

Oglejski mozaiki spodbujajo nove razlage in razkrivajo oddaljenost Rima in bližino egipčanske Aleksandrije

12

Državna knjižnica v Gorici bo letos obnavljala dvorano Petrarca

9

Tržaška Servolana zadala Jadranu Qubik Caffè drugi letoski prvenstveni poraz

23

Primorski dnevnik

Sožitje v obdobju Facebooka in interneta

SANDOR TENCE

Sožitje je plemenit in univerzalen pojem, ki je lahko tudi retorična in votla beseda, če nima pravih vsebin. Sožitje pomeni v glavnem sobivanje v istem prostoru, potem stoji na nas, da to načelo prilagodimo različnim situacijam in okoliščinam v družini, družbi in še morski.

Krožek Istria, ki je včeraj praznoval 30 let, si je s svojim pojmovanjem sožitja vsaj v začetku nakopal veliko težav. Vzpostavitev normalnega odnosa med istrskimi begunci na Tržaškem in Italijani, ki so ostali doma v Istri, je bila pogumna in tvegana poteza. Skoraj popolnoma neraziskano področje so bili tudi odnosi med eziuli, Italijani v Istri in Slovenci, ki tukaj živimo. Danes lahko rečemo, da so imeli ti pogumni Istrani prav, da so ubrali to pot.

Ko sem včeraj poslušal govor in pozdrave na praznični prireditvi krožka Istria, sem se vprašal, kaj pomeni za nas Slovence v Italiji danes beseda sožitje. Gotovo nima več tistega pomena, ki ga je imela pred tridesetimi in niti pred dvajsetimi leti, ko se je npr. rodila samostojna Slovenija. Potem je prišel evro in padla je tudi državna meja.

V naši skupnosti je nekoč zelo uporabljena in izrabljena beseda sožitje postala nekak staromodna. To je po svoje tudi dobro, saj pomeni, da so se nekateri problematični odnosi z okoljem resili, drugi pa se rešujejo. Ne več sožitje, kot smo ga pojmovali nekoč, pač pa nove potrebe v obdobju interneta in Facebooka, ki spremnijo tudi našo skupnost. Čeprav se tega ne zavedamo ali nočemo zavediti.

ITALIJA - Odločne besede v bran finančni straži in Equitalii

Monti: Davčni utajevalci velika nadloga za Italijo

Ligaši glasno kontestirali ministrskega predsednika

DOMJO - Prireditev ob 30-letnici delovanja

Kulturni krožek Istria vztraja na poti svojih ustanoviteljev

DOMJO - Kulturni krožek Istria je včeraj praznoval trideset let življenja in pestrega delovanja. Ob tej priložnosti so tudi predstavili knjigo Profumi d'Istria, ki je posvečena prav pretekli dejavnosti krožka. Knjigo je uredila Carmen Pa-

lazzolo Debianchi, na prireditvi v hotelu Sonja pa sta govorila tudi predsednik in podpredsednik krožka Livio Dorigo in Fabio Scropetta (foto Kroma).

Predsednik Unije Italijanov iz Slovenije in Hrvaške Maurizio Tremul se

je krožku Istria zahvalil za pozornost, ki jo namenja italijanski skupnosti v Istri. V imenu dolinske Občine je prireditev pozdravil podžupan Antonio Gherisich.

Na 4. strani

IZLETI PRIMORSKEGA DNEVNIKA Jutri vpisovanje za štiri destinacije v Trstu in Gorici

Izbira med Severno Španijo, Portugalsko, Dolino Aoste, Apulijo in Bazilikato

TRST - V petek, 6. januarja, smo na straneh našega dnevnika objavili razpis za letosne izlete Primorskega dnevnika. Po vikendu razmisleka, bo lahko **jutri od 9. do 13. ure** vsakdo potrdil svojo izbiro tako v Trstu kot v Gorici.

V Trstu bo vpisovanje na izlete potekalo na sedežu Primorskega dnevnika v Ulici Montecchi 6, in sicer v veliki sejni dvorani v 4. nadstropju, kjer bodo prisotne predstavnice vseh treh agencij, ki so letos pripravile potovalno ponudbo. V Gorici pa bo vpisovanje potekalo tako kot lani v Kulturnem domu v Uli-

ci I. Brass. Na vse štiri izlete bo za vse tri agencije prijave zbiral gospod Janko.

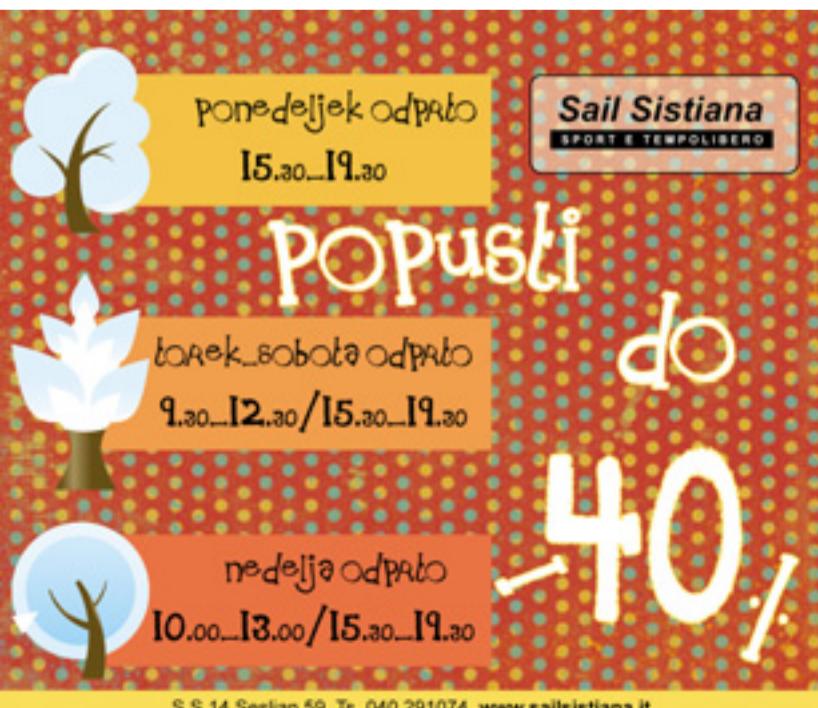
Naj se enkrat ponovimo, da so izleti letos štirje - prva dva v Severno Španijo (Baskija, Kantabrija, Asturija in Galicija) in Dolino Aoste prireja agencija Aurora, izlet na Madeiro in v Lizbono agencija First&Last Minute Adriatica.net, izlet v Apulijo in Bazilikato pa poteka v organizaciji agencije Adriatic srl.

Vse destinacije so izredno zanimive in prav gotovo bodo zadovoljile okuse vseh zvestih izletnikov.

SLOVENIJA Korak do vlade Jankovića

LJUBLJANA - Vodje pogajalskih skupin Pozitivne Slovenije, SD, Liste Virant in DeSUS so včeraj parafrirale besedilo osnutka koalicije pogodbe, ki ga je pripravila Pozitivna Slovenija, je po pogovorih povedal predsednik slednje Zoran Janković. Kljub temu nekatera vprašanja ostajajo odprtta, tako da je podpora besedilu odvisna od organov posameznih strank. Janković je dejal, da v programskega delu ni ostalo nič odprtega, so pa vprašanja, ki jih bodo pogajalci morali predstaviti organom strank.

Na 20. strani

Ponedeljek odprtvo
15.00-19.00

Torek-Sobota odprtvo
9.00-12.00/15.00-19.00

Nedelja odprtvo
10.00-13.00/15.00-19.00

Sail Sistiana
SPORT & TEMPOLIBERO

do

40%

S.S.14 Seslian 59, Ts, 040.291074, www.sailsistiana.it

NEDELJA, 8. JANUARJA 2012

št. 6 (20.329) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 24. novembra 1943 v naselju Zakriž nad Cerknico, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 tiskani "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v tačku v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredziane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

20.108

666007

9 771124

ITALIJA - Odločne besede ministrskega predsednika

Monti: Kdor ne plačuje davkov, močno oškoduje druge državljanе

Predsednik Napolitano spet pozval k skupnemu boju zoper gospodarsko krizo

REGGIO EMILIA - Kdor ne plačuje davkov, oškoduje druge državljanе in vso državno skupnost. Predsednik italijanske vlade Mario Monti je med včerajnjim obiskom v Reggiu Emili ob 215. obletnici rojstva italijanskih zastave branil finančno stražo in vse tiste, ki se borijo za spoštovanje davčne zakonitosti in pravičnosti.

Predsednik vlade se ni izognil dogajanjem v Cortini, kjer so inšpektorji davčne uprave odkrili kar nekaj davčnih utajevalevcev z luksuznimi avtomobili. Monti je prepričan, da so ti državni uslužbenci ravnali zakonito in v skladu z navodili, pri kontrolah - pa je treba vedno spoštovati dostojanstvo in pravice preiskovanih. Predsednik je s tem odgovoril na polemike tistih, ki so očitali davčnim inšpektorjem nasilno zadržanje in kontrole pod medijskimi žarometi. Tovrstne kritike so prišle zlasti iz vrst stranke Ljudstva svobode, medtem ko je Severna liga pozvala finančno stražo, naj podobne kontrole izvede tudi na jugu Italije. Navedli so primer otoka Capri, kjer menda sploh »ne poznajo« finančnih stražnikov.

Župan Cortine Andrea Franceschi je sicer pozdravil Montijeve besede, s katerimi soglaša, je dejal. Glede znanih dogodkov je župan, ki pri-

pada desni sredini, izrazil dvom le o načinu nastopa davčnih inšpektorjev, ki po njegovem ni bil ravno primeren in je bil preveč medijsko narančen. Franceschiju vsekakor ni bil všeč, kako je glavnina italijanskih občil prikazala v javnosti Cortino, ki je izpadla kot neke vrste »leglo davčnih utajevalevcev.«

Skupina pristašev Lige je vsekakor včeraj v Reggiu Emili glasno kontestirala predsednika vlade in mu očitala, da hoče celo uvesti v Italiji policijsko državo. Nekaj kritik si je Monti prislužil tudi s strani aktivistov Stranke komunistične prenove, ki so mu očitali, da jemlje revžem in pušča pri miru bogataše in velika premoženja. Predsednik je priznal, da ljudje težko razumejo in sprejemajo finančne in druge žrtve, če država dopušča davčne utaje, kot se je dogajalo v preteklosti.

Predsednik republike Giorgio Napolitano je medtem včeraj spet pozval politiko in politike, naj ne popustijo pri naporih za sanacijo italijanskih javnih blagajn. Od Montijeve vlade državni poglavari sedaj pričakuje konkretne ukrepe za ekonomsko rast ter za zajezitev brezposelnosti, ki tudi v Italiji posebno med mladimi močno narašča.

Severna liga je v Reggiu Emili kontestirala Montija

Ameriška mornarica rešila iranske ribiče iz rok piratov

WASHINGTON/TEHERAN - Posadka ameriškega rušilca, ki spada k bojni skupini letalonosilke John Stennis, je v četrtek na severu Arabskega morja rešila 13 iranskih mornarjev z ribiške ladje Al Molai, ki so jo zajeli pirati. Gre za isto letalonosilko, za katerega je povelenik iranske vojske v začetku tedna zahteval, naj se ne vrača v Perzijski zaliv. Ameriška mornarica je v petek sporočila, da je prejela klic v sili z iranske ladje in je poslala tja raketen rušilec Kidd, s katerega se je izkrcala enota ameriške mornarice in hitro začela 15 somalijskih piratov. Iranski mornarji so se Američanom nato zahvalili za pomoč in odpluli domov. Ameriški obrambni minister Leon Panetta je zaradi akcije poslal čestitke admiralu Craigu Fullerju, ki poveljuje bojni skupini letalonosilke John Stennis. Panetta je poudaril, da bodo Američani pomagali vsem, ki se znajdejo v stiski. Tudi iranska vlada je četrtkovo rešitev pozdravila kot "humanitarno in pozitivno dejanje". Kot je za iransko televizijo Al Alam še dejal tiskovni predstavnik zunanjega ministra Ramin Mehmanparast, bi morale vse države ravnavati na tak način.

Nasprotno pa je iranska državna tiskovna agencija Fars, ki je blizu revolucionarni gardi, akcijo Američanov zavrnila kot "hollywoodski film", namenjen upravičevanju prisotnosti ameriške letalonosilke v Perzijskem zalivu.

Poveljnik iranske vojske Ataola Salehi je sicer v začetku tedna Američane javno posvaril, naj ne vračajo letalonosilke v Perzijski zaliv, odkoder so jo umaknili, ko so Franci začeli pomorske manevre blizu Hormuške ožine. Pentagon je to svarilo gladko zavrnili. (STA)

NEMČIJA - V znak nespoštovanja

Predsedniku Wulffu so pokazali čevlje

BERLIN - Več sto Nemcov je včeraj z visoko dvignjenimi čevljimi pred režidenco nemškega predsednika Christiana Wulffa v Berlinu zahtevalo odstop predsednika, ki ga bremenii afera s sporim posojilom in poseganjem v svobo do medijev. Ob koncu sicer mirnega protesta je prišlo tudi do incidenta, v katerem sta bili poškodovani dve osebi.

Pred gradom Bellevue se je zbral okoli 300 ljudi, ki so predsednika Wulffa pozivali k odstopu. Protest so organizirali prek priljubljenega socialnega omrežja Facebook. Simboliko čevljev so si sposodili iz arabske kulture, kjer je to znak popolnega nespoštovanja. "Čevlje želimo samo dvigniti in jih ne metati," je ob tem pojasnil eden od organizatorjev. Še vedno je namreč dobro znan odmeven incident iz leta 2008, ko je nek besni iranski novinar vrgel čevljev v takratnega ameriškega predsednika Georgea Busha.

Protest je večinoma potekal mirno, vendarle pa poročajo tudi o nasilnem incidentu. Nekaj protestnikov se je namreč skušalo približati rezidenci, policisti pa

CHRISTIAN WULFF

ANSA

so jim to preprečili, pri čemer je prišlo do prerivanja. Poškodovana sta bila nek protestnik, ki so mu rane oskrbeli v bolnišnici, in en policist.

Wulff je bil v minulih tednih dežen ostrih kritik s strani medijev in opozicije, potem ko je nemški tabloid Bild objavil zgodbo o njegovem sporrem zasebnem posojilu za hišo v višini pol milijona evrov. Kasneje so se temu pridružili še očitki, da je pritiskal na odgovornega urednika Bilda Kaija Diekmanna, naj članek o posojilu ne gre v objavo. (STA)

NIGERIJA - Islamski skrajneži

V novih napadih umrlo 40 kristjanov

KANO - Nigerijo je te dni pretresel nov val nasilja, katerega tarča so tamkajšnji kristjani. V napadih na žaljoče in vernike, odgovornost za katere je prevzela islamskična skupina Boko Haram, je bilo v zadnjih dveh dneh po navedenih različnih virov ubitih okoli 40 ljudi.

Najbolj smrtonosen je bil petkov napad v kraju Mubi na severozahodu Nigerije, ko so napadalci streljali na skupino kristjanov, ki so žalovali za prijateljem, ubitom noč pred tem. V tem napadu naj bi umrlo kakih 20 oseb. Že pred tem je bilo v istem kraju ubitih več ljudi, po nekaterih navedbah dva, po drugih pet. Poleg tega je nasilje v petek zvečer izbruhalo v središču mesta Yola, kjer je bilo v neki cerkvi ubitih najmanj osem vernikov, napadalci pa so vdrlji tudi v bližnji kozmetični salon in ubili tri ljudi. Že v četrtek zvečer je v strelnjanju na vernike v neki cerkvi v mestu Gombe umrlo vsaj osem ljudi.

Zadnji napadi so še okrepili stra-

hove, da utegne v Nigeriji - najštevilčnejši afriški državi, ki je razdeljena na večinsko muslimanski sever in večinsko krščanski jug - izbruhnuti obsežnejše medversko nasilje. Po poročanju nekaterih medijev je na stotine kristjanov že začelo beg s severa Nigerije, saj so jim islamski borci v torek postavili ultimat: ali zapustijo pretežno muslimansko regijo, ali pa bodo umrli.

Že v času božično-novoletnih praznikov je bilo v seriji napadov konec minulega leta v Nigeriji ubitih okoli 50 ljudi. Večina napadov se je zgodila v bližini krščanskih cerkv, ko so se končvale maše. Tudi odgovornost za te napade je prevzela skupina Boko Haram.

Nigerijski predsednik Goodluck Jonathan je nato v delih štirih zveznih držav na severu Nigerije razglasil izredne razmere, a nasilje očitno ne pojema. Po zadnjih napadih so oblasti v zvezni državi Adamawa, kjer se nahaja mesto Yola in Mubi, uvedle še 24-urno policijsko uro. (STA)

Loterija Italije nagradila neapeljski Secondigliano

NEAPELJ - Dobitnik prve nagrade v okviru italijanske novoletne loterie naj bi stanoval v neapeljski predmestni ljudski četrti Secondigliano, v kateri kraljujeta brezposelnost in organiziran kriminal. Srečko s številko G 113669, vredno pet milijonov evrov, so prodali v neki trgovini v transki ulici, kamor zahajajo samo krajani. Neapeljski župan Luigi De Magistris je bil včeraj zadovoljen, ker se je sreča nasmejnila tej revni četrti, izrazil pa je upanje, da je denar pridal v prave roke. Prodajalec prav tako upa, da je zmagovito srečko izročil krajevne mu delavcu ali upokojencu. Drugo nagrado, vredno dva milijona evrov, si je prislužil lastnik srečke I 701550, ki so jo prodali na avtocestnem postaviliču pri Modeni.

ARGENTINA

Predsednica vendarle ni imela raka

BUENOS AIRES - Argentinska predsednica Cristina Fernandez de Kirchner vendarle ni imela raka, je včeraj sporočil njen tiskovni predstavnik Alfredo Scoccimarro. Testi, ki so jih po sredini operacije opravili na odstranjenem tkivu, so namreč z gotovostjo zavrnili prisotnost rakovih celic. Kar se tiče prihodnjega zdravljenja zdravstvena ekipa argentinske predsednice verjame, da to ne bo potrebno in da je operativni poseg zadostoval. Sicer pa so Kirchnerjevo že odpustili iz bolnišnice in okreva doma.

Da ima 58-letna Kirchnerjeva raka, so iz njenega urada sporočili konec decembra. Bolezen so odkrili med rutinskim pregledom, omenjena pa naj bi bila na ščitnico, so takrat sporočili. Predsednico so nato v sredo spreveli v zasebno bolnišnico Austral v predmestju Buenos Airesa. Operacija je trajala dobre tri ure, vodil pa je priznani argentinski onkolog Pedro Saco.

PRAVOSLAVNI KRISTJANI - Ob včerajnjem praznovanju božiča

Srbski predsednik Tadić na Kosovu, ruski patriarh za dialog s protestniki

BEOGRAD/MOSKVA/PODGORICA - Pravoslavni kristjani po svetu so včeraj s slovenskimi liturgijami obeležili božič, praznik Jezusovega rojstva. Srbski predsednik Boris Tadić je ob tem Srbe in Albance na Kosovu pozval k medsebojnemu miru in razumevanju. V Moskvi pa je ruski patriarh Kiril pozval oblasti, naj se na množične proteste v državi odzovejo z dialogom.

Včerajnjo božično liturgijo v stolni cerkvi v Beogradu je vodil srbski patriarh Irinej, udeležili pa so se tudi številni politiki. Patriarh je v svoji poslanici Srbe na Kosovu pozval, naj kljub težavam in "tragičnim dogodkom" vztrajajo na svojih domovih in na zemlji svojih prednikov.

Bolj spravljivo je ob pravoslavnem božiču, ki ga preživlja na Kosovu, govoril srbski predsednik Boris Tadić. Ta je Srbi, Albanci in vsem drugim zaželet mir in razumevanje. "Srbi, Albanci in predstavniki mednarodne skupnosti moramo razumeti, kaj je naše poslanstvo in naša vloga; da razumemo eni druge, da eni druge podpiramo, da zagotovimo varno življenje otrokom, ki bodo prišli za nam-

do Gentilini. Sicer pa se srbski predsednik ob tem ni mogel izogniti vprašanjem o priznanju Kosova s strani Beograda. Ko so ga vprašali, ali bi lahko Srbija priznala Kosovo, je odgovoril: "Poznate moj odgovor. Je kratek in jasen: nikoli." Obenem je zavrnil pogoste glede politike do Kosova, ki jih EU postavlja Srbiji v zameno za status kandidatke. Kot je poudaril, ne bodo "nikoli pristali na ukinitev svojih institucij" na severu Kosova, enako pa velja za sodelovanje kosovskih oblasti na mednarodnih konferencah.

Božič so praznovali tudi pravoslavci v Rusiji. V Moskvi je ruski patriarh Kiril pozval oblasti, naj se drugače odzovejo na množične proteste, ki so izbruhnili po sporih medembrskih parlamentarnih volitvah. "Primerno izpeljani protesti naj vodijo k prilaganju politike," je dejal Kiril v pogovoru za državno televizijo. "Če oblasti ostanejo neobčutljive na izražene proteste, je to zelo slab znak, znak nesposobnosti oblasti na samopričaganje," je poudaril.

Prav tako je bil včeraj božič za pravoslavne vernike v Črni gori, kjer pa je metropolit Metropolije črnogorsko-primorsk

do Gentilini. Sicer pa se srbski predsednik ob tem ni mogel izogniti vprašanjem o priznanju Kosova s strani Beograda. Ko so ga vprašali, ali bi lahko Srbija priznala Kosovo, je odgovoril: "Poznate moj odgovor. Je kratek in jasen: nikoli." Obenem je zavrnil pogoste glede politike do Kosova, ki jih EU postavlja Srbiji v zameno za status kandidatke. Kot je poudaril, ne bodo "nikoli pristali na ukinitev svojih institucij" na severu Kosova, enako pa velja za sodelovanje kosovskih oblasti na mednarodnih konferencah.

Božič so praznovali tudi pravoslavci v Rusiji. V Moskvi je ruski patriarh Kiril pozval oblasti, naj se drugače odzovejo na množične proteste, ki so izbruhnili po sporih medembrskih parlamentarnih volitvah. "Primerno izpeljani protesti naj vodijo k prilaganju politike," je dejal Kiril v pogovoru za državno televizijo. "Če oblasti ostanejo neobčutljive na izražene proteste, je to zelo slab znak, znak nesposobnosti oblasti na samopričaganje," je poudaril.

Prav tako je bil včeraj božič za pravoslavne vernike v Črni gori, kjer pa je metropolit Metropolije črnogorsko-primorsk

do Gentilini. Sicer pa se srbski predsednik ob tem ni mogel izogniti vprašanjem o priznanju Kosova s strani Beograda. Ko so ga vprašali, ali bi lahko Srbija priznala Kosovo, je odgovoril: "Poznate moj odgovor. Je kratek in jasen: nikoli." Obenem je zavrnil pogoste glede politike do Kosova, ki jih EU postavlja Srbiji v zameno za status kandidatke. Kot je poudaril, ne bodo "nikoli pristali na ukinitev svojih institucij" na severu Kosova, enako pa velja za sodelovanje kosovskih oblasti na mednarodnih konferencah.

Božič so praznovali tudi pravoslavci v Rusiji. V Moskvi je ruski patriarh Kiril pozval oblasti, naj se drugače odzovejo na množične proteste, ki so izbruhnili po sporih medembrskih parlamentarnih volitvah. "Primerno izpeljani protesti naj vodijo k prilaganju politike," je dejal Kiril v pogovoru za državno televizijo. "Če oblasti ostanejo neobčutljive na izražene proteste, je to zelo slab znak, znak nesposobnosti oblasti na samopričaganje," je poudaril.

Prav tako je bil včeraj božič za pravoslavne vernike v Črni gori, kjer pa je metropolit Metropolije črnogorsko-primorsk

do Gentilini. Sicer pa se srbski predsednik ob tem ni mogel izogniti vprašanjem o priznanju Kosova s strani Beograda. Ko so ga vprašali, ali bi lahko Srbija priznala Kosovo, je odgovoril: "Poznate moj odgovor. Je kratek in jasen: nikoli." Obenem je zavrnil pogoste glede politike do Kosova, ki jih EU postavlja Srbiji v zameno za status kandidatke. Kot je poudaril, ne bodo "nikoli pristali na ukinitev svojih institucij" na severu Kosova, enako pa velja za sodelovanje kosovskih oblasti na mednarodnih konferencah.

Božič so praznovali tudi pravoslavci v Rusiji. V Moskvi je ruski patriarh Kiril pozval oblasti, naj se drugače odzovejo na množične proteste, ki so izbruhnili po sporih medembrskih parlamentarnih volitvah. "Primerno izpeljani protesti naj vodijo k prilaganju politike," je dejal Kiril v pogovoru za državno televizijo. "Če oblasti ostanejo neobčutljive na izražene proteste, je to zelo slab znak, znak nesposobnosti oblasti na samopričaganje," je poudaril.

Prav tako je bil včeraj božič za pravoslavne vernike v Črni gori, kjer pa je metropolit Metropolije črnogorsko-primorsk</

ŠOLSTVO - Določbe in navodila iz ministrske okrožnice

Začenja se vpisovanje v šolsko leto 2012-2013

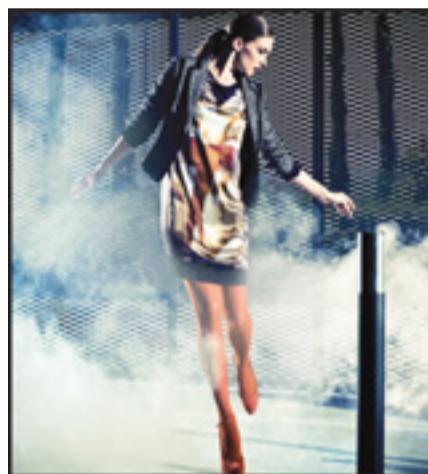

Invalidni, tuji in učenci z učnimi težavami

Za učence, ki nimajo italijanskega državljanstva, veljajo isti postopki kot za njihove vrstnike z italijanskim državljanstvom, starši invalidnih učencev pa morajo ob vpisu predložiti tudi potrdilo zdravstvenega podjetja, v primeru učencev s specifičnimi učnimi težavami pa je treba predložiti dokumentacijo zdravstvenega podjetja oz. akreditiranih specialistov in ustanov.

Tečaji za odrasle, verouk in alternativne dejavnosti

Ministrstvo dalje opozarja, da je do 31. maja letos možno sprejemati vpise na tečaje za odrasle v pričakovanju, da se konča postopek za sprejetje pravilnika, ki bo preuredil to področje. Ob vpisu imajo starši oz. dijaki pravico, da se odločijo, ali bodo obiskovali katoliški verouk ali pa ga ne bodo obiskovali. V slučaju, da ne bodo obiskovali verouka, imajo na voljo tudi alternativne dejavnosti: gre za didaktične in izobraževalne dejavnosti, učenje in raziskovanje s pomočjo učnega osebja ali brez le-tega (v primeru višješolskih dijakov), učenca oz. dijaka pa lahko med uro verouka tudi ni v šoli.

LA MAGLIA
ŽENSKA OBLAČILA
TRŽIČ

ulica Roma 58 - Tel. 0481.790074

KOLEKCIJE ŽENSKE MODE ZA JESEN IN ZIMO
VELIKO SEZONSKO ZNIŽANJE
IZJEMNE UGODNOSTI NA VSEH ARTIKLIH

Tudi modni udobni in prilagojeni kroji

NOVE FINANČNE SPODBUDE ZA FOTOVOLTAIČNE NAPRAVE!

Zanesljivost proizvajalca in ugodnosti državnih prispevkov

ENERGY GROUP ITALIA
fotovoltaico | termico | eolico | biomasse

NUDI:

- rešitve "na ključ" za vsako aplikacijo: od manjše hiše, do kmetijskega podjetja, nadstreška do proizvodnih hal
- 30 let garancije na proizvodnji
- nemško tehnologijo z izključno pozitivnimi odstopanjimi
- namensko izdelane pretvornike najboljših znamk
- odlaganje in sanacijo eternita, vključena v ceno
- fotovoltaične module lastne proizvodnje sestavljene iz nemških celic Q-CELLS
- rešitve CIGS za težavne orientacije, senčne lege in ravne strehe

Z nizom linij fotovoltaičnih panojev, ki segajo od linije TOP Quality (v partnerstvu z družbo MAGE SOLAR) do linije Extra, s katero smo uresničili nemogoče z uporabo panojev CIGS (orientacija proti severu, senčne lege, ravne strehe in osojna območja), preko panojev Made in Italy naše proizvodnje iz linije EG SUN in linije LOW COST, ki nudi zelo ugodno razmerje med ceno in kakovostjo, izdelano z aziskimi panoji SUN GEN. Vsemu temu gre še dodati široko paleto pretvornikov ("osrčje" fotovoltaičnega sistema) in pritridlev z elementi iz anodiziranega ultralahkega aluminija (3,25 kg / m²). Vse to nudimo zasebnikom (Home Division) kot tudi kmetijskim podjetjem in industrijskim obratom (Business Division): Prilagojeni pano za vsako stranko!... In še poskrbimo lahko tudi za popravilo strešnih kritin, industrijskih hal, skladišč, hlevov ipd.

Zaprosite nas za brezplačni pogovor. Pošljite SMS ali pokličite na telefonsko številko +39 393 9171280

Energy Group Italia - Ulica G.Galilei, 3/2 - Mogliano Veneto (TV)
Tel. +39 041 5412349 - Fax +39 041 5905430
www.energygroupitalia.it - info@energygroupitalia.it

Numero Verde
800 139 429

Otroški vrtci

V prvi letnik otroškega vrtca je mogoče vpisati otroke, ki so oz. bodo do 31. decembra letos dopolnili tretje leto starosti. Možno je sicer vpisati tudi otroke, ki bodo to starost dopolnili pozneje, do 30. aprila 2013, vendar je njihovo sprejetje odvisno od razpoložljivega števila mest, primernih prostorov in preseje vzgojiteljev. Umrnik po navadi znaša štirideset ur edensko, na prošnjo družin pa se lahko to število zniža na 25 ur oz. celo zviša na 50 ur. Pri tem ministrstvo tudi opozarja, da na podlagi razsodbe ustavnega sodišča država ni več pristojna za sestavo oddelkov vrtcev s številom otrok, ki je manjše od predvidenega in se nahajajo v goratih občinah, na majhnih otokih oz. v majhnih občinah, ki nimajo vzgojnih ustanov za zgodne otroštvo.

Nižje srednje šole

Učenci, ki bodo uspešno zaključili peti razred osnovne šole, bodo morali obiskovati prvi razred nižje srednje šole. Starši naslovijo prošnjo za vpis na izbrano nižjo srednjo šolo, oddajo pa jo v tajništvu osnovne šole, ki jo je učenec obiskoval. Ob vpisu izberejo tudi tipologijo urnika edenskega pouka, ki je na nižjih srednjih šolah lahko 30-urni, 36-urni in 40-urni, seveda pod pogojem, da je dovolj učenja in da so na voljo primerne storitve.

Na večstopenjskih šolah prošnje za vpis v prvi razred nižje srednje šole ni treba predložiti, saj je vpis avtomatičen (ostaja možnost izbire urnika), razen v primeru, da se starši odločijo za vpis v drugo šolo.

Višje srednje šole in poklicno usposabljanje

Ministrstvo opozarja, da obdobje obveznega šolanja traja deset let, od 6. do 16. leta starosti, pri čemer učenci, ki zaključijo izobrazevanje na nižji srednji šoli, imajo pred seboj dve možnosti: ali vpis na višjo srednjo šolo ali pa vpis na tečaj poklicnega usposabljanja. V prvem primeru bo treba prošnjo za vpis naslovti na izbrano višjo srednjo šolo, oddati pa jo bo treba v tajništvu dodelj obiskovane nižje srednje šole. Možno je izbrati samo eno šolo.

Osnovne šole

Vpis v prvi razred osnovne šole je obvezen za vse tiste otroke, ki bodo do 31. decembra letos dopolnili šesto leto

Kako predstavništvo slovenske manjšine?

TRST - Slovenski klub prireja v četrtek, 12. januarja, ob 18. uri v tržaškem Narodnem domu debatno srečanje o demokratično izvoljenem predstavništvu slovenske manjšine. Na srečanju, ki ga bosta vodila odgovorna urednica Primorskega dnevnika in Radia Trst A ter slovenske televizije RAI Dušan Udovič in Marij Čuk, bodo sodelovali Tamara Blažina, Igor Gabrovčič, Igor Kocijančič, Rudi Pavšič, Drago Štoka in Samo Pahor. V slovenski narodni skupnosti teče že dolgo let razprava o notranjih volitvah in o demokratično izvoljenem predstavništvu, ki doslej še ni privedla do konkretnih sklepov in določitev. Soočenje je v zadnjih tednih spodbudila poteza deželnih svetnikov Kocijančiča in Gabrovca, ki sta kot izhodišče za debato ponudila volilni predlog društva Edinost.

DOMJO - Prireditev ob 30-letnici krožka Istria

Ne praznik »istrskega ponosa«, temveč razmislek o prehodni poti

Tremul: Hvala za vse, kar ste naredili za manjšino - Pričevanje dolinskega podžupana Ghersinicha

Včerajšnji 30. rojstni dan kulturnega krožka Istria je k Domju privabil številne člane krožka, predstavnike lokalnih uprav in tudi mnoge Italijane iz Slovenije in Hrvaške. Njihova prisotnost dokazuje, da je krožek dosegel zastavljeni cilj vzpostavitev novih odnosov med Istrani, ki prebivajo na Tržaškem in Goriškem, ter med tistimi, ki so ostali doma.

Prireditev v hotelu Sonja ni izvenela kot neke vrste praznik »istrskega ponosa«, temveč kot obračun in razmislek 30-letne poti. O tem sta govorila predsednik in podpredsednik Livio Dorigo in Fabio Scropetta, medtem ko je predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul čestital krožku, ker ni nikoli pozabil na Italijane, ki se niso pridružili eksodusu iz Istre in so ostali doma.

Dorigo se je spomnil, kako so jih voditelji »uradnih« euzulske združenj in organizacij zmerjali za »komuniste« samo zato, ker so navezali stike z »izdajalcem«, to se pravi s pripadniki avtohtone italijanske skupnosti v Istri in na Reki. Predsednik je citiral pokojnega Guida Miglia, ki je stalno omenjal italijansko-beneške, hrvaške in slovenske korenine Istre. Miglia si je prislužil vzdevek »multikulturista«, kar ni pomenilo zanj žalitev, temveč si je to strel kot kompliment.

Krožek Istria (pri Domju so predstavili tudi priložnostno knjigo o 30-letnici, ki jo je uredila Carmen Palazzo-Debianchi) je v zadnjih letih namenil veliko pozornost zaščiti v ovrednotenju kulinaričnih oziroma prehrambenih navad Istre, ukvarja se tudi z zaščito tamkajšnjih živilskih vrst. Dorigo je namreč živinodravnik in priznani čebelar. Velik energij je krožek namenil tudi istrskim narečjem, ki ponekod izginjajo in jih je treba zaščiti.

Tremul, vodja krovne zveze Italijanov v Sloveniji in Hrvaški, je krožek Istria spoznal, ko je študiral na tržaški univerzi. Mnoge plemenite ideje krožka so se mu takrat zdele uto-pistične, z leti pa je spoznal, da se mnoge zamisli uresničujejo, zato so Italijani v Istri zelo hvaležni krožku za to, kar je in kar bo še naredil za Italijane v sosednjih državah. Italijanska

Krožek Istria je ob jubileju izdal knjigo z naslovom Profumi d'Istria (Istarske dišave)

KROMA

unija pričakuje dodatno okrepitev »tržaškega duha« predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške.

Tržaška podžupanja Fabiana Martini, ki je pozdravila tudi v imenu župana Roberta Cosolini, je ustavnitelje krožka Istria označila kot pogumne znanilce padec mej in premoščanja predsdokov v narodno in jezikovno mešanem okolju. Podobne misli je izrekel tudi Stefano Decolle, miljski občinski odbornik, ki je izpostavil tradicionalne zgodovinske vezi med Miljam in Istro.

Dolinski podžupan Antonio Ghersinich se ni omejil na običajni pozdrav, temveč je govoril o počutju Istrana v pretežno slovenskem okolju. Rojen je bil v Poreču in se leta 1957 z družino preselil na tam, bival je v begunskej taboriščih, nato »pristal« v dolinski občini. Vključil se je v krajevno politično in družbeno življenje ter v vsakodnevnu stiku z domačini-Slovenci razumel pomen besede sožitja in medsebojnega spoštovanja. Sožitje ne kot retorično geslo, temveč kot vsakdanja praksa.

S.T.

AKTUALNO - Ponedeljkov večer

Javni delavec iz Aoste jutrišnji gost v DSI

Prvi ponedeljkov večer Društva slovenskih izobražencev v novem letu bo jutri posvečen razgovoru o sodobnih vprašanjih manjšin v Italiji in Evropi. Guest večera bo ugledni javni delavec francoško govoreče skupnosti v Avtonomni deželi Doline Aoste Robert Louvin. Manjšinsko problematiko odlično poznava kot strokovnjak, saj je doktor ustavnega prava, odvetnik in univerzitetni profesor primerjalnega javnega prava, in kot politik, saj se Louvin od mladih let ukvarja s pravicami svoje in drugih manjšinskih skupnosti, zlasti v frankofonskem svetu. Začel je v mladinskem gibanju Jeunesse Valdôtaine, nato pa v stranki Union Valdôtaine. V letih 1988-2003 je bil tri mandate deželnih svetovcev, od tega pet let tudi odbornik za šolstvo in pet

let predsednik deželnega sveta.

Zaradi hudih razhajanj v stranki je s somišljjenimi leta 2005 zapustil Union Valdôtaine in ustanovil novo avtonomistično gibanje, ki danes nosi ime ALPE (Autonomie – Liberté – Participation – Écologie). Tri leta ga je zastopal v občinskem svetu Aoste, od leta 2008 pa ponovno kot deželnih svetovcev. S to skupino je povezan tudi edini valdostanski član poslanske zbornice Roberto Nicco.

Danes 51-letni Louvin, ki že od najstniskih let vzdržuje stike s predstavniki naše skupnosti, tudi v novih razmerah odločno zagovarja sodelovanje in solidarnost med manjšinami ter njihovo samostojno nastopanje v politiki. Srečanje bo ob 20.30 v Peterlinovi dvorani (Ul. Donizetti 3).

TRŽAŠKI ZAPOR - Direktor Enrico Sbriglia zagovarja vladni ukrep za razbremenitev zaporov

Šestdeset kandidatov za hišni pripor

V koronejskih zaporih trenutno 250 zapornikov namesto 155 - Sbriglia zavrača kritike vodstva policije in poudarja, da je bilo v zadnjih letih preveč represivnih zakonov

»Vladni odlok, ki je delno razbremenjuje prenartpane zapore, je že v veljavi. Se ne vračamo nazaj. To ne bi bilo logično in niti pravično.« Direktor tržaškega zapora in državni tajnik sindikata direktorjev zaporov SIDIPE Enrico Sbriglia odločno zagovarja pravosodno ministrica Paolo Severino in zavrača kritike, ki jih je med četrtekovo avdicijo v senatni komisiji izrekel namestnik šefa policije Francesco Cirillo. Le-ta je obsodil odločitev, da morajo za aretinance, ki čakajo na takojšnje sojenje, po novem 48 ur nadzorovati policiisti in karabinjerji, ne pa pazniki v zaporih. »Nimamo dovolj prostora, sredstev in osebja,« je bilo bistvo njegove razlage.

Zakonski odlok, ki je bil že objavljen v uradnem listu, je predmet razprave v senatni pravosodni komisiji, saj ga mora parlament odobriti v roku 60 dni. Pravosodna ministrica poudarja, da se je predhodno posvetovala tako z notranjimi ministrstvom kot z vodstvom policije. Organi pregona letno aretirajo okrog 21.000 ljudi, ki v priporu prebijejo samo dva ali tri dni. Po novem pa morajo pred sojenjem 48 ur čakati v celicah, ki jih upravlja policija in karabinjerji. Poleg tega bodo

ENRICO SBRIGLIA

KROMA

je prepričan. Vsak posameznik mora izpolnjevati predpisane pogoje, mora imeti primerno bivališče, kjer lahko prestaja hišni pripor, pozitivno mnenje pa morajo izdati socialni skrbniki.

Problem prenartpanosti je vsekakor globlji in število zapornikov se bo kmalu spet povečalo. »Te reke ne bomo kar tako zaježili. Dejstvo je, da so v zadnjih letih sprejeli veliko represivnih zakonov, medtem pa niso bili enako pozorni na preventivo. Ob tem ne smemo pozabiti, da je kriminalita vsaj delno odvisna tudi od splošnega stanja v družbi, trenutna splošna slika pa seveda ni najboljša,« je še dejal Sbriglia. Direktor se politično prepoznavata v desnosredinskem taboru, zato so njegove izjave toliko bolj pomembne.

Sbriglia pa odločno zavrača pomisleke, ki jih je izrazilo vodstvo policije. Zapori se polnijo predvsem zaradi problemov, povezanih z revščino, imigracijo, drogo in brezposeljenostjo: »Zdaj se nenadoma vsi zavedajo, da nadzor nad aretinanci predstavlja nemajhen strošek. Najenostavnije je prepustiti celotno breme zaporom.« (af)

V nekaterih celicah tržaškega zapora živi tudi po dvanajst ljudi skupaj

KROMA

Nabrežina: Gotter ima svojo spletno stran

Možni županski kandidat na primarnih volitvah leve sredine v debinsko-nabrežinski občini Roberto Gotter je odprl svojo spletno stran (www.robertogotter.it). Na njej Gotter ponuja svoja gledanja in stališča o aktualnih vprašanjih Devina-Nabrežine, objavljeni so tudi časopisni članki (tudi iz našega dnevnika), ki zadevajo spomladanske občinske volitve.

Uslužbenca kradla

v skladisu Mediaworlda

Direkcija trgovine Mediaworld, ki v tržaškem nakupovalnem središču Torri d'Europa prodaja belo tehniko, računalnike, televizorje in drugo elektronsko opremo, je sporočilo karabinjerjem, da pogreša več artiklov. Karabinjerji iz Miramarja in Naselja sv. Sergija so uveli skupno preiskavo v sodelovanju z državnim tožilcem Matteom Tripanijem in naposled prijeli dva stortnika. V priporu sta se znašla uslužbenca omenjene trgovine, ki sta zadolžena za dostavo blaga. To sta 33-letni italijanski in 25-letni albanski državljan, oba bivajoča v Trstu. Karabinjerji so ju ustavili na območju tržaškega lesnega pristanišča, nasproti nakupovalnega središča Torri d'Europa. S kombijem sta se odpravljala h kupcem, da bi jim izročili nekaj artiklov. Karabinjerji pa so med kontrolo poleg tega našli še drugo blago, ki ga je dvojica v skladisu mimogrede naskrivaj natovorila v vozilo. Ukradla sta LCD televizor s 46-palčnim zaslonom, dva tablična računalnika iPad in pametni telefon Samsung v skupni vrednosti 4000 evrov. Še nekaj ukradenega blaga so karabinjerji zasegli med hišno preiskavo v stanovanju, v katerem stanuje dvojica v najemu.

Eno izmed zmagovitih sreč prodali v Trstu

Eno izmed 84 sreč tretjega razreda, ki so jih v petek zvečer izžrebal v okviru noveletne italijanske loterije, so prodali v Trstu. Lastnik srečke s številko L 726173 bo prejel nagrado v višini 20.000 evrov. Na avtocestnem počivališču pri Gonarsu pa so prodali zmagovalno srečko drugega razreda C 661289, vredno 50.000 evrov. V drugem razredu je bilo izžrebanih 30 sreč.

DVORANA TRIPCOVICH - V petek božična prireditev na pobudo Pokrajine Trst

Koncert v režiji kriške akademije navdušil nabito polno dvorano

Ob Švabovi Mednarodni operni akademiji dolg seznam orkestrov, pevskih zborov in solistov

Božični in novoletni prazniki so tudi na glasbenem področju nekaj posebnega. Kot bi za nekaj časa prekinili naravnini tok svojega dela, se glasbeniki v tem obdobju posvetijo tako božičnim napevom kot valčkom in polkam, ki so po zaslugu dunajskega novoletnega koncerta postali skoraj univerzalna vočilnica. Tradicionalen je postal tudi koncert, ki ga tržaška pokrajinska uprava vsako leto poklanja občinstvu in tudi tokrat se je dvorana Tripcovich 6. januarja napolnila do zadnjega kotička.

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je organizacijo letošnjega praznika poverila Mednarodni operni akademiji Križ, ki jo vodi Alessandro Švab, k sodelovanju pa je privabila tudi doslej neznane amaterske skupine iz naše dežele, Slovenije in Hrvaške. Poropatova je izrazila svoje zadovoljstvo nad polnoštevilno udeležbo in dejstvom, da je program oblikoval veliko mladih. Švab je bil vesel tako zaupanja, ki mu ga je izkazala predsednica, kot odziva občinstva, ki je komaj čakalo, da bi se sprostilo ob bolj in manj znanih, na splošno pa nezahtevnih melodijah.

Zelo dolg program, ki je brez premora trajal dobre dve uri, je v slovenščini in italijanščini sproščeno povezovala Majrim Cheber, za uvod pa je poskrbel Pihalni orkester iz Ricmanj, ki ga že več let uspešno vodi Aljoša Tavčar. Iz dvoranice so se veselimi notami pridružili sveži glasovi otroškega pevskega zboru Fran Venturini od Domja, ki je pod vodstvom Susanne Zeriali že v prejšnjih letih lepo sodeloval s kriško akademijo. Ob takih priložnostih res ne gre gledati pod nohte, kajti vrednote čezmejnega prijateljskega sodelovanja presegajo zahteve po vrhunskih glasbenih užitkih, vendar lahko tudi med amaterskimi skupinami ločimo tiste, ki svojo ljubezen do glasbe gojijo s profesionalno marljivostjo od takih, ki se zadovoljijo s povprečnostjo. Rimanska godba je potrdila svoje stremljenje po kvaliteti in segrela dvorano z valčkom Les Patinateurs Emila Waldteufla in z zabavno Vožnjo na saneh (Sleigh Ride) Leroya Andersona, v kateri so se oglašali kraguljčki, bič in hrzane konjev.

Nato je na oder stopil večji zbor, ki so ga sestavljal gojenci kriške akademije in glasbenih šol iz Radovljice ter Ilirske Bistre. Splet božičnih je odprla Lennonova Happy Xmas, nato je sopranistka Regina Parente ob spremljaju zboru in harmonikarja Gorana Ruzzierja podala Adamov Cantique de Noel. Mathia Ne-

V petek je kriška opera akademija pod vodstvom Alessandra Švaba med drugim uspešno sodelovala z otroškim pevskim zborom Fran Venturini od Domja (spodaj)

KROMA

glia ni bil posebno prepričljiv kot solist v popularni O Happy Day, prvi zborovski sklop pa je sklenila večjezična Hiti-te, kristjani - Adeste, fideles, vse pod Švabovim vodstvom in s klavirsko spremljavo pianistov Fabia Zanina, Nede Sančin, Fabrizie Persoglia in Desire Brogi. Izbor božičnih pesmi je vključil tudi manj znane in morda ne ravno nepozabne melodije kot Lascia che nevichi s solistoma Ekaterino Ševalidino in Vadimom Tarakanovom ter prikupnim in lepo ubranim zborčkom Venturini, ki je spremjal tudi Gorana Ruzzierja v Mežkovem Božičnem drevesu ter Tarakanova v medleyu A cartoon Christmas.

Martini Calvi se je predstavila kot pop pevka z lepima melodijama What a Wonderful World in Amazing Grace, toda njen nastop je nekoliko ošibila nihača intonacija. Več pomislov je izvral tudi nastop zborčka italijanske manjšine iz Labina, ne toliko zaradi deklic, ki so v živopisanih oblekah disciplinirano pele in se gibale ob ritmu posnete glasbe, kolikor zaradi izbora pesmi, ki so bile spisane po najbolj banalnih kalupih televizijske glasbe. Caro Gesu' ti scrivo, A Natale puoi in Metti l'agrifoglio in casa so deklice pele pod vodstvom Sabrine Stemberga Vidak, ki se je predstavila v strupeno zeleni in drzno kratki oblekici ... Vpliv televizije se je tu pokazal v svojih najslabših odtenkih, seveda pa pozdravljamo nastop pevske skupine, ki je

s svojo prisotnostjo podkrepila mednarodni in prijateljski domet pobude.

Tri blage božične napeve - Nadal, Venite, gente in La Madone a torzeon - nam je podal zbor Corale Maniaghese pod vodstvom Flavia Brandolisia: povprečna starost pevcev je bila nekoliko visoka, toda skrb za kultivirano petje je bilo zaznati v umirjenem in dokaj zlitem zvoku, ki so ga razsvetile dobre sopranistke. Zborček od Domja je spremjal še dva solista, najprej Pierpaola Cappuccilli in popevki Se la gente avesse un cuore, nato Alessandra Švaba v The most wonderful time of the Year, bogat priliv gostov pa je zaokrožil Big Band Orchestra iz Izole pod vodstvom Petra Po-

povskega. Zimzelena Night and Day Carla Porterja, Adamičeva Ko boš prišla na Bled in Methinyjeva Living' larger than life, v kateri je Popovič nastopal kot solo saksofonist, je izolski sestav podal z živahnim ritmičnim utripom.

Klub šibkostim, ki so naznamovale nekatere točke, je občinstvo z navdušenimi aplavzji in vzklikli nagradilo vse poustvarjalce. Ploskanja ni hotelo biti konec in kar štiri dodatke so morali pevci in orkestraši pokloniti hvaležnim poslušalcem. Zadovoljno je bilo tudi tržaško društvo AISM, ki je pred in po koncertu nabralo veliko prostovoljnih prispevkov za boj proti multipli sklerozi.

Katja Kralj

CERKEV SV. SPIRIDIONA - Praznične večernice in slovesna liturgija

Tudi srbsko-pravoslavni verniki na Tržaškem so včeraj praznovali božič

Trinajst dni za katoličani in protestanti, pa tudi za grškimi in romunskimi pravoslavci so božič včeraj praznovali tudi srbsko-pravoslavni verniki. Srbsko-pravoslavna cerkev se namreč - tako kot ruska in bolgarska ter menihi na gori Athos - še vedno drži starega julijanskoga koledarja in obhaja praznik Kristusovega rojstva s 13-dnevnim zamikom.

V cerkvi sv. Spiridiona so se verniki zbrali že v petek, na božično vigilijo oziroma badnjak, ko so bile na sporednu večernico z blagoslovom hrastove vejice, ki po starodavnem običaju dogoreva v peči na srbskih domovih na sveti večer. Tla cerkve so bila pokrita s slamo, ki simbolizira betlehemske hlevček, v katerem se je rodil Kristus. Včeraj dopoldne pa je ravno tam potekala slovesna božična liturgija, ki jo je daroval pop Rasko Radović in pri kateri sodeluje s pesmijo tudi v cerkveni zbor. Pred več sto verniki je pop spregovoril o miru in upanju oziroma o ekonomski in moralni krizi, ki od nas zahteva večje žrtvovanje in medsebojno pomoč.

Tudi sveče in petje so tako kot vsako leto v cerkvi sv. Spiridiona pričarali sugestivno božično vzdušje

KROMA

Koncert S pesmijo vam želimo ... v miljski stolnici

V miljski stolnici na Marconijevem trgu bo danes ob 15. uri koncert »S pesmijo vam želimo ...«, ki sodi v sklop božične zborovske revije Nativitas. Na pobudi bosta nastopili dekliški čezmejni pevski zbor Krasje (dir. Urška Fabijan) in duo Martina in Marko Feri. Današnji koncert prireja Društvo Slovencev miljske občine v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev in deželnim zborovskim združenjem USCI, ki letos revijo prireja več kot deset let in je letos podprtla potek približno kakih sto koncertov po celi deželi Furlaniji-Julijski krajini in v Venetu, Južnem Tirolskem ter v Avstriji, Sloveniji, Nemčiji in Romuniji.

Novoletni koncert v Prosvetnem domu

SKD Tabor z Opčin vabi drevi ob 18. uri v Prosvetni dom na Novoletni koncert. Nastopila bo Mladinska filharmonija Nova pod taktirko Simona Perčiča.

Srečanje z Marijo Merljak jutri v šempolajski Štalci

SKD Vigred vabi jutri ob 17.30 v šempolajsko Štalco na prvo novoletno srečanje, pravzaprav na predavanje-delavnico s strokovnjakinjo za zdravo prehrano Marijo Merljak na temo Zdravje je naša odločitev - začnimo novo leto z zdravo prehrano, da se bomo bolje počutili, razstrupili, bolje spali in ... zakaj ne - tudi shujšali, če je potrebno.

Pevska vočila v

Zavodu združenega sveta

V avditoriju devinskega Jadranskega zavoda združenega sveta bo drevi ob 20.30 že deseti Novoletni koncert - Opereta mon amour, ki ga prireja devinsko-nabrežinska občinska uprava v sodelovanju z Mednarodnim združenjem opere. Letos bosta nastopila bariton Nicolò Ceriani in sopranistka Ilaria Zanetti ob klavirski spremljavi Reane De Luca.

Filmski večer na Pončani

Kulturno združenje Tina Modotti vabi v torek, 10. januarja, na ogled filma Tutti giù per aria Francesca Cordia. Film bodo predvajali na sedežu v Ulici Ponciana 14 (nadstropje) ob 20.30. Potrebna je izkaznica italijanske filmske federacije za novo leto, ki jo lahko dobite oz. obnovite kar na licu mesta.

Bralna srečanja v knjižnici Quarantotti Gambini

V knjižnici Quarantotti Gambini pri Sv. Jakobu (Ul. delle Lodole 7/a) se tudi v novem letu nadaljujejo srečanja za najmlajše. V torek, 10. januarja, od 16. do 18. ure bodo prostovoljci prebirali pravljice otrokom - od 16. do 17. ure najmlajšim, od 6. meseca do 3. leta starosti, od 17. do 18. ure pa malčkom do 6. leta starosti. Prostovoljci vabijo stare, naj sodelujejo pri dejavnosti in naj se sami svetujejo kako morebitno vzgojno branje. Bralna srečanja se bodo nadaljevala do maja.

Žrebanje mest za sejem starin in rabljenih predmetov

V sejni dvorani občinskih uradov za gospodarstvo in teritorij v Ulici Genova 6 (nadstropje, soba 101) bodo jutri ob 12. uri izrabili razstavna mesta za sodelujoče na sejmu starin in rabljenih predmetov za prvi šest mesecev novega leta 2012.

Razstava Paole Gamba

V kavarni Stella Polare (Ul. Dante 14) bodo v petek, 13. januarja, odprli razstavo Percorsi beneške slikarke Paole Gamba. O umetnici in njenem delu bo spregovorila umetnostna kritičarka Marianna Accerboni. Na ogled bo kakih 30 del - aktov, ob teh pa bo razstavljenih tudi nekaj sodobnejših, abstraktnih kreativ. Razstava bo na ogled do 4. februarja, in sicer vsak dan od 7. do 21. ure, razen ob nedeljah.

BOLJUNEC - Predstavitev knjige o drugem tržaškem procesu

»Zgodovine ne gre spremenjati, le dopolnjevati z novimi informacijami«

Gostji sta bili Stanka Hrovatin in Lida Turk - Na pobudo sekcije VZPI-ANPI Boljunec in SKD France Prešeren

V mali dvorani občinskega gledališča France Prešeren je na pobudo boljunske sekcije VZPI-ANPI in SKD France Prešeren pred pozornim in hvaležnim občinstvom beseda tekla o naših težkih časih fašizma. Predstavili so namreč novo knjigo o drugem tržaškem procesu *December 1941*.

Predsednik sekcije Boljunec Germano Švara je najprej izrekel prijateljski pozdrav predsednici pokrajinskega odbora VZPI Stanki Hrovatin in soavtorici besedil Lidi Turk. Povedal je, da so se v sodelovanju z vaško mladino 1. novembra poklonili pred spomenikom padlih vaščanov ob 70-letnici nastanka OF, s tem srečanjem ob 70-letnici procesa pa obnavljajo naš zgodovinski spomin in končno nadaljujejo z včlanjanjem v vaško partizansko združenje, ki je v zadnjem obdobju že podvojilo svoje članstvo.

Preden je besedo predal predsednici Stanki Hrovatin je še prebral stavek iz govora, ki ga je na Općinah imel bivši slovenski predsednik Milan Kučan: »S spominom na tržaška procesa, prvega, in na drugega, ki se je končal pred 70. leti, oživila spomin na vso veličastno in herojsko borbo primorskih Slovenev zoper fašizmom. Poudarila je, da moramo ljudi sprejeti take kot so in globoko spoštovati njihove poglede, njihova doživetja.

Švara je na koncu napovedal še udeležbo na spominski proslavi na Sv. Ani v Loški dolini (13. januarja), kjer je padel partizan Jože Maver iz Boljunka ter pozval vaščane in somišljenike k udeležbi. (ŠE)

Predsednica je občinstvo opozorila, da morajo biti

naše izgovorjene misli vedno pristne in odgovorne. Na Primorskem smo imeli pod fašizmom težke razmere. Obsojenci 1. in 2. procesa so bili elita slovenskega naroda. S svojim nagovorom je prosto citirala Milana Kučana, Dušana Kalca, Milico Kacina Wohinza, nedavno premirelega partizana Giorgia Bocco in Pietra Calamandreia. Slednji je namreč zapisal, »da je svoboda kot zrak, ki ga dihamo. Njegovega pomena se zavedamo še, ko nam ga zmanjkuje.« Zato bomo neprestano budni nad dogajanjem v naši družbi, ohrajammo in uveljavljajmo naše vrednote.

Pokrajinski odbor ANPI-VZPI bo vztrajal pri uresničitvi dveh spominskih obeležij, in sicer Parka miru na prostoru, kjer so nacijaščišči pobili več kot sto protifašistov in 71 talcev, ter Muzeja odporništva ali Domu spomina v Ulici Cologna.

Lida Turk je najprej poudarila, da je Hrovatinova zelo lepo povezala preteklost s sedanostjo, kajti zgodovine ne smemo spremenjati, lahko jo le dopolnjujemo z novimi informacijami na osnovi verodostojnih pričevanj. Z njej prijetno značilnim glasom je navedla desetine primerov - žrtv fašizma. Poudarila je, da moramo ljudi sprejeti take kot so in globoko spoštovati njihove poglede, njihova doživetja.

Švara je na koncu napovedal še udeležbo na spominski proslavi na Sv. Ani v Loški dolini (13. januarja), kjer je padel partizan Jože Maver iz Boljunka ter pozval vaščane in somišljenike k udeležbi. (ŠE)

Gostji
Hrovatinova
in Turkova
s Švaro

KROMA

MAČKOLJE Petdesetemu Prazniku češenj naproti

Maja bo v Mačkoljah potekala jubilejna, 50. izvedba Praznika češenj, obenem pa bodo člani Slovenskega prosvetnega društva Mačkolje proslavljali tudi 60-letnico delovanja. Obletnici bosta v prihodnjih mesecih v središču prizadevanj in dejavnosti društvenih članov in prijateljev. Njim je bilo namenjeno družabno srečanje »50. prazniku naproti«, ki je zaživel v prostorih vaške Srenjske hiše 12. novembra, prisotni pa so si ogledali video posnetek prireditve ob 30-letnici Praznika češenj leta 1992. Z veseljem so sprejeli pobudo o zbiranju dokumentarnega gradiva iz vseh petih desetletij Praznika.

Društveni odborniki vabijo sovaščane, tudi tiste, ki so zapustili rojstno vas, ter vse ostale številne obiskovalce te priljubljene prireditve, da pobrskajo po svojem spominu in predalih ter posredujejo organizatorjem vsakovrstno gradivo (fotografije, filmske posnetke, objave v tisku, nalepke, itd.), ki je povezano s Praznikom češenj v Mačkoljah, še posebej prvim dvajsetim izvedbam. Oglasite se na naslovu spd.mackolje@gmail.com ali pokličite na številko +393204346680. Že vnaprej se zahvaljujejo za vsak doprinos. (NT)

OPĆINE - Predavanje Suzane Pertot v Finžgarjevem domu

Za reševanje strahov in dvomov neslovensko govorečih družin

Predavateljici je v
dvorani prisluhnilo
tudi precej
neslovensko
govorečih staršev

KROMA

Če obiskuje otrok iz narodnostno mešanega zakona vrtec oziroma šolo s slovenskim učnim jezikom, bo to zanj nedvomno prednost v življenju. Klub takih ugotovitv, pa se mnogi neslovensko govoreči starši še vedno ne morejo otresti nekaterih strahov, dvomov in pomislevkov. To je izšlo iz srečanja, ki ga je v Finžgarjevem domu 17. novembra oblikovala psihologinja, dr. Suzana Pertot.

Šlo je za drugo predavanje v sklopu srečanj, ki jih je letos openško društvo posvetilo vzgoji, starševstvu in izzivom sodobne družbe. Gostja - raziskovalka in specialistka za vzgojo v etnično in jezikovno mešanega družinah - je najprej pripravila kratek uvod o tem, kaj pomeni danes biti dvojezičen, kakšne vrste dvojezičnosti poznamo in, kako otrok osvaja dva (ali več) jezika od rojstva dalje oziroma v različnih starostnih obdobjih. Kmalu se je razvila debata z občinstvom; v glavnem so se oglašili neslovensko govoreči starši, kar so organizatorji pričakovali, glede na to, da je bilo srečanje namenjeno tudi njim. V svojih posegih so izpostavili zelo konkretne probleme in vprašanja. Ob pričanju, da je večjezičnost za otroka velika prednost, so pa vsekakor izpostavili kar nekaj dvomov in strahov. Najbolj izrazita sta bila na primer ta, da bi se neslovensko govoreči starši izključene iz življenja otroka in da bi jim ne mogli pomagati, ko bi se ti vključili v slovenske šole in društva. Pertotova in drugi starši, ki so že imeli izkušnje na tem področju, so jih skušali glede tega pomiriti, češ da jih bodo v resnicni otroci sami, pa tudi šolniki in drugi starši v podobni situaciji kaj kmalu vključili v dogajanje v šoli in izven nje. Tretji zelo občuten problem in dvom, ki je prišel na dan, se je dotikal besednega zaklada in jezikovnih

sposobnosti v italijanščini, ki naj bi jih – po mnenju nekaterih – otroci v slovenskih šolah ne razvili do dovolj visoke stopnje. Ta dvom in stereotip so tako Pertotova kot nekateri učitelji in profesorji – ter ne nazadnje starši – ovrgli. Po eni strani so namreč zatrtili, da niti italijanska šola ne zagotavlja avtomatičnega odličnega poznавanja italijanskega jezika, po drugi pa so zagotovili, da je stopnja poznавanja tako enega kot drugega jezika (in eventualno še tretjega tujega jezika) izključno stvar jezikovnih sposobnosti in pridnosti samega zameznika.

Debate kar ni hotelo biti konec, saj je bilo konkretnih vprašanj in izpostavljenih situacij nič koliko. Slovensko govoreči starši in pa pedagogi (tudi teh je bilo kar nekaj v dvorani) pa so na drugi strani imeli priložnost, da so se soočili s strahovi neslovensko govorečih staršev, tudi takih, ki so našo stvarnost spoznali še pred kratkim. Ti strahovi večkrat ostanejo prikriti in podcenjeni, v resnicni pa se je treba z njimi spopasti in jih skupaj reševati, je svetovala Suzana Pertot. Vse te ugotovitve – in tudi udeležba marsikaterega novega obraza ne samo iz tržaške, ampak tudi iz goriške pokrajine – so samo dokazale, da je bila zamisel društva Finžgarjev dom, da tej tematiki posveti eno od svojih srečanj, še kako posrečena. Marsikdo se je po predavanju še zaustavil ob prigrizku, da je nadaljeval s pogovorom in izmenjavo bogatih in zelo raznolikih izkušenj.

Niz predavanj o vzgoji je decembra doživel krajsko praznično pavzo. Naslednje predavanje iz niza pa bo v četrtek, 26. januarja. Gost bo znan in cenjen psihoterapevt Bogdan Žorž, ki bo govoril na temo »Razvajenost: rak sodobne vzgoje«.

GLEDALIŠČE MIELA - V torek ob 21. uri

Koncertno branje Rumizeve balade o istanbulski kutini

Neutrudni popotnik, novinar in pisatelj Paolo Rumiz bo v torek, 10. januarja, ob 21. uri stopil na oder gledališča Miela v Trstu s koncertnim branjem svoje balade La cotogna di Istanbul (Kutina iz Istana). S sodelovanjem pevke Ornelle Serafini in glasbeni skupine avtorja izvirne glasbene kulise Alfreda Lacosegliaza bo pripravovalo o ljubezni Dunajčana Maxa in Sarajevčanke Maše, ki ju sevdalinka Žute Durje pospremi na usodno potovanje med ljubezijo in smrto skozi donavsko-balkansko območje. Knjiga je postala predstava v stalnem razvoju.

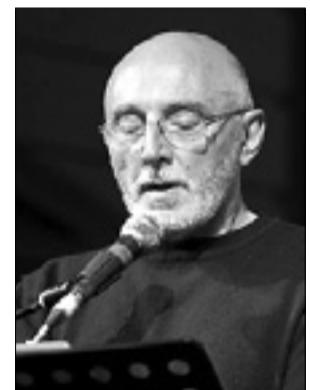
Vse se je pričelo s cd ploščo, ki sem jo po naročilu založbe pripravil z Monijem Ovadio in z glasbeniki skupine Alfreda Lacosegliaza. Sodelovalo so tudi posebni gostje kot kantavtor Nino Capossela, violončelist Mario Brunello in igralec Giuseppe Cederna. Kutina združuje, ustvarja bratovščine, privablja nove in stare prijatelje. Zaradi velikega povpraševanja po predstavah knjige sem pomisliš, da bi se srečanja lahko odvijala na poseben način, z glasbo in besedami. Tako je nastala skupina, s katero smo pripravovali to zgodbo na odrih v Vidmu, Reggio Emili, Vercelli in Turinu. V tem projektu je vse nastalo po naključju. Alfreda sem na primer srečal pri skupnih prijateljih in mu omenil, da pišem roman: po enem tednu je bila glasba pripravljena. Na začetku je predstava trajala dve uri, zdaj pa skoraj polovico z večjo povezavo med glasbo in besedami. Režiser Franco Pero je sodeloval pri predrebi teksta.

V kolikšni meri se resnične zgodbe in domišljija prepletajo?

Bistvo zgodbe je resnično, v prvi vrsti ženska iz Sarajeva, ki poje pesem o rumeni kutini in ne ve, da bo žalostna priprava postala njena življenjska usoda in bo umrla v pričakovanju ljubezga, ki se bo vrnil prepozno iz Istana. Izhodišč so resnična, situacije in osebe pa so delno spremenjene. Čeprav se istovetim s protagonistom, sem ga spremenil v Dunajčana, da bi se lažje oddalil od sebe in svobodneje pripravoval v tretji osebi. V tej zgodbi se zrcali tudi Trst, naš svet. Peter Kern je edina oseba, ki je v knjigi ohranila svoje resnično ime; bil je piker Žid, ki mi je prijateljsko stal ob strani in je poznal Mašo. Misel na vse te zgodbe me je postavila v mrzlično stanje, da sem pisal vedno v zelo zgodnjih jutranjih urah, navadno od 3. do 5. ure, ko se je navdih lažje prelival v obliko enajstcercev. Verz je kot reka, ki med potjo sprejema veliko malih pritokov in jih naravno povezuje v veliko zgodbo.

Pisati in verzih pa je izziv in morda oklep za svobodno izražanje.

Pisal sem v verzih, da bi posnemal ritem ustne pripovedi. To zgodbo sem pripravoval milijonkrat, preden bi jo napisal. Vedel sem, da ne bo enostavno, a da je verz ključ do duše vsakega jezika. Štirideset let sem pisal prozo in sem

PAOLO RUMIZ

vedno imel vtis, da ostajam na površju, verz pa teče in najde skrito energijo besede. Verze uporabljajo tudi nepismeni ljudski pevci. Metrika ni ječa jezika, temveč ga osvobodi strogosti in ga približa naravnemu ritmu, ki smo ga spoznali kot otroci: dihanje, utripanje srca, hoja. Zato sem kot popotnik prepričan, da je čevelj pomembnejši od zvezka, saj je korak oz. stopica osnova verza.

V uporabi verza se verjetno skriva nostalgija po časih, ko smo bili še sposobni pripravovanja in poslušanja.

Prav gotovo obstaja nostalgija po svetu, kjer se pisanje razlikuje od notarskega postopka. Zato Max Altenberg ne piše, temveč pripoveduje avtorju svojo zgodbo, ki jo bo napisal po spominu, kjer se resnica in domišljija pomešata. Pisal sem o sebi, skušal sem posnemati samega sebe kot nekdanjega Altenberga. Vse to je prebolevanje žalovanja, starodavni postopek, ki je tudi edini način, da lahko premosti težavo tako, da jo deliš z drugimi in jo s svojim pripravovanjem spremeniš v lažje sprejemljivo zgodbo.

Kako se barve in vtisi tega čustvenega potovanja zrcalijo v besedi in glasbi?

V pesmih je veliko bosanskega, nemškega in italijanskega jezika in vse skladbe so izvirne razen sevdalinke o kutini. V glasbi se pojavljajo madžarski, srbski, bosanski, avstrijski in turški vtisi. V izvirnem tekstu je veliko stavkov v madžarščini, nemščini, turščini, grščini, ruščini in nadvsemi so slovanski jeziki. Slovanski element je zame ojačevalcev »okus« čustev. Ta mešanica odraža pozitivne občutke. Navzočnost smrti poveča ljubezen in to je glavno sporočilo zgodbe. Kot ustno izročilo se zgodba stalno spreminja in je danes po obliki različna od tiste, ki sem jo objavil pred poldrugim letom. Beremo nove stvari, jih povemo na drugačen način. Za tržaški nastop smo pripravili nekaj novega, prizornejo in bolj dovršeno različico pripovedi. Tudi v ponatisu bo roman spremenjen, v njem bo našo mesto prisotno z večjo intenziteto s svojo posebnostjo kraja, kjer se pri isti mizi, od sogovornika do sogovornika lahko govori in posluša različne jezike.

Rossana Paliaga

Zveza cerkvenih pevskih zborov

vabi na

**TRADICIONALNI
BOŽIČNI
KONCERT**

Sodelovali bodo:
 ➤ združeni mešani zbor pod vodstvom Edija Raceta in
 ➤ združeni otroški zbori KD Igo Gruden iz Nabrežine
 ➤ MIPZ Ladja iz Devina
 ➤ DS Vesela Pomlad z Opčin pod vodstvom Mirka Ferlana

v nedeljo, 15. januarja 2012,
 ob 16. uri
 v stolnici sv. Justa v Trstu

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 8. januarja 2012

SEVERIN

Sonce vzide ob 7.45 in zatone ob 16.38 - Dolžina dneva 8.53 - Luna vzide ob 16.05 in zatone ob 6.50

Jutri, PONEDELJEK, 9. januarja 2012
 JULIJAN

VREME VČERAJ: temperatura zraka 8,0 stopinj C, zračni tlak 1017,8 mb raste, vlagi 40-odstotna, veter 7 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje skraj mirno, temperatura morja 11,1 stopinje C.

OKLICI: Sirio Massimo Ciacchi in Rafaella Zovatto, Marco Favretto in Lissa Emanuelli, Traian Butuc in Nelea Railean.

Lekarne

Nedelja, 8. januarja 2012
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
 Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3, Nabrežina.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00
 Trg Garibaldi 4 (040 368647), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998). Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
 Trg Garibaldi 4, Ul. Stock 9, Ul. Roma 16, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ul. Roma 16 (040 364330).

Od ponedeljka, 9., do sobote, 14. januarja 2012

Običajni urnik lekarne:
 od 8.30 do 13.00
 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124). Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Trg Sv. Ivana 5, Ul. Alpi Giulie 2, Ošrek Sonnino 4, Milje - Ul. Mazzini 1/A. Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
 Ošrek Sonnino (040 660438).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dejurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3
 na srečanje
 O sodobnih vprašanjih manjšin v Italiji in Evropi.
 Govoril bo profesor primerjalnega javnega prava, odvetnik in deželni svetovalec v Dolini Aoste
Robert Louvin
Začetek ob 20.30

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

SEKCIJA VZPI-ANPI BOLJUNEC organizira v petek, 13. januarja, izlet na tradicionalno proslavo ubitih partizanov na pragu svobode 13. januarja 1945 na Sveti Ani pri Ložu. Informacije in prijave na 333-6843573.

NA OGLED JASLIC v Mokronog, Šentjan, Boštanji in okolico se bomo podali v soboto, 28. januarja. Avtobus bo spremjal udeležence po ustaljeni navadi. Imeli bomo tudi sv. mašo in dobro kisilo. Za vpis in vse ostale informacije pokličite na tel. št. 347-9322123.

Prireditve

DRUŠTVO SLOVENCEV MILJSKE OBČINE Kiljan Ferluga v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborovskim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas »S pesmijo vam želimo...« danes, 8. januarja, ob 15. uri v Stolnici v Milje. Nastopata DPS Krasje Trebče (dir. Urška Fabjan) in solopevka Martina Feri.

MEPZ SLOVENEC SLAVEC v sodelovanju z ZSKD in deželnim zborovskim združenjem USCI vabi na koncert v sklopu revije Nativitas Božični sijaj danes, 8. januarja, ob 19.30 v Župnijsko cerkev Marije Device rožnovanske v Portorož. Nastopajo MePZ Slovenec Slavec-Boršt, Rimcmanje (dir. Danijel Grbec), Mladinska vokalna skupina AnaKrousis-Gropada (dir. Maurizio Marchesich), Društvo Portoroški zbor (dir. Sonja Mezgec).

SKD TABOR - OPENSKA GLASBENA SREČANJA, danes, 8. januarja, ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opčinah Novoletni koncert. Nastopila bo Mladinska filharmonija Nova, dirigent Simon Percič. Vabljeni!

TRADICIJALNA RAZSTAVA JASLIC iz celega sveta bo na ogled do danes, 8. januarja, v nabrežinski župnijski dvorani. Urvik: ob praznikih od 10. do 12. ter od 16. do 20. ure. Vabljeni!

KRUT IN NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA vabita v ponedeljek, 9. januarja, ob 17. uri na srečanje bralnega krožka »Skupaj ob knjigi«, ki se bo odvijal v čitalnici NŠK v Ul. Sv. Frančiška 20. Prijave in dodatne informacije na sedežu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

PIHALNI ORKESTER BREG s sodelovanjem KD F. Venturini prireja v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v domu M. Ukmar pri Domju novoletni koncert. Sodelujejo gojenci glasbene šole, mladinska glasbena skupina Rock n'bdime in harmonikaš Marko Manin. Toplo vabljeni!

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV Hospice Adria Onlus s sodelovanjem CSV vas vladljivo vabi na predavanje za mlade »Kako naj se soočamo s problemom smrti druge osebe«, ki bo potekalo v okviru workshopa o žalovanju v petek, 20. januarja, ob 17. uri v prostorih CSV, Pasaža Fenice št. 2, 3. nadstropje v Trstu. Predavalca bo psihologinja in psihoterapeutka dr. Marzia Rucli.

+

Zapustila nas je ljubljena mama

Federica Valetic (Frida)

Žalostno vest sporočajo

Eva, Nataša in Marko z Livio

Pogreb bo v petek, 13. januarja, ob 9.30 iz ulice Costalunga v cerkev na pokopališču Sv. Ane.

Trst, 8. januarja 2012

Pogreben podjetje Alabarda

Frida,
 imeli te bomo vedno v srcu
 Nevi, Marta, Savina, Ivo in Jožita

Poljubček noni Fridi
 Mateja, Karin, Nika in Tina

Žalovanju se pridružuje
 Bruno

Ob izgubi drage Fride
 sočustvujejo s svojci
 Irene, Davide, Martin, Ingrid, Nerina in Rinaldo

Ob smrti drage mame
 Fride Valetic
 izražajo učiteljice Nataši Kralj
 iskreno sožalje
 učenci osnovne šole
 Franceta Bevka na Opčinah
 in njihovi starši

ZAHVALA**Marcello Zerial**

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so sočustvovali z nami in kakorkoli počastili njegov spomin.

Družina
 Pogreben podjetje Alabarda

ZAHVALA

Iskrena hvala vsem, ki so se poklonili spominu na rajnega

Viktoria Scharta

bodisi na Tržaškem kot v Ljubljani in drugod po svetu.

Naj počiva v miru v rodni Ljubljani!

Sin Matjaž,
 snaha Maguy
 in vnuka Andrej in Kristina
 Nabrežina, 8. januarja 2012
 Pogreben podjetje Sant'Anna - Nabrežina

8.1.2007

8.1.2012

Egon Kraus

Vedno v našem spominu.

Tvoji najdražji

+

Nenadoma nas je zapustil naš dragi

Mirko Milcovich

Žalostno vest sporočajo

mama Cvetka, brat Angelo, sestri Franca in Marina z Dimitrijem

Pogreb z žaro bo v sredo, 11. januarja, ob 13.30 v trebenski cerkvi. Ob 14. uri bo sledila sv. maša in pokop.

Trebče, 8. januarja 2012
 Pogreben podjetje Alabarda

Dragi stric Mirko!
 Ostal boš vedno v naših srcih.

Jan, Peter, Veronika in Tina

Žalovanju se pridružujeta
 Aldo in Elda

Ob prerani izgubi
 Mirkota Milcovicha
 izrekamo iskreno sožalje
 Marini in družini
 Egon, Valentina in Zdravko

Čau, Mirko!
 Anica Renato

Dragi Mirko,
 prezgodaj si nas zapustil.

Žalujemo z družino
 Aligi Mariolina,
 Ivana Zuaina,
 Doro Graziella,
 Branko, Ana, Milena, Elio in Nina

Žensko združenje neposrednih obdelovalk

izreka iskreno sožalje predsednici
 Marini ob izgubi brata.

Zadnji pozdrav
 našemu dragemu Mirkotu.

Prijatelji Bara G
 Andrej Granier, Andrej Milič, Marcello, Peter, Marko, Sonja, Poljanka, Jože Rotar, Michele, Gabriele, Vlado, Božo, Ičo, Luka, Romeo, Nina, Ivano, Maurizio Sossi

+

Na pragu 100. leta je mirno zaspala naša draga

Bernarda Ciuk (ud Štruce)

Žalostno vest sporočajo

či Giuliana in sin Vittorio z
 družinama, sestra Laura, brat
 Vittorio ter nečakinja Gabrijela

Za zadnji pozdrav bo pokojnica ležala v torek, 10. januarja, od 10.00 do 11.20 v ulici Costalunga.

Žarni pogreb bo v ožjem družinskem krogu.

Opčine, 8. januarja 2012

Moji ljubljeni noni zadnji pozdrav

Morana
 z Olafom in Danijelom

+

Za vedno nas je zapustila naša draga

Danica Višnjevec por. Racman

Žalostno vest sporočajo

mož Ivan, sinova Igor z Dario in Dario z Bernardo ter sestra Sandra z družino

Pogreb bo v torek, 10. januarja, ob 13.15. Za zadnji pozdrav bo žara pokojne v cerkvi na Pesku od 12. ure dalje. Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Gročana, Dolina, 8. januarja 2012

Pogreben podjetje Alabarda

Ljubljeni noni zadnji pozdrav

Valentina, Veronika, Ines in Leo

Z Dariotom, Igorjem in svoji sočustvujemo

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.eu

Primorski
dnevnik

GORICA - Ministrstvo zagotovilo 300 tisoč evrov državni knjižnici

Petrarcova dvorana naj bi še letos dočakala obnovo

Sodi v kompleks Trgovskega doma - Uredili bodo skladišča, ki jih nujno potrebujejo, za silo pa še teater

Prispevek je treba tokrat nujno izkoristiti. Tako poudarja Marco Menato, ravnatelj goriške državne knjižnice, ki namerava v teku letošnjega leta začeti z obnovno zgodovinsko dvorano Petrarca v Gorici. Malo gledališče v kompleksu Trgovskega doma je uprava državne posesti zaupala državnemu knjižnici leta 1999, zaradi izgube že dodeljenih finančnih sredstev pa ustanova do zdaj ni mogla izvesti obnovitvenih del. Do pozitivnega premika je prišlo še pred nekaj meseci, ko je kulturno ministrstvo uradno sporočilo vodstvu državne knjižnice, da mu bo dodelilo 300.000 evrov. To je sicer le petina prispevka, ki ga je ministrstvo namenilo obnovi dvorane Petrarca leta 2003, državna knjižnica pa ga namerava tokrat čim prej izkoristiti.

Denar, je pojasnil Menato, ne bo zadostoval za uresničitev prvotnega načrta obnove dvorane in podzemnih skladišč v Fabianijski palači. »Izvedli bomo osnovna obnovitvena dela. Gradbeni konstrukcija stavbe je k sreči trdna, treba pa bo poskrbeti za varnostno napeljavo in varnostna vrata,« je povedal Menato in nadaljeval: »Zanima nas predvsem ureditev spodnjih skladišč, saj

Ravnatelj državne knjižnice Marco Menato (zgoraj) meni, da se bo obnova dvorane Petrarca (desno) lahko začela poleti

BUMBACA

Za pripravo načrta bodo zaprosili za pomoč tržaško arhitekturno fakulteto, ki se je priselila v Gorico in se vse bolj vključuje v mestno tkivo

knjižnica nujno potrebuje nove prostore za shranjevanje gradiva. Hkrati nameravamo poskrbeti, da bo ponovno uporabna tudi zgornja dvorana. Dodeljeni denar morda za to ne bo zadoščal in bomo morali poiskati dodaten prispevek, želimo pa si, da bi bila dvorana vsaj zasilno obnovljena in opremljena.«

Pri izdelavi načrta bo državni knjižnici priskočila na pomoč arhitekturna fakulteta Tržaške univerze, s katero nameravajo podpisati sporazum o sodelovanju. »Novica sicer ni še uradna, vendar upamo, da bomo pred koncem meseca podpisali dogovor in zaupali strokovnjakom fakultete izvršni načrt. Nekateri profesorji so si že ogledali prostore,« je povedal Menato in dodal, da je to tudi dokaz, da lahko selitev tržaške arhitekturne fakultete v Gorico stvarno prispeva k spremembam in razvoju mesta. Kdaj se bo prvi sklop obnovitvenih del začel, je trenutno še težko napovedati, Menato pa računa, da bo za odobritev načrta, razpis javnih dražb in imenovanje podjetij potrebnih nekaj mesecev. »Prva dela bi lahko stekla že poleti,« je ocenil ravnatelj.

Državna knjižnica iz Gorice je prvi načrt obnove dvorane Petrarca, pri katerem je sodeloval poznavalec Maks Fabiani Marco Pozzetto, predstavila leta 2000. Leta 2005 je bil načrt dokončen, bile so tudi že dodeljene tri milijarde tedanjih lir. Nadaljnji postopek se je vlekel v nedogled, dokler se ni denar, na vigilijo razpisa javne dražbe za izbiro izvajalca del, razblinil. Septembra 2008 je goriška knjižnica prejela sporočilo, da je kulturno ministrstvo odvzelo deželi Furlaniji-Julijski krajini sedem milijonov evrov že dodeljenega denarja. V sedmih milijonih je bil tudi denar za dvorano Petrarca, ki je bila s tem obsojena na nadaljnji propad.

Jesenih 2001 pa so se okoliščine spremenile. Knjižnica je prejela uradno sporočilo kulturnega ministrstva, v katerem ji je bil zagotovljen prispevek v višini 300.000 evrov. »Podčrtati želim, da je k temu odločilo pripomogla goriška prefektinja Maria Augusta Marrosu, ki je spodbudila ministrstvo k ponovni dodelitvi prispevka,« je zaključil Marco Menato.

Aleksija Ambrosi

Pritličje Trgovskega doma čaka na delavce

GORICA - Trgovski dom Pritličje bo zaživilo jeseni

Še pred začetkom del v dvorani Petrarca, o kateri poročamo v sosednjem članku, se bo v gradbišču spremenilo pritličje Trgovskega doma, ki ga zaščitni zakon št. 38 iz leta 2001 namejna kulturnim in znanstvenim institucijam (slovenskega in italijanskega jezika) začenši z NŠK. Sredi decembra je bila podpisana pogodba z izvajalcem del, ki bo obnovil pritličje po načrtu arhitekta Dimitrija Waltritscha. Dežela

FJK je obnovi namenila 450 tisoč evrov, za izvajalca pa je na osnovi dražbe izbrala gradbeno podjetje Consorzio Edili Veneti. Dela se bodo začela februarja, trajala pa naj bi 140 dni, kar pomeni, da naj bi bila dokončana v juliju. Sledila bo koladvacija prostorov in njihovo oprenjanje, kar običajno traja 60 ali več dni. Vodja del bo arhitekt Danjel Troncon iz deželne tehnične službe, medtem ko bo arhitekt Waltritsch vključen v t.i. umetniško komisijo, ki bo spremljala potek obnove. Če se ne bo zatikal, bo pritličje Trgovskega doma - skupno 125 kv. metrov - v oktobru pripravljeno sprejeti nove vsebine in uporabnike. Trgovski dom bo postal neke vrste središče za promocijo slovenske realnosti in ponudbe na različnih področjih, od kulture do turizma, ob tem bo v njem imel sedež tudi EZTS. Z vsebinami novih prostorov se bo pod okriljem NŠK ter na osnovi dogovora slovenskih krovnih organizacij ukvarjala delovna skupina, v kateri so Tamara Kosič, Marco Primosig, Saša Quinz, Livio Semolič, Dimitri Waltritsch in Igor Devetak. Prvič so se člani sestali decembra, drugi sestanek pa bo predvidoma pred koncem tekočega meseca.

RONKE - Rafal tatvin v noči s petka na soboto

Odnesli denar in zlato

Nočni tatovi vломili v deset stanovanj, lastniki niso opazili ničesar - Skušali so ukrasti tudi nekatere avtomobile

V številna stanovanja so pod krinko noči vломili brez težav, v drugih primerih pa so jih ustavila varnostna vrata in močnejše ključavnice. Tatovi so v noči s petka na soboto stopili v akcijo v Ronkah, kjer so obiskali deseterico hiš v ulicah Cimarosa, Primo Maggio in Rossini. Neznanci so skušali skozi okna in stranska vrata vlotiti skoraj v vsa stanovanja, kjer se jim je vlot posrečil pa so odnesli vse zlato, nakit in gotovino, ne da bi se lastniki ničesar zavedeli.

V nekaterih primerih so skušali odpeljati tudi avtomobile, ki so bili parkirani na dvoriščih ali v garažah, poskusili pa jim niso uspeli. Neznanci so v večini primerov preskočili ali pa prerezali

ograjo dvorišč, do nekaterih hiš pa so prišli po bližnjih njivah in travnikih, kjer jih ni mogel nihče opaziti.

Da je prišlo do tatvin, so prvi ugotovili ravno lastniki hiš, ki so drugega jutra našli prazne dearnice, premetane sobe in odprte škatlice za nakit. Nemudoma so poklicani karabinjerje, ki so po pregledu stanovanj, kjer so iskali morebitne sledi, uvedli preiskavo proti neznancem.

Do številnih tatvin je v zadnjih tednih prišlo tudi v goriški občini, npr. v Štandrežu, Ločniku in drugih vaseh. Kot v Ronkah so tatovi iskali predvsem denar in nakit, ukradli pa so tudi avto tipa Fiat panda.

Preiskavo vodijo karabinjerji

GORICA - Podražitve

»Bipartisan« ukrepi za rešitev črpalkarjev

»Ob ostalih nepremišljenih ukrepih, ki jih je sprejela Montijeva vlada za reševanje problemov države, bo zvišanje troškarin za goriva privdedo po poskoka cen, do še večjih težav podjetij in upada potrošnje, na obmejnem območju, kakršno je naše, pa bo pravi nagrobeni kamen za črpalkarje, ki že doživljajo hudo stisko.« Goriški župan Ettore Romoli je včeraj sporočil svojo zaskrbljenost nad posledicami, ki bi jih na Goriškem lahko imela podražitev pogonskih goriv. V zadnjih časih so se čakanle vrste pri slovenskih črpalkah tik ob meji še dodatno podaljšale, črpalke v goriški občini pa žalostno samevajo in so po tej poti zapisane zaprtju.

Župan je zato v minulih dneh poklical predsednika deželne vlade Furlanije-Julijskih krajine Renza Tonda in nekatere poslance, s katerimi se želi dogovoriti o pobudah, ki bi »v obmejnem pasu naše dežele dovolile prilagoditev cen bencina in dizela slovenski konkurenči.«

»Tonda sem že srečal. Dogovorila sva se, da se bova ponovno pogovorila prihodnji teden in se dogovorila o sestanku, na katerem bo prisotna tudi delegacija črpalkarjev,« je povedal župan Romoli, ki se je v prejšnjih dneh na županstvu pogovoril o teh problemih tudi s predsednikom zveze črpalkarjev Piom Trainijem. »Beg voznikov na slovensko stran meje bremeni tudi državno blagajno, ne le goriških črpalkarjev. Zato sem stopil v stik tudi z nekaterimi parlamentarci in jih spodbudil k pripravi »bipartisan« predloga, ki bi ponujil rešitve za črpalke na obmejnem območju. Pogoji, v katerih slednje delujejo, so namreč drugačni od tistih, v katerih delujejo črpalkarji drugih dežel. Tu smo na pragu socialnih napetosti. Stvar je v tem, da je povisek troškarin za goriva le eden od ukrepov vlade Maria Montija, ki jih bodo občani močno občutili. Vzemimo primer davka na nepremičnine IMU, po zaslugu katerega bodo stroški za stanovanja poskočili, ali pa davek na plovila, zaradi katerega že prihaja do pravega »eksodus« v smeri Hrvaške. Vse to bo imelo negativne učinke na občane in gospodarstvo naselih,« opozarja goriški župan, ki je prepričan, da morajo javne institucije in politiki združiti moči ter skupaj poiskati rešitve, ki bi bile manj obremenjujoče.

Ettore Romoli

POLET OKROG SVETA Danes trenutek resnice

Matevž Lenarčič bo svoj polet okrog sveta z ultralahkim Pipistrellovim letalom začel danes ob 7.30 z brniškega letališča. Vzlet je bil predviden za včeraj ob 8. uri, a je odkod prestavil zaradi težav z instrumenti, ki kažejo nivo olja v letalu. Prvi postanek načrtuje v Maroku, drugega v Senegalu, potem pa naj bi prečkal Atlantik. Letalo sicer še nikoli ni bilo preizkušeno s takšno obremenitvijo, zato bo prvi dan »trenutek resnice«, je včeraj povedal Lenarčič in izrazil pričakovanje, da bo letalo s polnim rezervoarjem lahko preletelo 4.000 kilometrov. Direktor Pipistrel Ivo Boscarol je pojasnil, da Pipistrel Virus lahko leti preko Everesta in v temperaturah od -50 stopinj Celzija do 50 stopinj Celzija, opremljeno pa je tudi s padalom za reševanje letala.

PODGORA - Jubilant Albin Hvala

V svojih sto letih marsikaj doživel

Po kapitulaciji Italije se je vključil v terensko delo osvobodilnega gibanja

Dočakati sto let ni kar tako. Ta častljiva starost je usojena le redkim, čeprav v zadnjih letih vse pogosteje srečujemo ljudi, ki se visokemu cilju približajo. Malo pa je takih, ki so pri tej starosti še čili in krepki kot Albin Hvala iz Podgorje, ki je visoki jubilej praznoval dečembra s sorodniki, prijatelji in znanci.

Njegova življenjska pot se je začela 5. decembra 1911 v Podgorje. Pred Albinom so se staršema Jožefu in mami Ani Brešan rodili še otroci Konrad, Emil in Aleš, po njem pa tuk pred izbruhom prve svetovne vojne še Ljudmila. Podgorci so v begunstvo morali že prve dni junija 1915. Na pot izgnanstva so se podali tudi Hvalovi, ki so v leta pregnanstva odšli brez očeta, ki je takrat bil pri vojakih. Skoraj pet let je družina Hvala preživela v Kandiji pri Novem mestu. Tam so otroci obiskovali šolo. Albin je v Novem mestu obiskoval prvi in drugi razred osnovne šole, marca 1920 pa se je družina vrnila v Podgorje. Zidovi njihove hiše so še stali, vse kar je bilo lesenega pa so si »spodobili« vojaki, ki so z deskami in tramovi utrjevali strelske jarke in zaklonišča. Družino je kmalu po vrtniti domov doletela huda nesreča. Brat Konrad je bil vodo iz enega od podgorskih potokov, ki pri tekajo s Kalvarije, in steknil tifus; Kalvarija je takrat bila polna bojnih strupov, smodnika, pa tudi pokopanih padlih vojakov. Zdravnik je mami svetoval, naj se izogiba tesnejših stikov s sinčkom, žal pa se je tudi ona okužila s tifusom in kmalu umrla. Stara je bila 40 let. Sinček Konrad pa je ozdravel. Skrb za otroke je prevzela mamina starejša sestra Emilija, ki se je nekaj let kasneje omogožila z ovdovelim Jožefom.

Albin se je že mlad zaposil pri striku, ki se je pisal Brešan in je na začetku Majnici imel veliko mehanično delavnico. Tam so popravljali takrat še redke automobile, več je bilo tovornjakov in raznih kmetijskih strojev. Izdelovali so tudi stiskalnice za grozdje in druge pripomočke za kmetijstvo in gospodinjstvo. Podjetje se je tudi specializiralo za nameščanje zvonov v cerkev. Konec dvajsetih let so namreč na Goriškem popravili in sezidali mnogo cerkva, ki jih je vojna uničila. Dviganje zvonov v visoke cerkvene zvonike je bilo naporno in nevarno opravilo. To so opravljali s pomočjo ročnih vitlov. S ponosom je Albin povedal, da je njihova delavnica poskrbela za namestitev zvonov v bazilikah na Sveti gori.

Albin je enoletni vojaški rok služil v Cagliariju. Zaradi usposobljenosti za mehanika je bil dodeljen prevozni enoti, kjer se je tudi izučil za šoferja. Domov se je vrnil septembra 1934, marca naslednjega leta pa je bil ponovno vpoklican pod orožje. Italija je namreč pričenjala svoj osvajalni pohod v Etiopiji, ki so ji takrat pravili Abesinijo. Z enoto kamionov je bil Albin poslan v Somalijo, ki je takrat bila italijanska kolonija; od Taranta do Mogadiša (skozi Sueški prekop) je potovanje trajalo kakih petnajst dni. Albin se tudi spominja, da so v Egiptu prodali skoraj vse zastarele kamione znamke Cerione in kupili okrog sto tovornjakov tipa Ford. Enota je svojo nastanitev našla v mestecu Gaalkacyo, ki je pod italijansko upravo postal Rocca Littorio. S kamioni je enota prevažala vsakovrstni material iz pristanišča Mogadiš in Obbie (zdaj Hobya) pa do meje z Abesinijo. Ker ni bilo pravih cest, je na kamionih pogosto prihajalo do okvar. Predvsem so trpele vzmeti, ki so jih moral stalin popravljati in zamenjevati. Za prehrano ni bilo večjih težav, saj je bilo divjačine na pretek. V Somaliji je Albin ostal kar 25 mesecev. Domov se je vrnil sredi leta 1937 in se ponovno zaposil v stričevi delavnici.

Ni pretekel veliko let, ko je v Evropi izbruhnila 2. svetovna vojna. Nacistična Nemčija in fašistična Italija sta hotele podjavljati vso celino. Začelo se je septembra 1939 z napadom na Poljsko, nadaljevalo z invazijo Danske in Norveške, nato so bile na vrsti Francija in druge države. Albin je moral ponovno obleči vojaško suknjo februarja 1942. Več mesecev

ALBIN HVALA
FOTO VIP

Družina Hvala na poti v izgnanstvo leta 1915, Albin med služenjem vojaškega roka v Cagliariju (zgoraj) in s še drugimi pripadniki svoje enote med delom v kraju Gaalkacyo (desno), ki so ga pod italijansko upravo preimenovali v Rocca Littorio

je preživel med okupacijskimi enotami v južni Franciji, najprej v Nici in nato v S. Rafaelu. Na prošnjo svojega delodajalca, podjetnika Brešana, je poleti 1942 dobil izredno dovoljenje za enomesecni dopust. Prošnja je namreč navajala, da je podjetje potreboval vse delavce, ker sta se pričeli žetev in mlatev. Leto kasneje je bila

brezdelju. Še do pred kratkim je v delavnični rad kaj »cimpral«, pa tudi na vrtu smo ga videvali z motiko v roki. Skratka, stalno gibanje in skrb za postoritev tega ali onega sta Albina obdržali pri dobrini fizični in psihični kondiciji, ki ga je privedla do častitljivih sto let.

Vili Prinčič

GORICA - V Polhovem Gradcu

Z znamenjem počastili spomin Paula J. Siflerja

Spominska plošča je z napisom obrnjena v svet, kjer se je Paul J. Sifler uveljavil, v smer bližnje hiše, kjer je nekoč bivala njegova mati Terezija Gerjol, pa je obrnjena podoba orgelskih tipk in not kot dar, ki ga je dobil ob rojstvu

FOTO J.N.N.

Na Štefanovo so v Polhovem Gradcu počastili skladatelja, organista, pianista in zborovodja Paula Johna Siflerja, ki ga družinske vezi povezujejo tudi z Goriško. Dne 26. decembra 2011 so se spomnili stoletnico njegovega rojstva z odkritjem spominske plošče, ki so ga pospremili glasbeni spored, razstava in objava lične brošure.

Ko se je deček Pavel rodil kot nezakonski sad ljubezni med Terezijo Gerjol, pevko v cerkvenem zboru, in mladim organistom Ivanom Kacinom, ki mu je bil Polhov Gradec le ena od prvih delovnih postaj, se je začela življenjska zgodba z osupljivim nadaljevanjem. Mati je dete zaupala v rejo sosedam, sama pa je odšla v Ameriko, da bi tam poskusila najti lepše življenje zase in za sinka. Toda prva svetovna vojna je za več let one mogocila dečku stik z materjo in do devetega leta starosti je postal z Pograjci. Ob glasbeno dejavnim rejnicalah je spoznal domače nabožne in posvetne naape. Ko je naposled lahko odpotoval čez ocean, jih je polno dušo odnesel s seboj v Waukegan blizu Chicaga. Poslej je tam imel skromen, a topel dom v družini Sifler, mati se je namreč poročila z rojakom iz vasi Setnik blizu Polhovega Gradca.

Pavel Gerjol je postal Paul John Sifler. S priložnostnimi, vsakovrstnimi zasluzki se je dokopal do vrhunske glasbene izobrazbe na konservatoriju v Chicago. Diploma in magisterij je potrdil s skladbo za klavirski trio in koncertom za klavir in orkester. Tega je tudi sam kot solist izvedel leta 1939 s čikaškim simfoničnim orkestrom in si prislužil še posebno pianistično nagrado.

Poslej je deloval najprej v domačem Waukeganu, kjer se je izkazal tudi kot zborovodja zobra slovenskih izseljencev, po vojni pa se je s kolegi napotil v New York in do leta 1965 tam deloval kot organist, učitelj klavirja, skladatelj, povezel pa se je tudi s tamkajšnjim slovenskim zborom Slovan. Kasneje se je moral zaradi zdravja odpraviti v toplejše kraje: s prijateljem pianistom in skladateljem Johnom la Mountainom sta se naselila v Hollywoodu, ustanovila sta svojo založbo za izdajo nohtnih publikacij in posnetkov Fredonia Press, Paul John Sifler pa je postal cenjen organist in več osrednjih cerkvah, tudi v judovskem templju.

Po letu 1960 je poiskal stik s slovensko domovino. Prve orgelske koncerte je izvajal v času, ko je oblast cerkveno glasbeno dejavnost ignorirala in zavirala (1973, 1976). Šele koncertne orgle v Cankarjevem domu (1982) so omogočile nove možnosti za orgelsko literaturo in leta 1984 je poznavalec presenetila umetniška dogostnost Siflerjevega nastopa in njegovih del. Poslej je domovno večkrat obiskal in spoznaval nove prijatelje med glasbeniki, več skladb je doživel leta 1984. Širši javnosti je vendarle ostalo skoraj neznanlo, da je v svojih skladbah pogosto obdelal ta ali oni slovenski napev, da je vrsto samospovov in zborovskih del ustvaril na besedila slovenskih ameriških pesnikov, da je rojakom ustvaril opereti, zgrajeni na slovenskih motivih, da je svoje poreklo pogov

sto in s ponosom navajal. Le v Polhovem Gradcu je ostal živ spomin na prisrčnega, skromnega ljubitelja narave in ptičjega petja, ki je znal prečudovito zaigrati na orgle ali klavir in se je izkazal tudi kot širokogruden darovalec domači cerkvi.

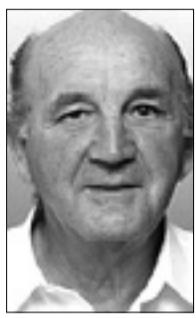
Ravno Pograjci so svojega nekdanjega Pavila, zdaj Paula Siflerja (svojemu priimku je vztrajno pripisoval strešico na S), spomnili, da bi moral imeti nekje še polsestro, hčerko istega očeta, organista Ivana Kacina, ki se je kot vodja uspešne delavnice orgel in pianinov ustalil po prvi svetovni vojni na Goriškem. Po zapletenem iskanju sta se, oba že v zrelih letih, leta 1981 srečala Paul in precej mlajša Dorica Makuc, tedaj znana in zelo dejavnika novinarka na RTV v Ljubljani. Ta del zgodbe pa je na Goriškem že znan; Primorski dnevniki je objavil več člankov o Paulu Siflerju in Ivanu Kacnu, tudi izpod peresa Dorice Makuc. Nedavno je po ročal o koncertu Siflerjevih orgelskih skladb, ki jih je 23. novembra lani v Mirnu poustvaril Gregor Klančič, kot domačin iz Mirna, sicer pa uveljavljen organist, zborovodja in pevec v Ljubljani, dobro pozna tamkajšnje orgle, ki so ena izmed Kacinovih mojstrov. Del posnetkov s tega koncerta, pa še vrsto drugih v izvedbi slovenskih izvajalcev in tudi skladatelja samega, bo slišati v radijski oddaji o Paulu J. Siflerju danes, 8. januarja, ob 20. uri na tretem programu ARS (RTV Slovenija); glasbo bodo dopolnila pričevanja nekaterih, ki so ga razumeli kot glasbeniki in prijatelji.

Tako v ozvezdu slovenskih glasbenih mojstrov začenja svetiti tudi ime slovensko-ameriškega umetnika, čigar opus šteje več kot 200 skladb, ki jih hrani knjižnica ameriškega kongresa. NUK v Ljubljani ima le del kopij partitur, ki ponujajo vpogled v zapuščino ustvarjalca in sestavljanja, do konca zvestega svoji matični domovini. Ta se ga dolgo ni spomnila, čeprav je bil že od leta 1983 član Društva slovenskih skladateljev.

Spominska plošča, delo arhitekta Sama Športa, na hiši ob cerkvi v Polhovem Gradcu sporoča: Paul. J. Sifler (1922-2001) - V tej hiši je preživel svoje otroštvo Pavel Šifler, slovenski organist in zborovodja, ki je živel in ustvarjal v Združenih državah Amerike. Na razstavi, ki so jo v sodelovanju z Dorico Makuc pripravili sodelavci Pokrajinskega arhiva v Novi Gorici že ob koncertu v Mirnu, ob tej priložnosti pa prenesli tudi v Polhov Gradec, si bodo obiskovalci lahko še do 14. januarja ogledovali skrbno zbrane dokumente in fotografije o sinu Paulu J. Siflerju in očetu Ivanu Kacnu, ki se v življenju nikoli nista srečala. Cerkevni mešani pevski zbor Gregor Rihar pod vodstvom Marije Nartnik in pianistka Katarina Tominec sta oblikovala prvo v nizu spominskih prireditev, ki so si jih zamisili v Polhovem Gradcu. Leto 2012 so poimenovali kar Šiflerjevo leto in napovedali koncerte 7. februarja, 18. maja, 29. junija in 15. septembra, ko bodo v župnijski cerkvi zazvenele obnovljene orgle.

Jasna Nemeč Novak

NOVA GORICA Umrl Marjan Ciglič, bil je briški rojak

MARIAN CIGLIČ

V Novi Gorici je v petek umrl Marjan Ciglič, briški rojak. Rojen je bil v Števerjanu 17. avgusta 1930. Mati mu je bila Elvira Humar, oče pa Jozef Ciglič. Družina se je iz Števerjana najprej preselila v Ločnik, zatem pa v Pevmo, od koder so se nazadnje preselili v Podgoro, kjer je Marjan obiskoval osnovno šolo. Njegova učiteljica je bila Kamila Paglavec. Že kot otrok je bil nadarjen za glasbo in petje, zato se je vpisal v glasbeno šolo, v razred profesorja Emila Komela. Pri štirinajstih letih je postal organist v Podgori in je bil zelo priljubljen med domačini. Pri petnajstih letih se je zaposlil v Katoliški knjigarni na Travniku v Gorici. Leta 1947 ga je spet doletela selitev: dom si je urenil v Novi Gorici, družina mu je sledila leta 1950. Marjan se je tam zaposlil pri tiskarskem in trgovskem podjetju Soča in bil pri njem zaposlen do upokojitve. V prostem času, ki mu ga je dopuščala služba, se je najraje posvečal glasbi in vodil razne pevske zvore na območju Nove Gorice. Ko sta bila leta 1975 v Podgori ustavnovljena prosvetno društvo Andrej Paglavec in moški pevski zbor, je prevzel vodenje zvora, ki je takrat štel 29 članov in dosegal lepe uspehe. Ko je leta 1996 društvo Briški gric v Števerjanu praznovalo 50-letnico delovanja, je Marjan za to priložnost v kratkem času pripravil moški pevski zbor za dostojen nastop. Tako Podgorci kot Števerjanci ga bodo ohranili v lepem in trajnem spomini kot dobrega, prijaznega in neutrudljivega povodovja. Pogreb Marjana Cigliča bo v sredo, 11. januarja, ob 14.30 na pokopališču v Solkanu.

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

TRAMONTANA, Ul. Crispí 23, tel. 0481-533349.

DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH

ROJEC, Prvomajska ul. 32, tel. 0481-882578.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

RENTENTORE (Ternoviz), Ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU

LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Gledališče

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

v organizaciji PD Štandrež: v nedeljo, 15. januarja, ob 17. uri v župnijski dvorani v Štandrežu komedija »Vsega je kriva država« (Jean Jacques Brieux) v režiji Edite Frančeskin, nastopa KD Domovina - Osp; informacije po tel. 0481-20678 (Božidar Tabaj).

V GLEDALIŠČU VERDIP GORICI: v soboto, 14. januarja, ob 20.45 »Balkanika - Musiche dell'Europa dell'Est«, nastopa zbor Furlaniye Julijiske krajine; informacije pri blagajni gledališča ali po tel. 0481-383602 in na spletni strani www3.comune.gorizia.it/teatro.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: v četrtek, 12. januarja, ob 21. uri »Gin Game« Donald Lee Coburna, igrata Valeria Valeri in Paolo Ferrari; informacije po tel. 0481-532317 ali na spletni strani www.artistiassocia-tgorizia.it.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 10. in 11. januarja ob 20.45 »Lo zoo di

V sredo vpis v tečaje smučanja SPD Gorica

Pri SPD G bodo med januarjem in februarjem priredili tradicionalni nedeljski tečaj alpskega smučanja v kraju Forni di Sopra. Prvič se bodo na sneg podali 22. januarja. Prve prijave so zbrali že prejšnjo sredo, spet pa bodo vpisovali na društvem sedežu na Verdijevem korzu 51/int v Gorici - v sredo, 11. januarja, od 18. do 20. ure. Vozil bo tudi avtobus.

Štandreška baklada

Vsakoletna baklada bo danes z odhodom ob 17. uri s trga v Štandrežu. Na meji se bodo udeleženci sešli s pohodniki iz Vrtojbe. Po 4 kilometrih pohoda se bo srečanje med skupnostma nadaljevalo na Jeremitiču. Izkušnja prodaje sveč bo do namenili hospicu Via di Natale v Avianu.

Špacapanu v spomin

Spomin na Mirka Špacapanu bodo počastili z dobrodelnim koncertom danes ob 19. uri v župnijski cerkvi v Podgori. Govor bo imel Marjan Terpin, sledil bo kulturni program. Zbirali bodo prispevke za društvo »Paliativna oskrba - Mirko Špacapan ljubezen za vedno« iz Vidma.

Božično petje v Ronkah

Društvo Jadro in Ronk in Tržič prireje tradicionalni koncert božičnih pesmi danes ob 15.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah. Nastopila bosta ženski pevski zbor UNITRI iz Nove Gorice ter mešani pevski zbor UTE Piero Poclen iz Tržiča.

Danes jamarski shod

Svečani začetek jamarskega leta 2012 bo danes ob 9. uri pri koči Kraških krtov na Vrhu. Kot je že tradicija, se bodo tudi letos odpovedali na odkrivanje že označenih odprtin. Ob 14.30 bo kosilo, družabnost pa se bo nadaljevala vse do večera.

Srečanje pri jaslicah

Pokrajski bratstvi Frančiškovega svetega reda (FSR) FJK in koprske škofije ter krajevni bratstvi FSR Gorica in Konstanjevica prirejajo danes ob 17. uri v kapucinski cerkvi v Gorici bratsko srečanje pri jaslicah.

vetro« Tennessee Williamsa, zrežiral in nastopa Jurij Ferrini; 26. januarja ob 20.45 »Reportage Chernobyl« igrata Roberta Biagiarelli in Simona Gonella; informacije po tel. 0481-494369.

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: 13. januarja ob 20. uri (Iztok Mlakar) »Sljehnik«, dobrodelna predstava za Rotary klub Soltan - Siliganum; informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 00386-3352247.

Razstave

V MUZEJU SV. KLARE na vogalu med Korzom Verdi in Ulico Sv. Klare v Gorici je na ogled razstava likovnih del dvajsetega stoletja z naslovom »Od pejsaža do teritorija - Umetnost tolmači kraje«; med avtorji: Carrà, Sironi, Soffici, Guttuso, Mušič, Santomaso, Birolli, Vaccari, La Pietra in Viton; do 26. februarja.

NA GRADU KROMBERK je na ogled razstava »Naši gorski strelci - Slovenci v avstrogrskih vojaških gorskih enotah pred in med prvo svetovno vojno« Davida Erika Pipana; med tednom 8.00-17.00, ob nedeljah 13.00-17.00, ob sobotah po dogovoru.

RAZSTAVA IN TEKMOVANJE ZA NAJLEPŠE JASLICE v centru Margotti pri cerkvi na Svetogorski ulici v Gorici: danes, 8. januarja, ob 11. uri nagradjevanje; informacije na mostraconcorso-presepi@email.it; več na www.mostraconcorso-presepi.wordpress.com.

V FRANIČKANSKEM SAMOSTANU SVETA GORA je v kapeli prikazanja v baziliki na ogled 10. slovenska razstava jaslic z mednarodno udeležbo; še danes, 8. januarja, 9.00-18.00.

V KULTURNEM DOMU V GORICI je na ogled samostojna razstava Jožeta Ce-

ja; do 10. januarja od ponedeljka do petka 9.00-13.00, 16.00-18.00 in ob prireditvah.

V FUNDACIJI GORIŠKE HRANILNICE v Ul. Carducci 2 v Gorici je na ogled razstava z naslovom »Rivelazioni. Quattro secoli di capolavori«; do 15. januarja 10.00-13.00 in 16.00-19.00, ob sobotah in nedeljah, ob 17. uri brezplačni vodeni ogledi; več na info@musaeus.it ali 348-2560991.

RAZSTAVA ROBERTA FAGANELA z naslovom »Svetloba in barve« bo na ogled v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici do 20. januarja ob prireditvah in po domeni.

SKRD Jadro, SKRŠD Tržič in ŽPZ iz Ronk

prirejajo

TRADICIONALNI KONCERT BOŽIČNIH PESMI

DANES, 8. januarja 2012, ob 15.30

v cerkvi sv. Lovrenca v RONKAH

Nastopala bosta zvora

- ŽEPZ UNITRI iz Nove Gorice

- MePZ UTE Piero Poclen iz Tržiča

Vabljeni!

OBČINA SOVODNJE OB SOČI

vabi na

Tradisionalni novoletni koncert

— * — Nastopajo — * —

Škofjeloški oktet, Mestni pihalni orkester Škofja Loka in ženska vokalna skupina Grudnove Šmikle

— * — v nedeljo, 15. januarja, ob 18.00 v občinski telovadnici

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA

ESSO - Ul. Trieste 106

AGIP - Ul. don Bosco 108

AGIP - Ul. Aquileia 60

TRŽIČ

SHELL - Ul. Matteotti 23

IP - Ul. Boito 57

ESSO - Ul. I Maggio 59

KRMIN

API - Ul. Isonzo

GRADIŠČE

AGIP - Ul. Udine, na državni cesti 305 proti Marianu

TURJAK

SHELL - na pokrajinski cesti 1 (Foljan-Pieris) Ul. XXV Aprile 21

FOLJAN-REDIPULJA

API - Ul. Redipuglia 42

dell'anno: il nostro bambino interiore ascolta, domanda, racconta».

KULTURNI DOM GORICA IN AMATERSKO ŠPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIA vabita na predstavitev knjige »Živiljenje na kanalskem Kolovratu« Franca in Zorana Jerončiča v sredo, 11. januarja, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici (Ul. I. Brass 20).

Mali oglasi

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Prispevki

V spomin na Milana Brešana daruje družina 100 evrov za Kulturni dom Gorica, 100 evrov za Sindikat slovenske šole - tajništvo Gorica, 100 evrov za Slovensko planinsko društvo Gorica, 100 evrov za goriški Zeleni križ in 100 evrov za goriško sekcijo VZPI-ANPI.

SPDG - SMUČARSKI ODSEK

obvešča,

da bodo

22., 29.

januarja ter

5. in

12. februarja

pote kali nedeljski smučarski tečaji

v Forni di Sopra,

26. februarja pa

bo društveno tekmovanje.

Organiziran

bo avtobusni prevoz;

prijava 11. in

16. januarja

na društvenem sedežu

v KB

centru v Gorici od

18. do 20. ure.

Sodelovanje na tečajih je vezano s članstvom v društvu.

ZSKD

organizira delavnice o

družinskih

postavitev

in nedeljo, 15. januarja, od 15.

ure do 18.30 v KB

Centru, na Korzu Verdi

51 v Gorici (v 3. nadstropju v Tumovi dvorani).

Organizatorji so zbrali ne-

deljo,

OGLEJ - Zagonetka talnih mozaikov

Čudne živali odpirajo pot drugim razlagam

Podobe razkrivajo oddaljenost Rima in bližino egiptovske Aleksandrije

Verjetno ni dovolj razširjena informacija, da je Oglej kot zgodovinsko središče in arheološko najdišče že nekaj let na seznamu Unesca. To naj bi dodatno privabljal obiskovalce, kar se verjetno tudi dogaja.

Marsikdo pa ostaja razočaran že ob dejstvu, da prejme ob vhodu v baziliko na pomemčanem listu papirja nekakšno razlago in kazipot, ki ga mora ob izhodu celo vračati, zato da ga lahko uporabi še kdo za njim. Tudi sama vsebina besedila je hudo pomanjkljiva glede na vse, kar so raziskovalci v zadnjih desetletjih odkrili in pojasnili, ali vsaj postavili pod vprašaj dolgo časa veljavne razlage, všečne ustaljenim kalupom, ki postavlajo Rim kot edino središče krščanstva. Takšna postavljanja, ki so bila prej pač v domeni uradne Cerkve, so se propagandno utrjevala po prvi svetovni vojni, ko je nastopajoči nacionalizem že zelo povezati Italijo v močno tvorbo usmerjeno v imperialistične avanture.

Pod drugačen drobnogled so postavljeni liki, ki jih vidimo na talnih mozaikih v tamkajšnji baziliki: velik morski rak na drevesu, nad njim pa električni skar (riba, ki onesposobi svoj plen z električnimi impulzi), rastline, običajne in eksotične ptice, golob-papagaj, košara gob, kozel s palico, kupe s polži, bel zajec ... Skratka, gре za ikonografijo, ki je dokaj tuja uveljavljenemu krščanskemu izročilu. Zagonetki oglejskih mozaikov je posvečen kar pet strani zadnje številke revije Isonzo Soča in zlasti dolg pogovor s 63-letnim furlanskim zgodovin-

narjem Remom Cacittijem, pod katerega sta se podpisala odgovorni urednik Dario Stasi in sodelavec revije Paolo Viola. V nadaljevanju našega zapisa povzemamo njuno zanimivo pisano.

Oglejska bazilika je rezultat dolgoravnatega niza posegov in obnavljanja izvirnih stavb, ki so se začeli po letu 1.000 na podobo patriarha Pepponeja. Sedanja bazilika stoji na mozaikih nekdanje »južne sobane« začetnega svetišča (3. in 4. stoletje po našem štetju), zvonik pa so zgradili leta 1031 na površini »severne sobane« s še starejšimi mozaiki. Talni mozaik so odkrili pred sto leti avstrijski arheologi pod drugi meter pod srednjeveškim podom.

Cesar ne najdemo na omenjenih pomemčanih listih, kar velja tudi za zgibanke, ki jih prodajajo na stojnicah pred zgradbo, pa lahko preberemo na spletni strani oglejske občine. Iz besedila razberemo in razumemo, da gre pri mozaičnih likih za barvan svet simbolov, metafor, zagonetk, ki bralca dobesedno prevzamejo. Zakaj torej ne seznaniti ljudi z različnimi razlagami, ki presegajo banalne oznake, povezane z nekakšnimi »Zmagovalci« (t.i. lik »Zmage krščanstva« je po Cacittiju v resnici »Angel kesanja«, a pojem »Zmage - Vittorie« je bil po prvi svetovni vojni pač zelo všečno sporočilo), s »Čudnimi živalmi« vše bolj čudnih položajih v povezavi s »Posebnimi predmeti« ...

Nesporazumi izhajajo iz volje in namere, da obvelja razlaga, kako izvira oglej-

Ariuth (Mars ali Eres) je temačen kozel, imenovali so ga tudi Etijop, v rdečem plašču vodnika, s komandno palico in rogom, kliče v bitko

FOTO ISONZO SOČA

sko krščansko izročilo zgodil iz Rima, medtem ko prav ikonografska sporočila talnih mozaikov vodijo v iskanje in potrjevanje povezav z egiptovsko Aleksandrijo. Tedaj je bilo to mesto primerljivo s sedanjim New Yorkom. Kot ne vemo veliko o aleksandrinskem krščanstvu, tako ne vemo zaenkrat praktično ničesar o prvem oglejskem krščanstvu, na kar pa nas navezujejo prav talni mozaiki. Informacij in znanja zato ne smemo iskati v pisnih virih, temveč v mozaičnih poslikavah.

V osnovi novejših raziskav je zavedanje o tehnih trgovskih in kulturnih povezavah med Oglejem - spomnimo se, da je tedaj Oglej bilo obmorsko mesto z ustrezno velikim pristaniščem - in Aleksandrijo, de-

dinjo egipčanske in grške civilizacije, laboratorijskem prvega krščanstva. Potovanje po morju iz severne Afrike do Ogleja je trajalo enajst dni, iz Rima je trajalo mnogo več, zaprek raznih vrst je bilo neprimerno več. Med tradicionalnimi zgodovinarji je veljalo in velja prepričanje, da je oglejsko krščanstvo izviralo iz Rima - caput mundi. Prvi znaki drugačnega razmišljanja so se pojavili leta 1945 in leta 1947; najpomembnejše med njimi so izrazili Pressacco, Biasutti in Jacumin, Pelizzari pa je napisal o tem knjigo »Finalmente Aquileia«. Iz nje izvira, kako so umetniško skromni liki, ki nastopajo v mozaikih, dejansko pomembni pričevalci za začetnega severno afriškega krščanstva.

Aldo Rupe

GORICA - Šole in vrtci Odprta vrata za starše

V vidiku vpisovanja v novo šolsko leto

Večstopenjska šola s slovenskim učnim jezikom v Gorici bo priredila niz srečanj in dnevov odprtih vrat za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi letnik otroškega vrtca ali prvi razred osnovne šole.

Ponudbo vrtca Ringa Raja v Ulici Brolo v Gorici bodo predstavili 17. januarja ob 17. uri, 24. januarja ob 17. uri pa na vrsti predstavitev ponudbe vrtca Sonček v Ulici Max Fabiani v Gorici. Vrtec Pika Nogavička v Standrežu se bo predstavil 23. januarja ob 17.30, vrtec Pikapolonica v Pevmi pa 11. januarja ob 17. uri. 16. januarja ob 17. uri bo starše vabil vrtec Mavrica v Bračanu, srečanje v vrtcu Kekec v Števerjanu pa bo 23. januarja ob 17. uri. Dnevi odprtih vrat bodo potekali 18. januarja (vrtec v Ulici Brolo, ob 10.30 do 11.30, vrtec v Bračanu, ob 10.30 do 11.30), 25. januarja (vrtec v Ulici Max Fabiani, ob 10.30 do 11.30), 24. januarja (vrtec v Štandrežu, ob 11. ure do 11.45; vrtec v Števerjanu, ob 10.30 do 11.30) ter 12. januarja (vrtec v Pevmi, ob 10.30 do 11.30).

Srečanja za starše otrok, ki bodo v prihodnjem šolskem letu obiskovali prvi razred osnovne šole, bodo v osnovni šoli Oton Župančič v Gorici (18. januarja, ob 17. uri), v osnovni šoli Fran Erjavec v Štandrežu (17. januarja, ob 17. uri), v osnovni šoli Josip Abram v Pevmi (19. januarja, ob 17. uri), v osnovni šoli Alojz Gradnik v Števerjanu (19. januarja, ob 17. uri) in v osnovni šoli Ludvik Zorlut v Bračanu (16. januarja, ob 17. uri). Dnevi odprtih vrat pa bodo 20. januarja (šola Župančič, ob 8.30 do 9.30), 18. januarja (šola Erjavec, ob 8.30 do 9.30), 25. januarja (šola Abram, ob 8.30 do 10.00; šola Gradnik, ob 8.30 do 9.30) in 23. januarja (šola Zorlut, ob 10.30 do 12. ure). V sredo, 25. januarja, prirejajo dan odprtih vrat tudi slovenske višje srednje šole v Gorici. Višješolski center v Ulici Puccini bo mogoče obiskati med 18. in 20. uro. Na poklicno tehničnem polu in na licejskem polu si bodo obiskovalci lahko ogledali šolske prostore, profesorji bodo nudili informacije o študiju in bodo na razpolago za individualne pogovore.

STRAŽCE - Preko tisoč ljudi za »pignarul«

Smer ognja obeta tudi kaj pozitivnega

Petkov »pignarul« v Stražcah

BUMBACA

Najprej proti vzhodu, kar je pozitivno, nato pa proti jugu, kar ni ravno spodbudno. Tako se je v petek dvigoval dim s »pignarula«, ki so ga kot vsako leto ob Svetih treh kraljih prižgali v Stražcah. Med ulicama Bauzer in Kociancic se je tudi letos zbral preko tisoč ljudi. Večer, ki so se ga udeležili tudi župan Etorre Romoli in drugi upravitelji, je pripredil rajonski svet za Stražce v sodelovanju z rajonskima svetoma iz Podgorje in Štmarva-Pevme-Oslavja, župnijo sv. Jožefa in športnim združenjem Azzurra.

Grimada lesa in vej je bila visoka pet metrov in široki sedem. Prvo baklo je pričkal župnik Vittorio Tonigandel, na-

to pa je z ognjem z bližnjega zvonika požic pridrsela Befana. »Dim se je najprej usmeril proti vzhodu. Po zagotovilih krajevnih »prerokov« je to pozitivno, a za Stražce nenavadno. Kmalu zatem se je dim usmeril proti jugu,« je pojasnil predsednik rajona Vito Conighi: »Letos nas torej čakajo pozitivni, a tudi težki trenutki.« Med obiskovalci so razdelili 60 »panetonov«, 250 litrov kuhanega vina in 40 litrov tople čokolade. »Nič ni ostalo,« je zadovoljno povedal Conighi; ob njem in županu sta, tudi v slovenščini, pozdravila še Walter Bandelj in Lovrenc Persoglia, predsednika podgorskega in pevmskega rajona.

GORICA - Giuseppe Cingolani pri predsedniku rajona

V primeru volilne zmage bo postal »župan Ločnika«

»Če bom zmagal, bom župan Ločnika«. Tako je kandidat goriške leve sredine Giuseppe Cingolani obljudil Giorgiu Stabonu, predsedniku ločniškega rajonskega sveta, s katerim se je sestal včeraj. »Ločnik, v katerem živi devetina prebivalcev goriške občine, je iz političnega vidika vedno bila »trdnjava zmernežev«, Demokratska stranka pa je v zadnjem letu tu postala prva stranka. Ločnik je vedno razmišljal s svojo glavo,« pravi Cingolani. Stabon je kandidatu povedal, da je krizo občutiti tudi v Ločniku, saj je kar nekaj trgovin zaprlo, ob tem pa je rajon v zadnjih letih izgubil 200 prebivalcev. »Nove gradnje prav gotovo ne bodo prinesle delovnih mest in razvoja. Menimo, da bi bilo bolje izkoristiti zapuščene hale in poslopja v drugih predelih občine in ovrednotiti našo nagnjenost h kmetijstvu,« je podčrtal Stabon, ki je kandidatu nagnil tudi druge problemtike, od prometa oz. ceste 56-bis do ureditev belih cest. Sogovornika sta soglašala, da bi bilo treba kasarni Pecorari izkoristiti za gostovanja skupin in športnih društv, ki se udeležujejo goriških prireditvev, v zvezi z »domom društv« pa je Stabon povedal, da bodo morali dela v kratkem prekiniti zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Cingolani je obljudil, da bo v primeru zmage pozoren na potrebe ločniške skupnosti.

Giuseppe Cingolani (desno) in Giorgio Stabon

NOVA GORICA - Razstava z izsekom likovne umetnosti Slovenije

»Jaz, tukaj, zdaj«

V Mestni galeriji avtorji mlajše generacije: kiparka Anja Kranjc in umetniška skupina BridA

V Mestni galeriji Nova Gorica se je novo leto začelo z bienalno razstavo »Pogledi 6 - Slovenija: Jaz, tukaj, zdaj«. Odprli so jo v petek, vse do 27. januarja pa bodo na ogled dela 20 mladih slovenskih umetnikov.

Bienalna razstava »Pogled na likovno umetnost Dolenjske, Bele kraje in Posavja« je po desetih letih prebrala svoje ustaljene okvire in se sedaj širi po vsej Sloveniji. Zasnova razstave temelji na izhodiščih prvotne bienalne razstave, vendar s pomembno razliko, da odslej pri izboru del sodelujejo posamezni kustosi večine pomembnejših slovenskih regionalnih galerij, ki redno

spremljajo razvoj sodobne likovne umetnosti. Vloga vsakega izmed devetih kustosov je, da na določeno temo izbere po eno likovno delo iz zadnjih dveh let dveh umetnikov iz okolja delovanja galerije. Na razstavi se z glasovanjem vseh sodelujočih kustosov izbere posamezno delo, katerega avtor je nagrajen s samostojno razstavo v naslednjem letu. Tako skupinska bienalna razstava kot tudi razstava nagrajenega umetnika je na ogled v vseh galerijah, ki sodelujejo pri razstavi.

»Razstava »Pogled na likovno umetnost Slovenije« je glede na izhodišče, namen in cilj temeljnega pome-

na za slovenski prostor, saj ponuja edinstven vpogled na trenutno dogajanje na likovnem področju vse Slovenije. Tema tokratne razstave je opredeljena z naslovom »Jaz, tukaj, zdaj« in je vezana na umetnikovo aktualno intimno doživljanje samega sebe in okolja, v katerem živi, « so sporočili iz novogoriške Metstne galerije. Njena kustosinja Pavla Jarc je za to regionalno razstavo izbrala avtorje mlajše generacije - kiparko Anjo Kranjc in umetniško skupino BridA (Sendi Mingo, Jurij Pavlica, Tom Kerševan), ki pomembno zaznamujejo dogajanje na slovenskem umetniškem prizorišču.

nedeljske teme

KORENITO ZDRAVITI TUDI POLITIČNI SISTEM

Srž težav Italije je kriza njene politike

VOJMIROV TAVČAR

Leto 2012 je leto pomembnih obletnic, med katerimi bi izpostavil predvsem 20. obletnico začetka preiskave čiste roke, ki je bila za Italijo devetdesetih let prejšnjega stoletja prelomnega pomena. Potres, ki ga je v dobrem podludem letu povzročila tista preiskava, je dejansko zrušil prvo republiko in njen vodilni razred (dejanski konec je bil proces zoper finančnega posrednika Sergiu Cusaniu), med katerim so se kot priče zvrstili v sodni dvorani vidni voditelji Krščanske demokracije in socialistične stranke in je naraščal tudi sum na račun komunistične partije.

Za večino ljudi, ki so množično podpirali milansko tožilstvo, ki je raziskovalo podkupninske afere in postavilo na zatožno klop mnoge politike, se je takrat končalo neko obdobje, s katerim naj bi bili končno »ad acta« takratna politika in takratni vodilni razred. Na pogorišču prve naj bi zrasla druga republika, katere značilnosti naj bi bile poli-

tična bipolarnost (zveza progresistov na eni strani, zveza konservativcev na drugi), večinski volilni sistem, ki naj bi omogočil izmeničnost za vladnim krmilom (do leta 1989 je bila zaradi blokovske delitve sveta KPI obsojena na stalno opozicijo), federalna ureditev, ki naj bi približala ljudem upravne centre in odpravila obremenjujoč centralizem Rima. Obetov je bilo veliko, uresničenega pa bolj malo, saj se je druga republika dokaj klavrnko končala lanskoga novembra z odstopom Silvia Berlusconija in njebove vlade.

Obdobje, ki ga doživljamo, je v mnogočem prav tako prelomno kot tisto pred dvajsetimi leti, neznank pa je morda še več kot takrat. Tudi zato je 20-letnica preiskave čiste roke priložnost za poglobljen razmislek in za obračun, ki naj bi bil tudi kažipot za prihodnje delo.

Današnja Italija je precej različna od Italije prvih devetdesetih let prejšnjega stoletja in ne samo zato, ker na politični sceni ni več nobene od tistih strank, ki

so zgradile republiko po koncu 2. svetovne vojne na temelju antifašizma in demokracije in so njihovo vlogo prevzele nove stranke (najstarejša je Severna liga, ki je nastajala prav v obdobju zatona prve republike), čeprav jih vodijo ljudje, ki so zrastli v tistih strankah. Za razliko ob obdobju preiskave čiste roke, ko je sodstvo imelo v javnem mnenju množično podporo, že ugled sodstva (delno zaradi ostre kampanje medijev, ki jih je in jih še obvladuje Berlusconi, precej tudi zaradi počasnosti sodnih postopkov in neučinkovitosti sodne oblasti, pa tudi zaradi posledic zakonov »ad personam«) znatno upadel, korupcija pa je še bolj izrazita kot takrat (»Izrezali smo tumor, metastaze pa so ostale,« je menil kasacijski sodnik Piercamillo Davigo, ki je bil v devetdesetih letih v službi na milanskem državnem tožilstvu), saj se z recesijo običajno veča število podjetij, ki so pripravljena plačevati podkupnine ali se poslužiti ilegalnih metod, da bi si pridobila naročila in posle, siva ekonomija je še bolj razširjena. Povsem drugače so tudi mednarodne

razmere, Italija je pogojena od globalizacije gospodarstva, vendar že samo nastevanje bi nas pripeljalo predaleč.

Poleg naštetih razlik (in mnogih drugih, na katere bo gotovo pomislil vsakdo izmed bralcev), pa Italija izpred dvajset let in sedanja imata nekaj skupnega: v obeh primerih politika ni imela dovolj moči in sposobnosti, da bi izvlekl državo iz težav. Pred 20 leti je Italiji omogočil, da je zajela sapo in si znowa opomogla, Carlo Azeglio Ciampi, guverner Banke Italije, ki mu je takratni predsednik države Oscar Luigi Scalfaro zaupal nalogo, da v izrednih razmerah oblikuje vlado. Ko so Ciampi in njegovi izvedenci opravili svojo nalogo, je Scalfaro razpustil parlament in razpisal novice volitve, na katerih je zmagal Berlusconi s pravkar ustanovaljeno stranko Forza Italia, njegova vlada pa je trajala samo 9 mesecov, nato je vladno krmilo prevzel Lamberto Dini, ki je dobil podporo leve sredine in Severne lige.

Dvajset let potem je politika zopet pokazala svojo nemoč, saj je bil Berlusconi dejansko prisiljen k odstopu, ker njegova vlada ni bila kos gospodarski krizi in je bila zaradi napetosti v večinski povezavi dejansko nesposobna odločanja. Tudi tokrat politika ni znala poiskati v svojih vrstah človeka, ki bi lahko prevzel vladno krmilo, predsednik države Giorgio Napolitano je moral novega premierja iskat med ljudmi, ki niso bili po poklicu politiki in niso zoreli v strankah. Težko breme je prevzel ekonomist in nekdanji evropski komisar Mario Monti skupaj z ekipo strokovnjakov, ki jim politika in delo v parlamentu niso bili vskdanji kruh.

Ni to mesto za oceno dosedanja dela novega predsednika vlade in njegove ekipe, treba bo še nekaj časa, preden bomo lahko ocenili ali je in kolikšni meri je izpolnil svojo nalogu, iskrena želja pa je vsekakor, da bi mu uspelo preprečiti katastrofo in postaviti temelje za nov razvoj, ki se ne more in ne smeomejiti samo na gospodarsko plat.

Gospodarske težave so hude kot kažejo nihanja na trgih, krize kopice podjetij, naraščajoča brezposelnost in naraščajoča družbenaa napetost, najhujša in po oceni pisca bistvena pa je kriza italijanske politike in italijanske demokracije, saj je bil hudo načet tisti odnos med civilno družbo in državo, ki naj bi ga zagotovile politične stranke. Res je, da se v obdobjih suhih krov poveča nestrost ljudi do politikov (z nekaj nadutimi in nepremišljenimi potezami so tudi stranke same v tem času dolile olja na ogenj protipolitike), res pa je tudi, da je v odnosu med državljanji in državnimi institucijami zavezal prepad, ki se nevarno širi, saj se (kot kažejo javnomenjske raziskave) nezaupnaje ljudi vstranke, v državo in v njena telesa, stalno veča. Edina izjema je predsednik republike Napolitano, ki uživa med ljudmi izjemno ugled, kar mu je tudi omogočilo, da je dovolj neboleče rešil novembrovo politično krizo.

Kot je poudaril zgodovinar Guido Crainz se Italija ne sooča samo s problemom, da je treba obnoviti politični sistem, ki je marsikje popustil, ampak tudi državno skupnost, ki je videti hudo zbegana, v času, ko je prisiljena k zategovanju pasu. Vendar to ni samo posledica slabe politike, del krvide ima tudi civilna družba, ki je dovolila preveč korporativnih prijmov in večkrat spregledala ali namenila premalo pozornosti državljanškim dolžnostim in etiki. Tako je bilo v osemdesetih letih, ko je večina volivcev podprla takratno petstrankarsko večino, ki je s svojo politiko znatno povečala javni dolg, tako je bilo tudi v dolgem obdobju berluskonizma, ko so mnogi hoteli verjeti, da milanski Cavaliere prodaja dobro kramo.

Danes so zato vsi poklicani, da si izprašajo vest in da razmisljajo o preteklosti pa tudi o obetih prihodnosti. Kot pravi Crainz leva sredina mora pojasnit predvsem sami sebi, zakaj ni izkoristila

krize prve republike in takratne spremembe, da bi ponudila javnemu mnenju nove vrednote in boljšo politiko. In tudi zakaj je sorazmerno hitro odpravila prvo vlado Romana Prodija (formalno jo je zrušila SKP Fausta Bertinottija, del krvide pa je treba napraviti tudi takratnima voditeljem DS in LS Massimu D'Alemi in Francu Mariniju), ki je skušala uveljaviti nove prijeme in večjo neodvisnost vlade od strank. Zrušenje Prodijeve vlade je nato spodbudilo krepitev populizma in protipolitike, mnoge, ki so se navdušili nad novostjo Olijke, pa odvriči od politične angažiranosti. Od začetnega velikega navdušenja in perspektiv, ki jih je nakazala Olijka, je leva sredina postala vse bolj bleda, siva, v stalni zamudi in nema.

Prav tako pomembno je, da se globoko zamisli tudi tisti krog zmersih sil, ki se niso podredile Berlusconiju in njegovi viziji. Zakaj se italijanska desnica ni razvila v desnico evropskega formata, ampak je prevladal populistični blišč milanskega medijskega mogota? Ali so danes pogoji za zusak v smeri evropske desnice, kar bi bila za Italijo velika novost? Ena od nalog sedanjega vladade, če se želi zapisati v zgodovino države kot pomembna prelomnica, je da spodbudi tako razmišlanje, iskanje in samoizprševanje. Časa ni veliko, v doberem letu (če bo Montijeva vlada zdržala do konca tega parlamentarnega sklica) lahko samo zastavi nek proces, ki ga bodo morali nadaljevati in poglobiti drugi. Vendar v sedanjih razmerah bi bil tudi začetek takega procesa velikega pomena.

Prihodnje leto ne bo samo leto političnih volitev, s katerimi je v igri predsedstvo vlade. V igri bo tudi kar nekaj pomembnih županskih mest (začenši s županstvom Rima), predvsem pa bo treba izvoliti novega predsednika republike, saj se bo spomladi 2013 iztekel tudi mandat Giorgia Napolitana.

S prenovo vodilnega razreda ne kaže več odlašati, tega bi se morale zavestati vse stranke in vse sile, ki jim je pri srcu demokracija, saj bi bilo zelo nevarno, če bi se sedanja politična in idejna praznina zavlekli vse tja do spomladi 2013. Če ne bo prišlo do korenitega zaska v italijanski politiki, bodo neznanke v volilnem letu 2013 še veliko bolj zaskrbljujoče.

Strokovnjak za ustavno pravo Michele Ainiš je opozoril, da je v nagniti dedičini leta 2011 veliko nejevolje in tudi jeze v odnosu med ljudmi in politiko, ki bi ju bilo zgrešeno prezreti. V valu splošnega zgražanja nad politiko je mogoče zaznati tudi klice nestrpnosti do parlamenta, ki je kljub vsemu najpomembnejša institucija italijanske predstavniki demokracije. Tak vel protiparlamentarizma se je v dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja, ko je Evropa preživljala hudo gospodarsko krizo, v Italiji in v Nemčiji sprevrgel v diktaturo. Vendar Italije iz sedanjih težav ne bo izvlekel noben nov diktator, prav tako ne bi bila rešitev neka predsedniška republika po južnoameriškem vzoru, rešitev je samo okrepitev predstavniki ustanov demokratične države, krepitev njihovega ugleda, vzporedno pa je treba institucije zopet približati ljudem, predvsem tako, da njihov glas ne bo več obroben v nepomemben.

Italija – in z njo mi vsi – je pred pomembno preizkušnjo. Nalogu vsakogar je, da po svoji moči in sposobnosti prispeva k zasketu, k pozitivnemu razpletu krize političnega sistema in k preseganju posledic gospodarske krize, saj primer Madžarske v sedanji Evropi zelo nazorno kaže, da demokracija ni dana enkrat za vselej in da je v nevarnosti, če postane prepad med ljudmi in državnimi institucijami preglobok. Dodal in podčrtal pa bi tudi prepričanje, da Italija ne bo izdelala na gospodarskem izpitu, če ne bo istočasno izdelala tudi na izpitu politike in prenavljanja političnega sistema.

S sedežnico na kitajski zid

Kitajski zid je ena največjih turističnih atrakcij v državi in meri preko osem tisoč kilometrov. Nasledil in povezal je številne zidove, ki so jih pred dva tisoč in več leti začeli graditi, da bi se branili pred sovražnimi vpadi.

Danes je dostop do zida možen samo v nekaterih predelih, na primer v kraju Mutianyu nedaleč od Pekinga. Dovolj je sesti na sedežnico in pet minut kasneje se lahko sprehodimo po skrbno urejenem delu obzidja, se po zelo strmih stopnicah vzpenemo do opazovalnega stolpa ... in si privoščimo osvežujočo pijačo, ki jo ponujajo priazne prodajalke. V dolino se lahko spustimo po 1,5 km dolgem toboganu, ali po običajnejši stezi.

Pekinška duša se skriva v hutongih

Buldožerji so jih veliko že uničili, da bi ustvarili prostor novim gradnjam, v hutongih pa naj bi še danes živila četrtina prebivalcev Pekinga.

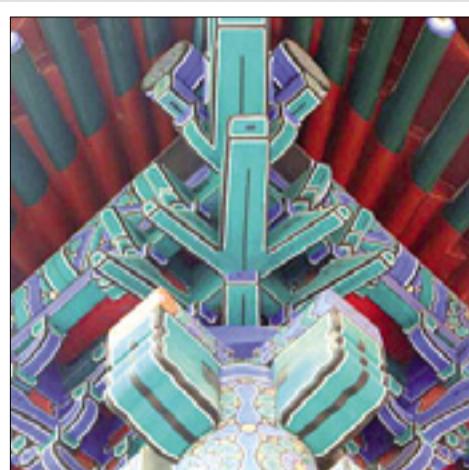
Po teh starodavnih ozkih ulicah, na katere gledajo nizke kamnite hiše, se bošte najlaže premikali s kolesom ali peš, s svojo rikšo pa vas bo rad zapeljal tudi marsikateri domačin. Ob tem, da se zelo jasno dogovorite za ceno (kar za tiste, ki ne obvladamo kitajščine, ni ravno enostavno), preverite tudi, ali ima potreben dovoljenje. Kajti prav lahko se zgodi, da naletite na policijsko kontrolo: vi boste ob prevoz, šofer pa v najboljšem primeru ob prevozno sredstvo ...

Veličastna preteklost, uspešno gospodarstvo, cvrti škorpijoni, »ponaredki« vseh vrst ...

REPORTAŽA - Kolaž utrinkov iz ene najbolj dinamične

Kitajske razg

Obisk očarljivega Prepovedanega mesta

Petsto let je bilo navadnim smrtnikom prepovedano prekoračiti ena od številnih vrat, ki vodijo v Prepovedano mesto. Tu so stoletja živeli predstavniki dinastij Ming in Qing, ki so zelo poredko zapuščali ta kompleks palač, vrtov, dvorišč in templjev. Vsi ostali so ostajali za njegovimi zidovi ...

Ogled Prepovedanega mesta, pred katerim se danes nahaja Trg nebeškega miru (Tiananmen), je neizbežen in njegova prostranstvo prenenetljiva. Menda gre za največji kompleks palač na svetu, njihovo število se približuje številu tisoč. Krasijo jih številne živo-barvne dekoracije, med katerimi prevladujejo tiste v rdeči in zlati barvi, a tudi modri, turkizni in zeleni stropi, stebri in še kaj.

Ogled Prepovedanega mesta je nedvomno posebno doživetje, a bi lahko bilo še večje, če bi bile palače opremljene z boljšimi razlagami v kakem nekitajskem jeziku (po možnosti angleščini). Večstoletna zgodovina kitajskih cesarskih rodbin je najbrž domačim turistom dobro znana, tujim pa nekoliko manj. Najbrž se vam bo zato ob prestopu vrat zazdelo, da ste se, bolj kot sredi Pekinga, znaši sredi znamenitega filma Zadnji kitajski cesar, ki ga je leta 1989 posnel Bernardo Bertucci.

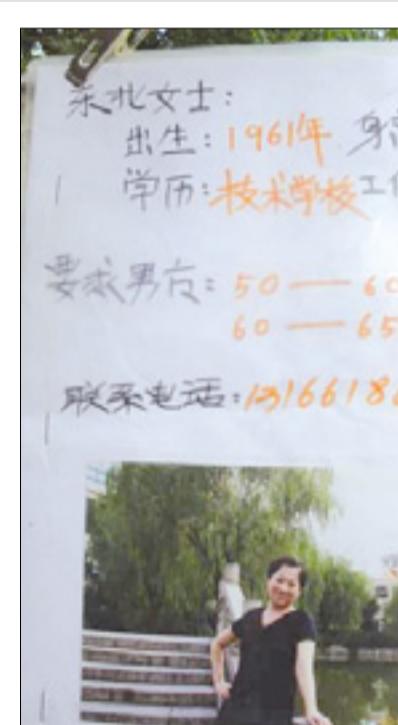
Išče se zaročenec ...ali zaročenka

Življenjski ritmi so na Kitajskem večkrat na meji človeškega. Mlad prodajalec čevljev in torbic vseh barv in »zahodnih« znamk, nam je na primer povedal, da dela od 9. zjutraj do 9. zvečer, vsak dan, sedem dni na teden; za kosilo ima polurno pavzo, med katero si v skladislu privošči krožnik riža ali špaget. Domov, na podeželje, se vrača zelo poredko, ko mu delodajalec da nekaj prostih dni.

Kdaj mu preostane nekaj časa za zabavo in zakaj ne, tudi za ljubezen?

To vprašanje si postavlja tudi marsikateri starš. In ker je odgovor nanj »nikoli«, so si v Šanghaju, ki velja za mesto trgovcev in iznajdljivcev, zamislili prav posebno tržnico. V nekem središčnem mestnem parku so pod posebnim obokom raztegnili nekaj vrvic, na katere lahko vsakdo obesi svoj oglas: nekateri so opremljeni s fotografijami, drugi samo z nekaterimi podatki. Tu visijo noč in dan, oviti so v plastično folijo, da jih voda ne bi razjedla. Razobesijo jih največkrat kar starši, saj so njihovi otroci prezaposleni z delom ...morda pa je to tudi posledica nekoliko arhaične kulture, v kateri sta se ženin in nevesta spoznala šele na poročni dan.

Nekateri so itak prepričani, da je uspešna ljubezen stvar golega naključja ...

Šanghaj, mesto tisočerih priložnosti

Kitajska ekonomika prestolnica Šanghaj je mesto tisočerih možnosti in nasprotnih. S svojimi 24 milijoni prebivalcev je največje kitajsko mesto, ali bolje rečeno gradbišče, na katerem noč in dan gradijo.

Pročelja njegovih najnovnejših nebotičnikov, ki spominjajo na Manhattan, se zrcalijo v reki Huangpu kot bi želeli »izzivati« granitne palače na drugem bregu. Tisti Bund, kjer so za časa mednarodne koncesije (1863) ustvarjali dobiček ameriški, angleški in francoski poslovneži.

Spomin na čase, ko je bil Šanghaj tudi zbirališče revolucionarjev in filmskih igralcev, je skoraj povsem zbledel. Tudi komunističnega duha je tu ostalo bolj malo, pa čeprav si je še danes mogoče ogledati sobo, v kateri je leta 1921 v strogi tajnosti nastalaista komunistična partija, ki je še danes na oblasti.

Šanghaj je zbirališče ljudi z vsega sveta, ki zasledujejo zaslužek. Tu je tudi ogromno predstavnih podjetij in multinacionalnik, ki bi brez kitajske ekonomije danes težko shajali. Veliko večina tega, kar pri nas uporabljamo ali nosimo, je na tak ali drugačen način produkt kitajske ekonomije: ob pogledu na neverjetno ponudbo številnih tržnic in trgovin, kjer ti po smerno nizki cenini (in po utrudljivih pogajanjih) ponujajo najnovnejši mobilni telefon ali torbico svetovno znane modne hiše, se ti zasveti, da morda ne kupuješ ponaredka. Veliko tistih stvari, ki jih doma kupujemo za mastne denarce, so namreč sestavile in sešile kitajske roke.

ih svetovnih držav

lednice

Besedila in fotografije Poljanka Dolhar

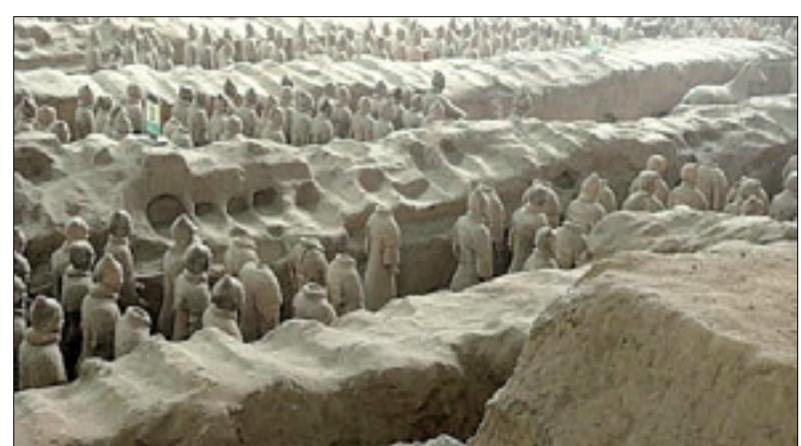
Morski psi in kozarec Kanteta sredi Šanghaja

Ko ti v starem stanovanju sredi Šanghaja ponudijo kozarec »vitovske od Kanteta«, se prepričaš, da je svet res majhen ... in da lahko na vsakem koncu sveta srečaš Tržačana. V tem primeru 34-letnega Fabrizia, ki je iz ljubezni do Ting zapustil London, kjer je zaključeval doktorat iz nevroznanosti, in se preselil v Šanghaj.

V dnevni sobi stanovanja, ki je bilo menda last družine generala Chiang Kai-sheka, sta odprla svojevrstno mini restavracijo. Rezervacije sprejemata samo preko spleta (www.ilnascondiglio.net), svojim gostom, ki jih posešeta okrog velike lesene mize, pa nekaj dni na teden ponujata italijanske (predvsem tržaško-beneške) jedi. Če si rojen pod srečno zvezdo, pa tudi kozarec Kanteve vitovske.

Sicer pa je Il Nascondiglio le kapljica v morju šanghajske ponudbe, ki bo zadovoljila potrebe tudi najbolj zahtevnih gostov. Privoščite si na primer lahko koktail v 83. nadstropju enega izmed mestnih nebotičnikov, ali pa se v 24. nadstropju prepustite plesnim ritmom disco kluba MINT. Obisk slednjega ni priporočljiv, če ne ljubite rib: plesali boste namreč ob stekleni steni, za katero plava trop morskih psov.

Seveda gre v obeh primerih za lokale, v katerih se zbirajo skoraj izključno tujci; azijski obrazi so tu samo v vlogi natankarjev in snažilk ...

Sprehod med stotinami glinenih vojakov

Mesto Xian, ena izmed šestih prestolnic Kitajske za časa dinastije Ming, slovi danes predvsem po svoji mogočni glineni armadi. Sredi 70. let prejšnjega stoletja je kmet, med kopanjem na njivi, naletel na res fascinantno odkritje - na večtisočglavo vojsko prvega kitajskega cesarja, v kateri so obrazne poteze vsakega vojaka različne. Qin Shihuang-ja naj bi jo dal pred dva tisoč in več leti »sestaviti«, da bi ga varovala tudi po smrti.

V muzejski trgovini lahko naletite na starejšega gospoda, ki vam bo v zameno za kovanec podpisal katalog. Baje je ravno tisti kmet, ki je leta 1974 iskal podvodni izvir ... in našel glinene vojake.

Na Trgu nebeskega miru

Trg Tiananmen obiskovalca preseneti s svojimi dimenzijami. Saj je bil tudi zgrajen s tem namenom: da bi tu prirejali veličastne parade in ljudske shode, s katerimi bi častili veličino Ljudske republike Kitajske, ki jo je ravno na tem mestu 10. oktobra 1949 razglasil predsednik Mao. Zato ni čudno, da tu stoji tudi njegov mavzolej, Velika palaca ljudstva in še marsikatera mogočna stavba socialističnega vedenja.

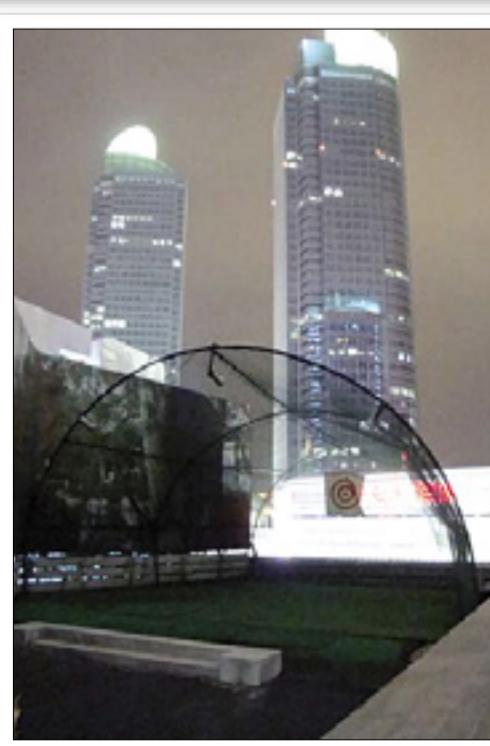
Na študentske demonstracije, ki so tu potekale spomladni leta 1989 in jih je komunistična oblast zatrila v krvi, pa seveda ne spominja niti šop cvetja.

Cvrti skorpijoni

V kitajskih mestih ljudje radi jedo na prostem, zato je poučna ponudba hrane marsikje zelo bogata.

Take tržnice na prostem so nedvomno vredne ogleda, saj jih zaznamujejo žive barve, glasen vrvež, številne vonjave. Prodajalci ponujajo na primer sveže sadje in sokove, okusne ravirole z najrazličnejšimi nadevi, kitajski špagete, popečene na razbeljeni plošči ... In prav posebne raznjiče, ki jih bodo pred najbolj pogumnimi spustili v vrelo olje: škorpijoni, ličinke in morske zvezde bodo tako okusnejši.

Spodnjice na ulici in golf na strehi

Kitajci radi sušijo perilo na svežem zraku in to tudi sredi večmilijonskega mesta. Med sprehajanjem po Šanghaju lahko večkrat naležimo na spodnjice ali modrce, ki visijo na vrvicah med lampijonom in semaforjem. A tudi na majice, ki se sušijo na obesalnikih, tako da jih ne bo treba likati.

Po drugi strani pa se lahko na strehi nekoliko bolj luksuznega stanovanjskega bloka razvedrite na koščku umetne trave in se preizkusite v igranju golfa. Luknja, v katero boste skušali spraviti žogico, obkroža mreža, tako da vam po žogico ne bo treba hoditi na ulico.

Preventiva v kleti najučinkovitejša

Po pregledu napak vina bomo posvetili pozornost boleznim vina. V tem primeru se bomo, tako kot pri napakah vina, omejili le na najpomembnejše. Bolezni vina imenujemo vsako negativno organoleptično in kemijsko spremembo vina zaradi delovanja mikroorganizmov. Predvsem divje kvasovke, acetokislinske bakterije in mlečnokislinske bakterije povzročajo bolezni, ki znižujejo kakovost vina in s tem povzročijo ekonomsko škodo. Prvo pravilo pri kletarjenju je vzdrževanje primerne higiene, saj je preprečevanje aktivnosti mikroorganizmov in okužb enostavnejše kot odpravljanje posledic.

Vinski cvet ali kan

Na površini vina se razvijejo v aerobnih pogojih v obliku belo sivkaste prevleke divje kvasnice vrst *Candida*, *Pichia* in *Hansenula*. To je posledica slabega varstva vina in nečistoče s prisotnostjo zraka.

Glivice razgrajajojo alkohol v vodo in ogljikov dvokis. V prisotnosti zraka napadajo predvsem vina z nižjim alkoholom. Ob tem razgrajevanju ustvarjajo tudi druge spremembe s povišanjem hlapnih kislin, to je ocetne kisline. Bolj izpostavljena so vina z nižko alkoholno stopnjo.

Proti bolezni ukrepamo tako, da odstranimo belo plast s površine vina, ki jo povzročajo prej navedene glivice, brž ko jo opazimo. Posodo stalno dolivamo. Nujno je dosledno žveplanje, izjemoma pa tudi čiščenje z aktivnim ogljem. V manjših posodah, predvsem flašonih, lahko površino vina zavarujemo s tanjko plastjo vazelinškega olja, da preprečimo dotik vina z zrakom.

V nedolitih posodah in v nezvezplanem vinu je bil ta pojav pogost predvsem v preteklosti. S sedanjim znanjem in tehnologijo je ta bolezen skoraj izginila tudi vsled uporabe novejših tehnik, kot so inertni plini ali posode s premikajočim pokrovom.

Ocetni cik

Žal je ta bolezen še vedno preveč razširjena na naših kleteh. Prepoznamo jo po izrazitem vonju po kisu. Bolezen povzročajo acetokislinske bakterije, ki so v naravi zelo razširjene, saj so prisotne na grozdju, v moštu, v vinu in na kletarski opremi ali na kratko povedano med celotnim procesom proizvodnje vin.

Bolezen se pojavlja na vinih, ki so bila izpostavljena zračenju s slabim varstvom. Bakterije napadejo predvsem vina z nizko alkoholno stopnjo, kar velja, kot že omenjeno, tudi za kan, ki je znanilec cika, če ga ne odstranimo pravočasno. Cik je zelo pogost v rdečih vinih, katerih drozga je bila

med maceracijo izpostavljena zračenju.

Glavni vzroki te bolezni so pomajkljiva čistoča kleti in posod, kjer hranimo vino. Pogost vzrok okužbe je tudi kisna mušica, ki prenaša omenjene bakterije. Pri tej bolezni se začne zračni proces, pri katerem se ob višji temperaturi sproži oksidacija in se začne etilni alkohol oksidirati in preide preko acetaldehyda v acetno kislino. Prisotnosti bakterij se ne moremo popolnoma izogniti, zato jih med procesom proizvodnje vina posvečamo posebno skrb predvsem s tem, da onemogočamo ali vsaj močno omejimo pogoje za njihovo delovanje. Cik se pojavlja v nepolni posodi z nizko vsebnostjo žvepla.

Nastanek bolezni preprečimo s strokovnim žveplanjem ter s tem, da hranimo vino na polnem ob primereni higieni. V začetni fazi bolezni je nujno močno žveplanje (10-15 g/hl), vsak drug poseg – mešanje bolnega vina z zdravim – pa je odsvetovan. Če nam kemijska analiza pove, da vsebnost acetne kisline presega 1,1 gr/hl, ne sme to vino po obstoječi zakonodaji v promet.

Vlečljivost

Vlečljivost je bolezen vina z malo kisline in nizkim alkoholom, ki je dolgo ležalo na drožeh ter vsebuje preostanek nepovratnega sladkorja. Ta bolezen je nastanek večjih količin polisaharidov oziroma glukonov kot posledica delovanja mlečnokislinskih bakterij *Oenococcus Oeni* in *Pediococcus*. Možno je tudi sodelovanje drugih mikroorganizmov, kot so kvasovke in druge bakterije. Glukani dajo vnujoči videz in povečajo viskoznost. Bolezen je v naših kleteh sicer še prisotna, a vsled višje stopnje higiente so primeri vlečljivosti vse redkejši.

Nastanek vlečljivosti preprečimo z dovolj močnim žveplanjem mošta oziroma drozge. Že vlečljivo vino zažveplamo močneje, kot bi ga običajno (12-15 g kalijevega metabolisulfita na hl) ter ga pretočimo skozi razpršlec. Če ga nimamo, si pomagamo s pretokom prek metle. Sluzavost se običajno na tak način izgubi.

Mlečni cik in manitno vrenje

Povzročajo ga bakterije, ki spreminjajo sladkor v mlečno, acetno kislino, manit in CO₂. Ta pojav je pogost pri vinih, ki niso dokončno prevrila.

Mlečni cik prepoznamo po vonju in okusu, ki nas spominja na kislo zelje zaradi nastajanja mlečne kisline in CO₂. Če se začne manitno vrenje, je vino še slabše zaradi manita. Za to bolezen so dozvetna vina pri visoki temperaturi v času vrenja ali vina z nižjo

kislino, ki niso bila prej zavarovana z žveplom.

Bolezen preprečujemo z žveplanjem grozdja, še posebej, če je nagnito. Moštvo je treba dodati večji nastavek selekcioniranih kvasnic za nemoten potek alkoholnega vrenja.

Miševina

Huda bolezen, ki pa se na srečo pri nas ne pojavlja pogosto, ker je značilna za toplejše južne kraje. Vino postane motno in dobi neprijeten vonj po acetamidu. Okus je vse bolj kisel in odbijač. Vino se začne peniti in ni za promet. Raziskave so dokazale, da je vzrok tvorba zelo kompleksnih snovi, ki so posledica oksidacije aminokislinskih liniz.

Tako vino je težko pozdraviti, razen v začetni fazi. Tako ko bolezen opazimo, opravimo pretok, ki ga spremlja visok odmerek žvepla (10-15 g/hl metabisulfita). Priporočljivo je čiščenje vina z zdravimi drožmi.

Najbolje pa je, če ukrepamo preventivno. Klet in posode morajo biti higiensko neoporečni. V vinu pogosto preverjamо vsebnost prostega žveplovega dvokisa in popravimo kislino, če je prenizka.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca januarja

Prvi mesec v novem letu je eden najbolj mirnih. V hladnih in mračnih dneh smo raje doma in načrtujemo novo kmetijsko sezono. V tem času torej lahko pripravimo okvirne načrte za novo sezono. Lahko na primer načrtujemo, kaj name ravamo gojiti v letu, ki je pred nami, na zelenjadnem vrtu. Pri tem moramo upoštevati pravila kolobarjenja, o čemer smo pisali pred kakim tednom.

VINOGRAD - V tem času trt raje ne obrezujemo. Najbolje je, da počakamo na čas, ko bo najhujši mraz mimo. Obrezane trte so namreč bolj občutljive na pozebo kot še neobrezane. Ob lepem vremenu bomo proti koncu meseca pripravili sadilne lame za cepljenje, ki jih nameravamo posaditi. Poskrbimo tudi, da jih pravočasno naročimo, da dobimo zaželeno sorto in kakovost.

Ob bolj suhem vremenu lahko stopimo v vinograd in pregledamo, v kakšnem stanju so koli in žice. V primeru, da moramo nadomestiti kole, lahko izbiramo lesene ali kole iz cementa. Leseni kole so gotovo lepsi in okoliš prijaznejši, so pa dražji. Glavni problem lesenih kolov so glivične bolezni in zajedavci, ki prizadenejo predvsem podzemski del kole. Za boljšo obstojnost je priporočljivo, da lubje odstranimo in les premažemo s fungicidno raztopino.

KLET - V kleti moramo stalno spremljati stanje vina. Z nizko temperaturo se tvori vinski kamen ali kalijev bitartrat. Slednji nastane, ko se vinska kislina veže s kalijem. Pri višji temperaturi sta ti dve snovi prisotni v vinu kot raztopina, ko pa se v zimskih mesecih temperatura niža, se vežeta in na dnu posode nastane usedlina. Tvorba vinskega kamna je pozitivna lastnost. Prav zaradi tega je stekleničenje vina primerno spomladi, ko je mraz mimo. Stalno moramo v kleti preverjati, da je posoda vedno polna in jo v obratnem primeru napolnimo. Vino nikakor ne sme priti v dotik z zrakom, da se ne bi pokvarilo. Vino moramo od časa do časa prečistiti, paziti moramo, da ne leži na drožeh, da se ne bi zaradi tega navzelo slabega duha in dobiti slab okus.

OLJČNI NASAD IN SADOVNJAK - Mladim, posebno pa komaj letos sajnjem rastlinam postavimo močno oporo, da bodo bolje prenesle morebiten sneg, predvsem pa burjo. Še je čas, da zavarujemo predvsem mlade oljčne rastline proti mrazu. To lahko storimo s pajčevinastim vlaknom, ki ga ovijemo okrog rastlin. Zemljo nad koreninami pokrijemo s suhim listjem ali drugim organskim materialom.

Debla po potrebi očistimo mahov in bršljana, ki se večkrat ovije okrog debla, mah pa zadržuje vлагo, zato se lažje širijo glivične bolezni lesa. Deblo, posebno če je drevo staro, lahko začne trohneti. Oboleli del odrgnemo, potem pa poškropimo z bakrovimi pripravki. To opravimo le, če ni premrzlo. Če je potrebno, popravimo lestev in drugo orodje, ki ga uporabljamo za pobiranje sadja. Žage in škarje nabrusimo.

V tem času, če ni premrzlo, lahko že narežemo cepiče, ki bi jih nameravamo cepiti spomladi. Mladike za cepiče naj bodo srednje bujne, zdrave in enoletne. Odrezati jih moramo na sončni strani krošnje. Narezane cepiče zapremo v plastično vrečko in jih damo postavimo v hladilnik, po možnosti pri 1 ali 2 stopinjah Celzija.

OLJČNO OLJE - Olje vedno hranimo v temnih posodah, saj se s svetlobo lahko pokvari. Temperatura prostora, v kateri hranimo olje, naj bo okrog 15 stopinj Celzija. Pazimo, da temperatura v prostoru ne pada pod ničlo, ker bi sicer olje kristaliziralo, obenem bi prenizka temperatura zavirala naravno čiščenje olja.

ZELENJAVA VRT - V zelenjavnem vrtu imamo sedaj zelo malo zelenjadnic, ki jih lahko še pobiramo. Ena od teh je ohrov, ki ga pobiramo, ko so glave sklenjene in trde. Vsekakor ga moramo pobrati, preden se listi, ki tvorijo glavo, začnejo odpirati. Če razpolagamo s tunelom, lahko pod njim še pobiramo rdeči radič, motovilec in druge. V toplejših in sončnih dneh moramo tunel odkriti.

V tem času lahko pripravimo oporo za zelenjadnice, ki jih bomo gojili v naslednji sezoni.

SHRAMBA - Kmalu bo čas, ko si bomo nabavili škropila in gnojila. Dobro je, da sedaj pregledamo, kaj potrebujemo, da ne bi pozneje kupovali po nepotrebni. Lanska gnojila hranimo v zimskem času v suhem prostoru, v dobro zaprtih vrečah, da se v vlagi ne bi pokvarila. Škropila, ki so nam ostala, posebno tista bolj strupena, hranimo v zaklenjeni omari, da so otrokom in živalim nedostopna.

OKRASNI VRT - Januar je čas, ko načrtujemo opravila v okrasnem vrtu. Obe nem preverjamo, kaj vse potrebujemo za novo bližajočo sezono.

SOBNE RASTLINE - Sobne rastline moramo zmerno zalivati in jih občasno orositi, da se ne bi poškodovale zaradi prenizke vlage, ki jo v stanovanju povzroča centralna kurjava. Posebno moramo skrbeti za cvetoče rastline, ki jih imamo v stanovanju in ki so najbolj občutljive. Vedno naj bodo na svetlem. Stalno in zmerno jih moramo zalivati.

Magda Šturm

ZAŠČITA KAKOVOSTI DAJE REZULTATE

Uspešna rast proizvodnje in izvoza pršuta San Daniele

Konzorcij za zaščito pršuta San Daniele praznuje svojo 50. letnico delovanja z zelo spodbudnimi dosežki. V prvih desetih mesecih lanskega leta se je obseg proizvodnje v primerjavi z letom prej povečal za 3,5%. Prodanih je bilo 2,2 milijonov stegen, kar dokazuje, da potrošniki cenijo pršut, ki nosi zaščiteno oznako porekla (ZOP – DOP).

Uspešno delovanje Konzorcija gre pripisati predvsem veliki pozornosti, ki jo polaga na kakovost v vseh segmentih proizvodne verige, od surove, ki izhaja izključno iz prašičev, rojenih in vzrejenih v Italiji, do stegen, ki so vsa obdelana v Furlaniji in sicer v občini San Daniele.

Uspešno delovanje Konzorcija gre pripisati predvsem veliki pozornosti, ki jo polaga na kakovost v vseh segmentih proizvodne verige, od surove, ki izhaja izključno iz prašičev, rojenih in vzrejenih v Italiji, do stegen, ki so vsa obdelana v Furlaniji in sicer v občini San Daniele.

12% porast. Največji uspeh pa so proizvajalci pršuta San Daniele ZOP dosegli na Japonskem (+30%), Kitajskem, v Kanadi in Avstraliji (+50%).

Manj zadovoljiv je potek cen, ki sicer zagotavlja še zadovoljivo gospodarnost kmetijskih obratov, ki pa

proizvajajo z vedno nižjimi profitti. Kljub uspešnemu delovanju se pri oblikovanju cen čuti tudi na tem področju ekonomska kriza, čeprav zaenkrat še ne v zaskrbljujoči meri.

Svetovalna služba Kmečke zveze v sodelovanju z ZKB

Madžari na Slovaškem v boju za pravico do dvojnega državljanstva

Deželna vlada zaprla edino katalonsko televizijo na Mallorci

Uradno zaradi varčevalnih ukrepov

Na slikah:
pod
naslovom
Palma de
Mallorca,
spodaj
protestna
manifestacija
skupine
uslužencev
katalonske
televizije;
desno Olivér
Boldoghy

Radio Televisió de Mallorca (RTVM), televizijska postaja v katalonskem jeziku na Balearskih otokih, je v decembri prenehala z oddajanjem po šestih letih rednega delovanja. Sklep o ukinitvi te katalonske televizijske postaje je sprejela deželna vlada, ki jo vodi predstavnica Ljudske stranke Maria Salom z utemeljitvijo, da je finančno in ekonomsko stanje postal nevzdržno in da deželna vlada sedaj razpolaga z zelo skromnimi sredstvi. Do zaprtja postaje, ki je poleg televizijskih oddajala tudi radijske sporedne, je prišlo po pogajanjih v zvezi z zaposlovanjem, katerih rezultat je bil, da je 115 uslužencev ostalo brez dela.

Javna radio in televizija na otoku Mallorci sta bili edini postaji, ki sta vse svoje sporedne pripravljali izključno v katalonskem jeziku. Po oceni uslužencev te postaje je najhujše dejstvo, da je ukinjena vsa lastna produkcija sporedov. »Ukinja se tudi javna storitev, ki se je začela leta 2006 in ki je ponujala gledalcem plurnalno in popolno informacijo, zahvaljujoč se predvsem prizadevanju uredništva, mreži sodelavcev in dopisnikov in vseh, ki so pripravljali kakovostne sporedne z zelo jasno obvezno: pripravljati javno televizijo, resno, v službi javnosti, plurnalno in zavzetno za Mallorco,« so zapisali v sporazilu za javnost.

Vlada v Mallorci se je za zaprtje odločila na osnovi varčevalne politike, ki si je zadala za cilj dajati prednost prihodkom in zmanjšati zadolženost. Vladni uradi so ocenili, da se je od ustanovitve te televizije deželna vlada pri bankah zadolžila za 20,8 milijona evrov. Ko so sprejeli sklep o ukinitvi, so poudarili, da je temu botroval izključno kriterij odgovornosti, kajti po mnenju vlade bi ohranitev te televizijske postaje pomnila podvojitev dolga v prihodnjih štirih letih.

Namero, da zaprejo deželno televizijo, so na vladu sprejeli že v juliju lanskega leta, ko so uvedli posto-

pek za zagotovitev odpuščenim uslužencem odškodnino, ki ustrezajo plači 20 delovnih dni za vsako leto dela na televiziji. O tem so se pogovarjali z vsemi štirimi sindikalnimi organizacijami, ki zastopajo deželne usluženice, dogovora pa niso dosegli in sindikati so zahtevali odstop deželne ministritice za delo in socialno skrbstvo Juane Marie Camps Bosch, kateri so očitali pomanjkanje nepristransnosti pri pripravi in sprejemu sklepa, na osnovi katerega so odpustili vse uslužence. Po oceni sindikatov je šlo za kršitev enakopravnosti pogajalskih dejavnikov in za kršitev načela nepristransnosti, kar je omogočilo vse odpuste.

Vodilne katalonske organizacije na otoku, med katerimi Obra Cultural Balear in Mladinska organizacija Mallorce za jezik ob tem sklepku opozarjajo, da gre za ukinitve medijev, ki so opravili veliko pomembnejše delo kot je zgolj informiranje javnosti, saj so s sporedi v katalonskem jeziku med drugim tudi izboljšali raven jezikovne in kulturne integracije priseljencev.

Po mnenju založniškega podjetja Ramon Barnils pa ukinitve tele-

vizije na Mallorci omejuje svobodo informiranja in ukinja temeljni medij, ki je z javnimi sredstvi informiral o dogajanju na otoku. V sporočilu za javnost so poudarili, da so neodvisna sredstva obveščanja bistvenega pomena za življenje na Mallorci.

Sicer pa so na Balearskih otokih že oblikovali skupino podjetij in organizacij civilne družbe, ki želijo zagotoviti kontinuiteto televizijskih oddaj v katalonskem jeziku. Prišlo je že do vrste srečanj z namenom, da bi poiskali alternativno rešitev, pa tudi do protestnih manifestacij, nas katerih so izrazili nezadovoljstvo zaradi odločitve deželnih oblasti. Ta skupina je že javno opozorila, da je televizija javna storitev, ki zagotavlja informacije o dogajanju v bližnji okolici na osnovi popolne transparentnosti, objektivnosti, nepristransnosti in v domačem jeziku Mallorce; zato ocenjuje, da je zaprtje te televizije napad na svobodo izražanja in svobodo informiranja, napad na kulturne dejavnike, na ohranjanje zgodovinskega izročila, na katalonski jezik, na socialno kohezijo ter seveda na vso avdiovizuelno industrijo in na delavce, ki so v njej zaposleni.

Slovaško notranje ministrstvo od vas zahteva, da vrnete vse osebne dokumente v zvezi s slovaškim državljanstvom. Ali boste to naredili?

Ne. Sicer pa mi se je jasno, kako naj bi potekal ta postopek: ali bodo prisli k meni in zahtevali, da jim izročim papirje, ali čakajo, da jim vse to osebno prinesem. Zagotovo pa se prostovoljno ne bom odpovedal državljanstvu. Ne bom turist v svoji domovini.

Slovaška vlada je zelo občutljiva na simboliko, zato zahteva od Vas, da vrnete dokumente o državljanstvu. Ali ne bi bilo enostavnejše, da pristanete na igro in ponovno zaprosite za državljanstvo, vozniško dovoljenje in zdravstveno izkaznico?

Časovnica je popolnoma jasna. Prav tako je tudi jasno, da bodo slovaške politične stranke tekmovalne med seboj v tem, katera izmed njih je bolj domoljubna, kdo je »večji in boljši patriot«, kdo lahko bolj žali Madžare. Glede tega ne vidim veliko razlike med Ficovim in Radičovim.

Ali pričakujete pomoč iz Bruslja? Če bi Evropska unija nakazala Bratislavu, naj se umakni, bi to prepričalo slovaške vodilne politike, da spremeni svoje mnenje?

Nobenih utvar nimam glede tega. Bruselj ni posegel, kadar je Ficova vlada sprejela diskriminatory zakon o državljanstvu; evropska stališča so bila takia, da jih je bilo mogoče interpretirati na več načinov. Vsekakor pa se mi zdi zelo pomembno, kar dela na primer Evropska ljudska stranka, da namreč po vsej Evropi opozarja na to vprašanje. Moj primer je tako postal poznan v vseh evropskih institucijah. Podpora madžarske vlade je zelo pomembna, vendar pa je bitka za državljanstvo samo naša in mi jo moramo izbojevati do konca. (Po magyarhirlap.hu)

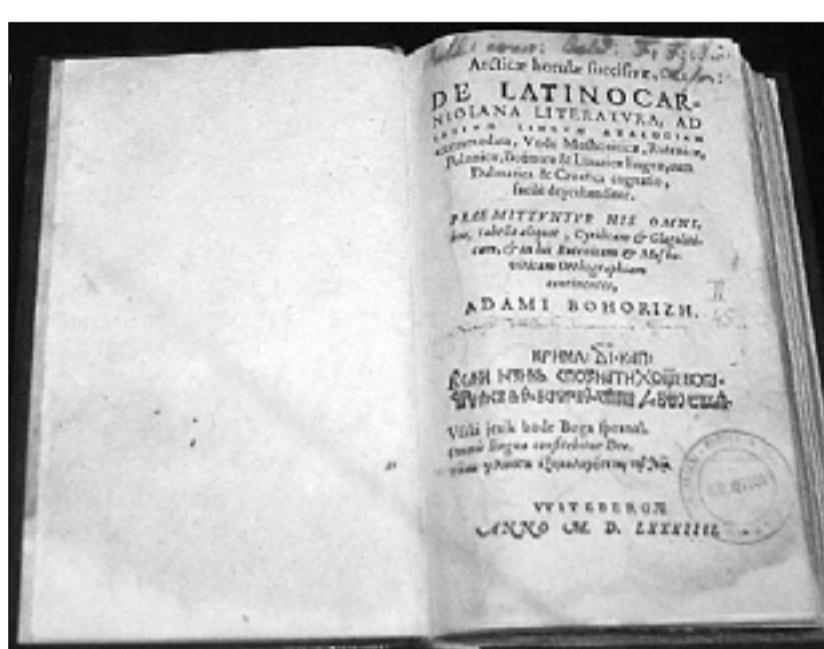

Najstarejša ima častitljivih 535 let

Frančiškanska knjižnica na Kostanjevici z več kot 10.000 knjigami

KATJA MUNIH

Škrabčeva knjižnica v frančiškanskem samostanu na Kostanjevici, na gricu med Gorico in Novo Gorico, tik ob slovensko-italijanski meji

FOTO K.M.

Na policah stari primerki biblije, v vitrini pa Bohoričeve »Zimske urice«, edine z avtorjem vpisom (zgoraj); knjižničarka Mirjam Brecelj v Škrabčevi knjižnici (levo)

FOTO K.M.

Tik ob slovensko-italijanski meji se na Kostanjevici nad Novo Gorico ob cerkvi Gospodovega oznanjenja Mariji stoji frančiškanski samostan, ki v svoji dragoceni knjižnici hrani izjemne primerke. Za Slovence je nedvomno najpomembnejša slovница Adama Bohoriča »Arctiae horulae« (Zimske urice) iz leta 1584. Gre za enega izmed osmih ohranjenih izvodov v slovenskem prostoru, kostanjeviški pa je edini, ki ima avtorjevo lastnoročno posvetilo in edini, ki si ga je sploh mogoče ogledati!

Knjižnica hrani tudi inkunabule, to so knjige, ki so bile v Evropi natisnjene pred letom 1500, platnice so lesene, prevlečene z usnjem. Ohranjeni primeri so zelo redki in dragoceni. Na Kostanjevici jih premorejo kar trideset, najstarejša ima častitljivih 535 let, gre za delo »Albertus Magnus, Compendium theologiae veritatis Venetijs« iz leta 1476, ki je edini izvod v Sloveniji.

Na policah leta 1998 prenovljene knjižnice hranijo dela v petindvajsetih svetovnih jezikih, tudi v kitajskih pismenkah. Samostanska knjižnica na Kostanjevici, poimenovana po patru ter slovenistu in jezikoslovcu Stanislavu Škrabcu, je od leta 1952 razglašena za kulturni in zgodovinski spomenik.

»Vsekod, ki obiše našo knjižnico, je navdušen nad spoznanjem, kaj vse hrani tukaj. Predvsem okoliške šole bi se

pater Romano Aldegheri izdelal tudi katalog vseh knjig. V tem času naj bi iz knjižnice izginili še posebno slovenski tiski. V drugi svetovni vojni knjižnica ni utrpela večje škode. Ob umiku so italijski frančiškani s seboj vzeli vse inkunabule in starejše tiske, najdragocenejše knjige, ki jih je hranila knjižnica. Vrnili so jih šele po posredovanju slovenske in jugoslovenske vlade leta 1961.

Skoraj vse inkunabule imajo ročni vpis, ki priča, da gre za knjige iz samostana na Sveti gori. Dve sta restavrirani, ostale pa hranijo v trezorju v posebnih zaščitnih škatlah. Inkunabule so tiskali v nakladah med tisoč in dva tisoč izvodov. Čeprav natisnjena, je bila vsaka unikatna, saj so ročno izpisovali velike okrašene initialke in druge dodatke, zato ena ni bila čisto enaka drugi. Napisane so bile v staronemški pisavi gotiči, največkrat v latinščini, pa tudi v nemščini in italijanščini.

Ko so Škrabčevu knjižnico - ime nosi po omenjenem frančiškanu, ki je na Kostanjevici prebival med letoma 1873 in 1915 - leta 1998 s pomočjo sredstev novogoriške mestne občine obnovili, so začeli tudi s temeljitim čiščenjem in pregleđovanjem knjig. Pri tem so na dan prihajale tudi razne zanimivosti. »Med drugim tudi črvički, sploščene muhe in posušeni listi rastlin iz bog ve katerega stoljetja, «se pošali Breclejava. Večjo vrednost pa imajo naslednja odkritja: v nekaterih posameznih vezavah oziroma knjižnih enotah se je skrivalo po več popolnoma različnih del tako po vsebinah kot letnici nastanka. »Večina samostanov je namreč imela svojo knjigoveznicu. Tedaj jim je bil merilo format, ne pa vsebina in tako so v eno knjigo zvezali lahko tudi pet ali deset popolnoma različnih del, ki nimajo med seboj nobene povezave. Na takšen način so se ohranila tudi dela, ki se sicer ne bi, » pojasnjuje sogovornica. Med natančnim katalogiziranjem so torej takole vezana odkrivala dela, za katera se do tedaj ni vedelo, da so. Takšen primer so tudi »Pesme za kmete in mlade ljudi« Valentina Staniča iz 19. stoletja, ki velja za prvo slovensko tiskano knjigo na Goriškem.

Zaradi te posebnosti pri vezavah se podatki o številu knjig, ki jih hrani Škrabčeva knjižnica, tudi razlikujejo. Knjig v smislu fizičnih enot je okoli 10.000, ker pa se v nekaterih skriva več del, se številka giblje okoli 13.500. Če smo povsem natančni, pa tudi ta še ni dokončna. Pred prenovo knjižnice so v njej našli tudi knjige, ki niso bile omenjene v zadnjem katalogu iz leta 1932, temveč so jih umak-

nili s polic. Zakaj so to storili, se ne ve natancno. Morda njihova vsebina po takratni presoji ni sodila v knjižnico, kakorkoli že, čeprav so stare, te knjige niso spomenisko zaščitene, če pa bi jih pristeli zraven, bi jih bilo vseh skupaj 16.500. Morada so med njimi še kakšne nerazkrite skrivnosti.

Med največjimi dragocenostmi knjižnice je, poleg inkunabul, prvi izvod slovenske slovnice, ki jo je napisal Adam Bohorič, »Arctiae horulae«. Na dan je prišel leta 1951 ob razstavi slovenskih knjig v Solkanu. Izvod je dobro ohranjen, vezan je v izvirne platnice iz rjavega usnja, ki na prednji in zadnji strani nosijo kranjski grb. Kot že omenjeno, gre za enega od osmih znanih ohranjenih izvodov, ki ima edini Bohoričeve lastnoročno posvetilo. Na notranji strani prednje platnice ga je avtor namenil Juriju Ševu, tajniku v vladni avstrijskega nadvojvode Karla. Na naslovnih strani pa se nahaja še rokopisna zabeležka, najverjetneje iz 16. stoletja, ki razkriva, da je knjiga od prvotnega lastnika nato dobil neki Narcis Tettelbach v Meisenu. Leta 1994 so jo zaradi izredne vrednosti z mecenškim darom družbe Rosi-Zgone iz Ljubljane restavrirali v restavratorskem oddelku Narodne univerzitetne knjižnice v Ljubljani.

Leta 2001 so v samostanu pričeli s katalogizacijo knjižnice, ki se je zaključila leta 2009, ko so v sodelovanju z Goriško knjižnico Franceta Bevka pričeli z digitalizacijo najdragocenejšega knjižnega gradiva. Kot prva je bila digitalizirana prva slovenska slovnica Zimske urice, ki si jo lahko torej v celoti vsakdo lahko ogleda na svetovnem spletu, za njo pa še omenjena najstarejša knjiga, ki jo hranijo v Škrabčevi knjižnici: »Compendium theologicae veritatis Venetijs« iz leta 1476. V prihodnje naj bi bil na spletu dosegljiv tudi seznam vseh knjižnih enot v Škrabčevi knjižnici. Med zanimivostmi, ki se najdejo v njej, je tudi Galilejevo delo iz 17. stoletja, za katerega se zelo zanimajo astronomi, ki kar ne morejo verjeti, da ga hrani na Kostanjevici, pa Andersenove pravljice iz 19. stoletja ... »Vsebine knjig so vse mogoče. Glavnina je teoloških, gre za prevode svetega pisma, posamezne knjige, komentarje k svetu pismu, zbrana dela svetih očetov - sv. Avguština, sv. Tomaza Alkvinškega ... Pa pridge, denimo Janeza Svetokriškega, priročniki za obrede. Precej je tudi učbenikov, saj je bila tukaj v samostanu modroslovna šola - dva letnika po maturi in frančiškanska gimnazija. Veliko je slovarjev, slovnice, tudi kuharskih knjig ...« našteva Breclejava.

Zadnja pridobitev knjižnice je sedemnajst knjig faksimil »Ichnonotece Valvasoriane«. Ob letošnji podelitvi štipendij Ustanove patra Stanislava Škrabca je Janez Škrabec, njegov prapranečak, knjižnici podaril enega od njenih stotih izvodov, vrednega 30.000 evrov. Tudi v tem primeru manjka četrta knjiga, tako kot v originalu, zato so zvezki oštrevljeni do 18. Gre za Valvasorjevo zbirko grafik in risb različnih formatov, ki vključujejo Albrechta Dürerja, Lucasa Cranacha in Jacquesa Callotta ter druge znane in neznanne mojstre nemških, avstrijskih, nizozemskih, flamskih, italijanskih, angleških in kranjskih mojstrov 16. in 17. stoletja. Valvasor je zbirko, ki jo je nakupil na štirinajstletnih potovanjih po Evropi, napolnil v zvezke velikega formata, vezane v usnje. Razporedil jih je po temah, tehnik in nacionalnosti avtorjev. V različnih zvezkih so tako razvrščene mestne vedute, religiozni motivi, motivi vsakdanjega življenja, risbe kranjskih rastlin in še marsikaj. Kot pojasnjuje razlagi v knjižnici, je izvirnik shranjen v Biblioteki Metropolitani zagrebške nadškofije. Valvasor je namreč po izidu »Slave vojvodine Kranjske« obubožil in je moral prodati svoje imetje. Ostala mu je še knjižnica z 2.534 naslovi in grafična zbirka, katero je v nakup ponudil kranjskim deželnim stanovom, a niso zanj pokazali nikakršnega zanimanja, potem pa je celotno knjižnico odkulil zagrebški škof Ignacij Aleksander Mikulić. Ker kasnejsa prizadevanja, da bi zbirka prišla v Slovenijo, niso uspela, je Fundacija Janeza Vajkarda Valvasorja pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti izdala znanstveni ponatis celotne zbirke, ki je izšla v nakladi 100 izvodov. Vsaka knjiga je ročno vezana in oštrevljena, kostanjeviški nosi številko 54.

Vse omenjene dragocenosti so več kot tehten razlog za ogled bogate knjižnice v samostanu na gricu med Gorico in Novo Gorico, ki si jo je mogoče ogledati po predhodni najavi, poleg nje pa še cerkev in grobničo Bourbonov - med njimi počivca tudi zadnji francoski kralj - in drugo največjo zbirko vrtnic burbonov v Evropi, ki se razraščajo na samostanskem vrtu. Leta 2010 je bilo na ogledu več kot 6.500 obiskovalcev v 180 organiziranih skupinah in več kot 4.000 posameznikov, v lanskem prvem polletju pa že skoraj 4.000 obiskovalcev v organiziranih skupinah in okrog 900 posameznikov. »Prav je, da se te stvari pokažejo, da se ljudje ne odpravljajo gledati le, denimo, gradov ob Loari, za zkalde, ki jih imamo tu, pa ne vedo,« je prepričana Mirjam Breclejava.

Epopeja Vukovih

Sredi Mirna stoji mogočna hiša

JAN MOZETIČ

Hiši (na fotografiji desno) je podelil slavo Stanko Vuk, še pred njim pa je omembre vreden njegov oče Anton (spodaj), ki je leta 1922 hišo tudi zgradil. Natalija Pelikan (pod naslovom) je prag hiše Vukovih prestopila kot soproga Antonovega zadnjega sina Marjana

FOTO J.M.

Engelbert Besednjak (zgoraj) ter Danica Tomažič in Stanko Vuk (spodaj)

Družina Vuk ob narasli Vipavi, ki je tudi nekoč, kakor danes, poplavljala okolico

Tako pa ni bilo za prvega moškega sina družine Vuk. Ko je Engelbert Besednjak zasedal v klopeh rimskega parlamenta, je v solski klopi v Mirnu sedel Stanko Vuk.

STANKO

Odraščal je v povojnem obdobju in bil priča raznarodovanju lastnega naroda. Od sedmih Vukovih otrok je bil Stanko nedvomno najbolj nadarjen. S pomočjo družine je doštiral v Benetkah in se kasneje zaposlil v Trstu. V študijskem obdobju se je ukvarjal s poezijo ter navezel prijateljstvo s Cirilom Kosmačem, Borisom Pahorjem in Edvardom Kocbekom. Nedosledno je nihal med trenutki duhovnih slutenj, kančki boemskega življenja ter politično zavzetostjo. Sledil je očetovim korakom in postal odločen zagovornik krščanskih socialistov. V čudnih zapletih takratnega časa se je Stanko, goreči protikomunist, zaljubil v Danico Tomažič, sestro člena vodstva komunističnega gibanja Julijske krajine in kasnejšega narodnega heroja, Pinka Tomažiča. Ko je bil leta 1941 obsojen na drugem tržaškem procesu, si je iz

zapora dopisoval s svojo ženo. Na podlagi teh pisem, ki izražajo ljubezen, idealizem in trpljenje, je njuno zgodbu v roman »Mladoporočenca iz ulice Rossetti« prelil italijanski pisatelj Fulvio Tomizza. Neznan slovenska roka ju je usmrtila leta 1944 v Trstu kmalu potem, ko je bil Stanko izpuščen iz zapora. Streznitev ga je doletela ravno v zaporu. V tem obdobju se je moral soočiti z usmrtnitvijo svaka, s katerim sta se borila za svobodo slovenskih ljudi pod Italijo, istočasno pa sta si bila politična nasprotnika. Kljub stiski tedanjega časa je Stanko vseskozi hrepel po življenju in ustvarjanju. Njegovi kreativni izbrihi so se kristalizirali v zbirki »Zemlja na zahodu«, v kateri notranje tegobe dobijo končno izpoved. Danes ohranja njegov spomin kulturno društvo Stanko Vuk iz Mirna.

NATALIJA

V prvi generaciji družine Vuk je bil Stanko edini, ki je lahko študiral. Naslednje generacije pa so nadaljevale po njegovem zgledu. Med njegovimi sestrami je Mirjam imela največ otrok. Od petih so štirje

Pred nekaj tedni, mogoče pa je minil že več kot mesec, se je opuščena oranžno-rumeni hišica pri Mirnu, v kateri so nekoč italijanski cariniki in policisti nadzorovali mejo, poškodovala. Z nerodnim manevrom je kamion oplazil njene zidove in porušil del strehe. Od takrat se dan za dnem seseda vase. Da ne bi oviral povečanega prehoda vozil čez nekdanji mejni prehod, so jo ogradili s plastičnim ogrodjem. Njeni spomini se danes izgubljojo v hrupu prometa, zbrisani od vetra časa.

MIREN-HIŠA

Miren se kot mnoge druge vasi veleni drži svoje glavne ceste. V nasprotju z vsemi ostalimi hišami, ki razkazujejo svoj obraz naravnosti na cesto, je hiša družine Vuk nekoliko odmaknjena. Med njo in cesto sta park in vijugasta bela cesta, ki prepreči radovnedemu pogledu, da bi odkril vso mogočnost stavbe na dnu parka. Prišlecu ostaja tako poleg vtisa pomembnosti slutnja, da tam čuvajo nedosegljive skrivnosti. Tesnobo ozračja v bližini vhoda preteže lajež veselega Mankova - črnega psa, ki z nežnimi očmi spreminja mimoidoče. Hiša je v notranjosti kljub visokim stropom ter staremu in elegantnemu pohištvu skromna. Zrak je suh in iz ravnokar očiščene kuhinje se v ozračju mešajo hlapovi varikine. Vse daje občutek zadržanosti in trennosti. Hišo, v kateri je živel Stanko Vuk, vestno neguje gospa Natalija. Z živahnostjo, ki bi lahko tudi bila druga plat vznemirjenja, se giblje med slikami, knjigami in fotografijsami, ki jih hrani v hiši.

ZAMETKI DRUŽINE

Hiši je podelil slavo pisatelj in pesnik Stanko Vuk, prva hišna figura, ki je vredna omembne, pa je njegov oče Anton, ki je leta 1922 hišo tudi zgradil. Kot drugi Mirenci tedanjega časa je bi Anton (po domače Tonca) obrtnik in je izdeloval čevlje. Bil je iz revne družine, a vztrajan. Dekan Rojec in Lojze Res sta mu posredovala krščansko-socialna načela, ki so se v Sloveniji razširila zlasti po poslužitvi Janeza Evangelista Kreka. Ivan Rojec pa je imel poleg verskih načel tudi podjetniško žilico. V Mir-

dokončali univerzo; med zdravniki in arheologji se med njenimi sinovi najde tudi kapelan Vasilij (po domače Vasja), ki ga je umetnost odpeljala v Pariz. Medtem ko Natalija nadaljuje z naštevanjem imen, krajev, dogodkov in z neverjetno spretnostjo povezuje nit, ki jih veže med sabo, ostajata ona in njeno življenje v ozadju. Njen dekliški priimek je bil Pelikan. Ko je prestopila prag hiše Vukovih, kot soproga zadnjega sina Marjana, ji gotovo ni bilo lahko pri srcu. Njen oče je bil zidar in njena osemletka je v hiši Vukovih najverjetneje bolj malo veljala. Kljub temu se je hitro privadila na nove okoliščine. Še danes ima odličen spomin, neučahljivo radovednost in ponos tradicije Vukovih. V ogromni hiši živi dejansko le v treh prostorih; ves zgornji del ji ne pripada in je zato vedno zaprt. Ostalih hišnih prostorov se manj poslužuje ali jih občasno uporablja le kot knjižnico. Natalija tu živi, zbira gradivo, ga hrani, arhivira, se zavzema za ohranitev dela in spomina članov hiše. Sama je veliko pripomogla k hišni tradiciji.

MARKO

Z možem je Natalija dala na svet tri sinove: umetnostnega zgodovinarja Marka, predmetnega učitelja v šoli za oblikovanje Matjaža in ekonomista Janeza. Kljub družinskim zadoščenjem pa nosi njena duša hude tegobe. V knjigi njenega življenja Markova smrt predstavlja temno stran, katere senca se legla tudi na naslednje strani knjige njenega srca. Marko je delal trideset let v Goriškem muzeju, kjer se je zavzeto posvečal goriški umetnosti. Rad se je seznanjal z živečimi umetniki, ki so delovali na tem ozemlju, predvsem pa je bil pozoren na religiozno umetnost. Poglavlje zase je bila njegova ljubezen za glaso, ki se je poleg petja in igranja na orgle udejantala v njegovem zavzemanju za ohranjanje zvonovne tradicije. Praznina, ki jo je pustil za sabo, je še vedno zaznavna na Natalijinem obrazu. V hiši je polno sledi njegove prisotnosti: slike Toneta Kralja in drugih umetnikov, ki se jim je Marko posvečal, knjige, med katerimi izstopa faksimile Dalmatinove biblije, fotografije in spisi.

Kot Stanko se je tudi Marko rodil v povojnem obdobju. Tokrat država ni bila več tuja, kljub temu pa je bila raznolikost pekoče preteklosti zanikana. Ko se je Slovenija osamosvojila in vključila v nov tok zgodovine, je pustila Marka ponovno razočaranega. Tudi v okolje domačih krajev so začele pronicati podobe kapitalizma. Če so se nekoč vetrovi zgodovine in nasprotujočih se idej pri Vukovih uravnovešali z njihovo vero, ki se je držala stebrov krščanske kulture, se je tokrat nekaj zlomilo. Nasledila je nova doba, ki ni poznala več idealov in v kateri ni bilo več jasno začrtanih nasprotronikov, ki bi definirali tudi obrise identitet. Pred to »neutralnostjo« se je Marko vedno bolj zatekal v zvok zvonov, v ohranjanje domačega mikrokozmosa, v upanju, da mu bo to nudilo zavetje pred novimi tokovi časa. Če pa so se nekdanji vetrovi oblikovali po reliefu območja, s katerih so prišli, je novi globalni veter prinesel le naznajnanje navidezno nesmiselnega brnenja, ki s krajevnim okoljem nima nikakršne povezave. Kljub vsemu temu hiša Vukovih še vedno stoji sredi Mirna s svojimi spomini in pomniki preteklega časa, ki nagovarjajo tudi današnji čas. Natalija in njeno potomstvo nadaljujeta svoje taho in vztrajno delo. Zaključna beseda očitno ni še napisana.

SLOVENIJA - Po včerajšnjem srečanju predstavnikov PS, SD, Liste Virant in DeSUS

Štiri stranke parafirale osnutek koalicijske pogodbe

Nekatera vprašanja ostajajo odprta, tako da je podpora besedilu odvisna od organov posameznih strank

LJUBLJANA - Vodje pogajalskih skupin Pozitivne Slovenije, SD, Liste Virant in DeSUS so včeraj parafirale besedilo osnutka koalicijske pogodbe, ki ga je pripravila Pozitivna Slovenija, je po pogovorih povedal predsednik slednje Zoran Janković. Kljub temu nekatera vprašanja ostajajo odprta, tako da je podpora besedilu odvisna od organov posameznih strank.

V Državnem zboru so se včeraj popoldne končala pogajanja o čistopisu koalicijske pogodbe, ki so jo pripravili v Pozitivni Sloveniji. Že dopoldne so se sestali pogajalci vseh štirih strank, nato pa še predsedniki strank.

Janković je po pogovorih povedal, da v programskega dela ni ostalo nič odprtega, saj so vprašanja, ki jih bodo pogajalci morali predstaviti organom stranke, ti pa bi jih morali sprejeti. "Ni pa rečeno, da bo vsak izvršni organ stranke to sprejel, ker so bili tu določeni kompromisi," je dejal.

Včeraj so prišli tudi do števila ministrstev, ki bi jih bilo po novem 12, in sicer bi na predlog več strank ponovno razdelili ministrstvo za zdravje ter ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve. Janković je potrdil, da tudi že ima ministrske kandidate, a imen ni razkrival.

Janković sicer vztraja pri tem, da bo standard v Sloveniji višji, če bo on sestavil vlado, prav tako ostaja nespremenjen cilj štiriodstotna gospodarska rast. Ob robu opisa vsebine včerajšnjih pogovorov z morebitnimi koalicijskimi partnerji pa je Janković potrdil tudi petkovo srečanje z nekdajnim predsednikom republike Milanom Kučanom.

Vodja pogajalcev Liste Virant Ja-

nez Šušteršič je v izjavi za medije povedal, da so včeraj zaključili usklajevanja na ravni vodij pogajalskih skupin. "Tam, kjer se je dalo, smo sklenili kakšen kompromis, tam, kjer se ni dalo, pa so evidentirali vprašanja, ki so neuskrajena," je pojasnil.

Zdaj je na predstavnikih pogajalskih skupin, da vsebino pogovorov predstavijo organom stranke, ki bodo o koaliciji odločali. "Ti organi strank bodo ocenili, ali je takšno besedilo koalicijske pogodbe sprejemljivo, pa tudi sicer glede možnosti sodelovanja v vladu, in bodo sprejeli odločitev," je dejal Šušteršič. Svet Liste Virant naj bi o tem sicer odločal v ponedeljek.

Kaj je ostalo neuskrajene med morebitnimi koalicijskimi partnerji, Šušteršič ni pojasnil, saj bo to najprej

Zoran Jaković

predstavil organom stranke. Gre pa za 10 ali 20 odstotkov besedila, je dejal.

O vsebini morebitne koalicijske pogodbe je izvedel dovolj, da se bodo o njej lahko odločali, vendar pa nameščava svoje mnenje prav tako najprej predstaviti stranki. Po Šušteršičevih besedah morebitna nedeljska dodatna usklajevanja niso predvidena.

Patrick Vlačič iz SD je o včerajšnjih pogovorih povedal le, da so se najprej sestale pogajalske skupine. Kasneje so čez besedilo osnutka pogodbe šli še vodje pogajalcev in s temi besedili bodo sedaj šli pred organe stranke, je dejal.

Predsednik DeSUS Karl Erjavec po včerajšnjih pogovorih ni dajal izjav o vsebini pogajanj. Prav tako ni želel ponovno potrditi, ali se bo udeležil sestanka s SDS, Listo Virant, SLS in NSi. (STA)

LJUBLJANA - Tragični konec znanega novinarja

Slivnikova smrt odmeva

Samomor je skoraj gotovo povezan z afero zakoncev Karner, ki sta priprta v Avstriji

LJUBLJANA – Ime znanega novinarja Danila Slivnika, ki so ga v četrtek našli mrtvoga v hiši v Ljubljani, se je prejšnji teden večkrat pojavilo v slovenskih medijih. Njegovo nečakinjo Aленko in njenega moža Mihaela Karnerja so namreč konec lanskega leta v Avstriji aretirali zaradi preprodaje anabolnih steroidov. Zakonca, ki sta trenutno v izročitenem priporu v Celovcu, sumijo, da sta od leta 2000 s prodajo anabolnih steroidov prek mre-

že spletnih strani zaslužila najmanj 50 milijonov ameriških dolarjev. Zasluzeni denar sta domnevno prala prek številnih slammatih podjetij, tudi z vlaganjem v nepremičnine.

Ta teden je Slivnik, ki si je vzel življenje, dvakrat stopil pred televizijske kamere. V sredo je za nacionalno televizijo sprva zatrdil, da je lastništvo parcel na Viču v stodostotni lasti Karnerja, po dobruri pa je novinarjem po telefonu sporočil, da je izvedel, da so se v zad-

nem mesecu zgodile nekatere lastniške spremembe zunaj Slovenije, in da ne ve več, kdo vse je lastnik teh parcel. Slivnik je o tej sporni zgodbi spregovoril tudi v oddaji Svet na Kanalu A in povedal, da je v priporu v Celovcu obiskal nečakinjo, ter pojasnil, kako je potekala preiskava. Potrdil je, da je bil dvakrat v pet milijonov vredni hiši zakoncev Karner v Bad Kleinkirchheimu v Avstriji. Zanikal je, da bi karkoli vedel o spornih poslih.

DOLINA - Spominski zapis o pozabljenem slovenskem rodoljubu ob 144. obletnici njegovega rojstva

Josip Pangerc - politik in kulturni delavec

»Mož ki je skozi vse svoje življenje od rane mladosti in do zadnjega izdiha žrtvoval vse svoje duševne in telesne moči za gospodarski, kulturni in politični napredok svojega naroda«

Stoširinštirideset let je minilo od kadar se je davneg 3. januarja leta 1868 rodil v vasi Dolina pri Trstu pomemben kulturnik, politik, glasbenik in državni funkcionar: pozabljeni slovenski rodoljub Josip Pangerc.

Josip Pangerc je bil nadarjen sin preprostih staršev. Josipov oče Josip Jakob Pangerc je bil veleposestnik v občini Dolina ter nekaj mandatnih dob bil izvoljen za nadzupana razsežne dolinske občine. Josipova mati Marija Kočevar, je izhajala iz slovenske družine iz okolice Doline. Josipovo nadarjenost je že v njegovi otroški dobi spoznal tedanji dolinski dekan Jurij Jan, ki je pripravil starše, da so dečka po dokončani izobrazbi na večstopenjski šoli v Dolini odpisali na nadaljnji študij na znamenito višjo šolo Realko v Ljubljano. Po dokončani izobrazbi se je Josip vpisal na orglarško šolo v Ljubljani, pri znanem profesorju Antonu Foersterju. Po dokončani glasbeni šoli se je spet vrnil domov v svojo rojstno vas Dolino. Takoj je kot 16-letni fant prevzel cerkveno organje in narodno petje. Istočasno je stopil v občinski urad ter se začel privajati občinskega poslovanja. Josip se je po dokončanih študijih v Ljubljani odločil še za nadaljnjo šolanje. Diplomiral je z visoko oceno na cesarski in kraljevski trgovski in pomorski akademiji v Trstu. Josipova nadarjenost se je kazala tudi v jezikovnih veščinah. Poleg maternega jezika slovenščine je pisal in bral ter govoril še nemški, italijanski, hrvaški in madžarski jezik.

Cez nekaj let je bil Josip že spremenil organist in pevovodja, ki je nastopal s svojim zborom na odličnih mestih. Za zborovsko petje je napisal tudi več priredb in avtorskih pesmi. Bil je občinski tajnik, zatem župan in končno deželnih poslanec in deželnih odbornik. Josip je bil nato izvo-

Josip Pangerc

ljen v gospodarski in finančni deželnemu odboru za celotno istrsko deželo. Tako se je Josip s svojo delavnostjo, marljivostjo in nadarjenostjo vzpenjal od stopnje do stopnje vedno višje. Da je bil Pangerc rodoljub, se kaže tudi v tem, da se je pred njegovim prihodom za poglavjarja občine uradovalo v slovenski občini Dolina le v italijanščini ali nemščini; Pangerc pa je uvedel izključno slovensko uradovanje.

Poleg vseh teh nalog je imel Josip še veliko drugih poslov, ki so mu jih nalačala razna gospodarska in kulturna društva. Leta 1894 je ponovno obudil in ustavil izobraževalno in pevsko društvo v Dolini, ter ga poimenoval po Valentinu Vodniku ter bil vsi njegovo dolgo dobo pevovodja in predsednik. Več let je imel društvo sedež pri Pangercu doma v veliki prireditveni dvorani "Pangerc", ki je spadal v kompleks tedanje velike stavbe, v kateri je bila še velika gostilna z vrtom, trgovina, mesnica in predel hiše

namenjen stanovanju. Pangerc je bil ustanovitelj in večletni predsednik "Okrajne kmetijske zadruge v Dolini", ustanovitelj, predsednik in do smrti odbornik "Posojilnice in hranilnice v Dolini", ustanovitelj in večletni predsednik "Okrajne vinarske zadruge v Dolini", večletni odbornik političnega društva "Edinost", predsednik podružnice "Šolskega društva", ustanovitelj hidro-termalnega zdravilišča po Kneipevem načinu v Dolini, generalni cesarski in kraljevski poštni ekspedient za Dolinsko občino, član oficirjev c.in k. Mornarice v Pulu "Offizierkorps des Ersatzbataillons des K.u.K I.R. Nr. 31".

Nastopal je vedno in povsod, neučinkovito za dobro svojega ljudstva. Ni iskal časti in ne interesov. Bil je dober govornik in ob vsaki priložnosti skušal ljudi navduševati, jim vlivati pogum k vztrajnemu in plodnemu delu. Velike zasluge ima Josip Pangerc za zidanje šolskih stavb v občini Dolina. Pod njegovim župovanjem so pozidali šolske stavbe v Rimanjih, Borštu, Boljuncu, Ospu ter veliko jubilejno šolo v Dolini, ki je bila zgrajena ob 60 jubileju vladanja cesarja Franca Jožefa I.

Leta 1906 je dal sezidati državno cesto čez Dolino, vse do Mačkolj, Socerba in Kastelca. Pred tem posegom ni bilo med navedenimi vasmi cestnih povezav, obstajala so le ožje steze. Josip je bil leta 1908 na državnozoborskih volitvah izvoljen za deželnega poslanca. Mnogokrat je potoval zaradi tege na Dunaj in v druge kraje. Na Dunaju je bil tudi nekajkrat na udienah pri samem Cesarju Francu Jožefu I. Med obdobjem prve svetovne vojne je Josip kot državni funkcionar odšel od leta 1915 in do leta 1919 v Budimpešto in nato na Dunaj, kjer je opravljal svojo službo. Po kon-

cu prve svetovne vojne je tukajšnje Slovence doletela huda nesreča, in sicer prihod kraljevine Italije. Josip je bil leta 1922 na državnozoborskih volitvah ponovno izvoljen za deželnega poslanca ter bil ponovno izvoljen v občinski odbor, občine Dolina. Pangerc je tako poleg bivšega deželnega šolskega nadzornika Matejčiča in dr. Vratoviča predstavljal ves slovenski in hrvaški narod Istre, dokler ni bila Dolina priključena k tržaški pokrajini. To dokazuje, da je bil Pangerc spoštovan in upoštevan tudi pri višjih italijanskih oblasteh.

Zaradi zaslug so mu bile v teknu letodeljene v imenu avstrijskega Cesarja Franca Franca Jožefa I. nekatere medalje in priznanja reda cesarja Franca Jožefa I: zlati križ za zasluge, signum laudis, jubilejna medalja 1848-1908, viteški častni križec s veliko častno zvezdro. S podelitevjo zadnjega odličja je Josip Pangerc pridobil plemiški naziv "Joseph Ritter Pangerc - Josip vitez Pangerc". Pangerc je bil tudi imenovan za častnega člena "Krajne tržaške podružnice mornariške družbe pod pokroviteljstvom Nadvojvodine Franca Ferdinandu". Častna priznanja in medalje še danes hrani "Rodbinski arhiv Pangerc" v Dolini.

Tik pred smrtno ga je obiskal na domu zadnji slovenski tržaški škop dr. Fogar, mu podelil poseben blagoslov in se mu zahvalil za vse kar je storil za cerkev in narod. Josip je umrl v svoji hiši v Dolini 6. julija 1925 ob 11. uri 45 minut in 57. letu starosti po dolgotrajni bolezni. Na pogrebu se je zbral ogromno ljudi, zastopana je bila vsa tamkajšnja visoka duhovščina iz dolinske dekanije, tržaške škofije ter tržaške dolinske in pokrajinske oblasti, bivši deželni svetovalci, vsi šolarji in učitelji dolinske občine, mdr. deželni komisar, občinski komisar, pred-

SLOVENSKI RAI Dokumentarec Zasnova in zaplet drevi

Na slovenskem televizijskem programu Rai bodo drevi (ponovitev v četrtek) ob 20.50 predvajali dokumentarni film *Zasnova in zaplet* Stefana Morandinija in Micheleja Marcolinija v produkciji podjetja APM. Film bo premierno prikazan na naši televiziji, čeprav sta avtorji italijanske narodnosti in je bil dokumentarec mišljen predvsem za italijansko publiko - zato so intervjuji potekali v italijanskem jeziku tudi s slovenskimi intervjuanci (Matičetov, Merku, Černar, Strajnar).

V ospredju je Terska dolina, kjer poteka narodnostna meja med slovenskim in romanskim svetom. Tam se govori v narečju, ki se skoraj izgublja in ki mu domačini pravijo tudi »po naš«. V preteklosti je bilo to območje precej obrobljeno tudi kar zadeva raziskave, ki so se v glavnem osredotočale na Rezijo in Nadiške doline. Dokumentarni film je rezultat štiriletnega raziskovalnega dela na tem območju. Skozi srečanja z domačini, intervjuje in prisotnosti na terenu v ključnih trenutkih za tamkajšnjo skupnost, nam film posreduje zapis identitetnih dinamik krajev v dolini: tu se starodavni čut pripadnosti spaja z novo obliko gostoljubja in odprtosti priseljencem, ki na novo poseljuje zapuščene zaselke in domačije. Antropolog in raziskovalec videmski univerze Morandini je na svoji poti iskal in izpostavljal elemente dedičine in identitete, predvsem v času po padcu meje, ki je prebivalcem doline prinesel velike spremembe tudi na osebnostni ravni. Na novo so domačini odkrili vezi s čezmejnimi prostorom in torej tudi s svojimi etnično-jezikovnimi koreninami. Odkril je tudi precej »pozabljenega« filmskega materiala, ki ga je vključil v zgradbo dokumentarca in tako ovrednotil svoj film in tudi arhivske posnetke s terena.

Prispevek k realizaciji sta ob Dželjem sedežu RAI na FJK nudili videmski univerza in pa Avdiovizualni sklad Dežele FJK.

Stavniki občinskih oblasti, predsednik in odborniki političnega društva Edinost za Trst in Istru, Laginja, dr. Cotič, predsednik društva Vodnik J. Čuk, predsedniki in odborniki okrajne kmetijske zadruge, hranilnice in posojilnice v Dolini in vinarske zadruge itd. Žalni obred v dekanski cerkvi sv. Urha v Dolini je vodilo 6 kanonikov; Cerkveni pevski zbor in zbor društva Vodnik sta spremajala s petjem sv. mašo. Med žalnim pohodom do kraja večnega miru je igrala žalne pesmi Plavška godba. Na pokopališču so sledili še govori državnega komisarja, kanonika Malalana, predsednika društva Vodnik J. Čuka ter ostalih dveh predsednikov političnega društva Edinost za Trst in Istru. Med žalnim sprevodom so Pangercu v spomin nesli 6 velikih vencev.

Občinski komisar Scialpi je odredil, da se je Pogreb vršil na državne stroške; v tem se kažejo zasluge, ki jih je imel Pangerc za celotno občino. Lokalni časopis Edinost iz Trsta je napisal štiri članske o izgubi Josipa Pangerca. Na začetku prvega članka je novinar napisal, da niso še beležili in nikoli videli tako velike množice ljudi v Dolini in v samem Breigu. Pisali so, da je bil nemogoče stopiti do hiše, kjer je ležal pokojni, in da je bil vaški trg preplavljen z žalnimi gosti. Medtem ko so pokojnika polagali v grob, se je iz cerkve in spodnjega dela vasi še vrstila vrsta ljudi, ki so v sprevodu korakali proti pokopališču, ki je nekaj kilometrov oddaljen od vasi. O izgubi Josipa Pangerc pa so na prvih straneh pisali še časopisi Mali list, Novice, Slovenec v Ljubljani ter nekateri hrvaški časopisi. Občina dolina je po pogrebu na spomin Josipa Pangerc dala postaviti na pokopališču v Dolini spomenik z obeliskom in spominsko ploščo.

Rodbina Pangerc

ALPSKO SMUČANJE - Veleslalom v Adelbodnu

Hirscher petič, Raich prvič po poškodbi, Blardone četrtoč

Tak je bil tudi vrstni red - Avstrijec Hirscher še povečal prednost v skupnem seštevku

ŽENSKI SMUK Zmaga Görglovi, izid sezone za Marušo Ferk

BAD KLEINKIRCHHEIM - Avstrijka Elisabeth Görgl je zmagała na smuku za svetovni pokal alpskih smučark v domačem Bad Kleinkirchheimu in tako po skoraj treh letih prekinila ženski post v kraljevi disciplini. Avstrijke so pred tem zadnjič zmagale v smuku 28. februarja 2009, ko je bila v Banskem v Bolgariji najhitrejša Andrea Fischbacher. Tridesetletna Görglova je včeraj prvič v karieri zmagala v smuku, zato pa je to četrti zmag na karieri. Druga je bila Američanka Julia Mancuso (+0,16), tretja pa je bila Švicarka Fabienne Suter (0,50). Američanka Lindsey Vonn, vodilna v skupnem seštevku pokala, pa je kljub napaki kmalu po startu, osvojila visoko 4. mesto, Nemka Maria Höfl-Riesch, branilka velikega kristalnega globusa, je zaradi bolezni konec tega tedna izpustila.

Tokrat je bila najboljša Slovenka Maruša Ferk, ki je končala na visokem 10. mestu, Tina Maze pa je bila včeraj 18. (+2,11) in tako izgubila tretje mesto v skupnem seštevku. Zdaj je četrta; s tretjega mesta jo je izrinila Görglova, ki ima dve točki naskoka (405). Vodi Vonnova (691) pred Avstrijko Marlies Schild (540). »Proga je tehnično dokaj zahlevna, razen ene ravnine je bilo zelo veliko zavojev, iz katerih je potrebno 'potegniti' čim več. Obenem je potreben ohraniti veliko zbranosti. Večino zavojev sem skušala opraviti po robnikih in velikokrat sem bila povsem na meji. Veseli me, da sem dosegla dober izid. Očitno mi take proge bolj ustrezajo, bolj kot v Lake Louisu, kjer je potreben veliko znanja drsenja. Očitno mi bolj ustrezajo tehnično zahtevni smuki,« je bila po tretji uvrstitev med deseterico doslej v svetovnem pokalu zadoljna Ferkova. Ima še tretje (2009, Garmisch Partenkirchen) in četrtto mesto (2010, Crans Montana).

SMUČARSKI TEK - Tour de ski Poljakinja Kowalczyk povečala prednost

VAL DI FIEMME - Poljakinja Justyna Kowalczyk je zmagovalka 10 km dolge osme etape s skupinskim startom smučarskih tekaci v klasičnem slogu v Val di Fiemmeju, ki šteje za Tour de Ski, in ima pred danšnjo zadnjo etapo z vzponom na Alpe Cermis najboljše izhodišče za skupno zmag. Po včerajšnji zmagi ima 11 sekund prednosti pred Norvežanko Marit Bjørgen, ki je bila včeraj druga. V moški konkurenči je na 20 km klasično zmagal Norvežan Eldar Rønning. Skupno vodstvo je zadržal Švicar Dario Cologna (1:22).

BIATLON - Biatlonsko sprintersko preizkušnjo v Oberhofu (10 km) je zmagal Nemec Arnd Peiffer in tako dosegel prvo zmago v karieri. Drugo mesto je osvojil Francoz Simon Fourcade, tretje pa Rus Jevgenij Ustjugov. Od petih Slovencev je bil najboljši Klemen Bauer na 10. mestu.

Od desne
Benjamin Raich,
Marcel Hirscher in
Massimiliano
»Max« Blardone

ANSA

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Nedelja, 8. januarja 2012

21

Primorski
dnevnik

TENIS Hopmanov pokal v rokah Čehov

PERTH - Češka je velika zmagovalka Hopmanovega pokala, neuradnega svetovnega teniškega prvenstva mešanih ekip. V finalu sta bila Petra Kvitoša in Tomáš Berdych nepremagnljiva v posameznih dvobojih ter sta ugnala francoska tekmečica Marion Bartoli in Richarda Gasqueta. Češka je tako gladko slavila z izidom 2:0.

Reli Dakar: Coma 1.

SANTIAGO DE CHILE - Dirkači na vzdržljivostnem reliju Dakar so nadaljevali z dirkanjem. Med motociklisti, ki so prevozili 598 km s startom in ciljem v Copiapu, je bil najhitrejši Španec Marc Coma, drugi je skozi cilj pripeljal vodilni v skupnem seštevku, Francoz Cyril Despres. Miran Stanovnik, edini slovenski predstavnik, je končal na 28. mestu.

Tsonga premagal rojaka

DOHA - Francoski teniški igralec Jo-Wilfried Tsonga je zmagovalec teniškega turnirja ATP v Dohi z denarnim skladom 1,024 milijona dolarjev. Tretji nosilec je v finalu premagal rojaka Gaela Monfilsa s 7:5 in 6:3. Tsonga je osvojil svojo osmo lovorko, Monfils pa je premagal še tretjič v štirih medsebojnih dvobojih.

Poraz Slovenije

HERNING - Slovenska moška rokometna reprezentanca je v drugem krogu mednarodnega turnirja v danskem Herningu izgubila z Islandijo s 26:29 (13:13). Slovenija se bo danes pomerila še s Poljsko.

Žbogar jadralec leta

LJUBLJANA - Jadralna zveza Slovenije je za najboljšega jadralca lanskega leta imenovala Izolana Vasilija Žbogarja. Za najboljši članski jadralki je strokovni svet izbral Tino Mrak in Tejo Černe.

Poljanec zmagal s 5,25 m

ŠEMPETER PRI GORICI - Andrej Poljanec (Krka) je na otvoritvenem atletskem dvoranskem mitingu nove sezone, ki je bil v Šempetru pri Gorici, zmagal v skoku s palico (5,25 m). Jure Batajel (Gorica) je bil s 4,80 m drugi. Maja Bratkovič (Gorica) je slavila v trošku (13,38 m). V teknu na 60 m sta bila najboljša člana novgoriškega kluba Tina Slepko (7,73) in Aleš Peloz (7,04), v skoku s palico pa je slavila Jerneja Wrultz (Mass, 3,90 m).

NOGOMET - V A-ligi

Inter kot valjar, prvi poraz Lazia v gosteh

Razočarani Edy Reja ANSA

SIENA/MILAN - Lazio Edyja Reje je nepričakovano visoko izgubil proti Sieni. Končni izid je bil 4:0. Za rimsko enačsterico je bil sinočnji prvi poraz v gosteh. Siena pa je zmagala še le po sedmih krogih. Kar pet krogov nogometisti iz Toskane niso uspeli zadeeti gola. Zadnjic so premagali Chievo in so prav tolkokrat zadeli nasprotnikovo mrežo. Trener Lazio Edi Reja je bil po tekmi oster: »Odigrali smo najslabšo tekmo odkar sem pri Lazi. Tako se ne sme igrati. Oproščam se navajačem.« Lazio je končal tekmo z možem manj, saj je sodnik izključil Bizzarrija.

Sinoč so se veselili Interjevi navijači. Kot kaže je trener Ranieri utiril »črno-modri« vlak na pravi tir. Po porazu Lazio zaostaja Inter za rimsko ekipo, ki je četra na lestvici, le za eno točko. Milito, ki je včeraj dosegel kar dva gola, in soigralci torej še niso odpisani. Že po prvem delu je Inter vodil s 3:0. Argentinski napadalec je obakrat zadel v polno v prvem polčasu. Za tretji gol je poskrbel južnoameriški nogometni z italijanskim potnim listom Thiago Motta. Tudi v drugem delu Parma ni bil kos gostiteljem, ki so se še dodatno razigrali. Zadela sta se Pazzini in mladi Faraoni. Po tekmi je bil trener Ranieri dobre volje: »Že pred časom sem vam rekel, da se lahko še vključimo v boj za naslov. V drugem delu se bomo skušali prebiti do samega vrha.« Skratka: prvenstvo bo še zelo zanimivo.

IZIDA 17. KROGA
Siena - Lazio 4:0 (3:0)
Strelca: Destro v 11. in v 81., Calaiò v 35. in 49. iz 11-m.

Inter - Parma 5:0 (3:0)
Strelci: Milito v 13. in 41., Motta v 18., Pazzini v 56. in Faraoni v 79.

LESTVICA

Milan	16	10	4	2	35:16	34
Juventus	16	9	7	0	27:11	34
Udinese	16	9	5	2	20:9	32
Lazio	17	8	6	3	24:17	30
Inter	17	9	2	6	27:19	29
Napoli	16	6	6	4	29:18	24
Roma	16	7	3	6	21:19	24
Catania	16	5	7	4	20:23	22
Palermo	16	6	3	7	18:20	21
Genoa	16	6	3	7	19:24	21
Atalanta (-6)	16	6	8	2	23:19	20
Chievo	16	5	5	6	13:18	20
Parma	17	5	4	8	21:31	19
Fiorentina	16	4	6	6	15:15	18
Cagliari	16	4	6	6	12:17	18
Siena	17	4	6	7	18:16	18
Bologna	16	4	3	9	14:24	15
Novara	16	2	6	8	17:29	12
Cesena	16	3	3	10	8:20	12
Lecce	16	2	3	11	17:33	9

DANES 12.30 Udinese - Cesena, 15.00 Atalanta - Milan, Bologna - Catania, Cagliari - Genoa, Lecce - Juventus, Novara - Fiorentina, Roma - Chievo, 20.45 Palermo - Napoli

NOGOMET - Triestina pred stečajem? Jutrišnja »tekma« bolj pomembna od današnje

Na gostovanje v Salò s privoljenjem javnega tožilca

TRST - Glede na hude ekonomski težave, ki pestijo klub, je današnji prvi krog povratnega dela 1. divizije skorajda nepomemben. A Triestina bo moralna ob 14.30 vseeno igrati v Salou, čeprav bodo najpomembnejše novice jutrišnje, ko se bo na sodišču odločalo o bodočnosti kluba. Stečajni postopek naj bi bil, glede na višino dolga tržaškega kluba, neizbežen. Predsednik Aletti si cer še naprej gleda na zadevo z velikim optimizmom, ki pa ga z njim deli malokdo. Tudi odločitve, ki jih je sprejel upravni odbor, ki se je sestal 5. in 6. januarja, niso še znane. Jutri naj bi te odločitve predoceli javnemu tožilcu Frezzi in bržkone bo še po tem pogovoru med upravo kluba in tožilcem nekoliko bolj jasno, katera bi lahko bila bodočnost kluba, ki je grenkovo stečajem že okusil leta 1994.

Igralci in uslužbeni kluba nadaljujejo opravljanje svoje delo, ne glede na to, da že več mesecev ne prejemajo plač.

Kar je nov dokaz o zvestobi in ljubezni do kluba oseb, za katere je Triestina veliko več kot zgolj delodajalec. Le privoljenje javnega tožilca Federica Frezze, je omogočilo, da so uporabili 3500 € klubskega denarja, da so se igralci podali na gostovanje v Salò. Stanje je torej res začrkljivo, a kljub nastali situaciji se prvenstvo Triestine nadaljuje. Težko je ugotoviti, kako bodo igralci reagirali na današnjem gostovanju. Doslej so Galderisi in vsi nogometni vestno trenirali. Bomo videli zagrizeno ekipo, ki bo želela dokazati, da je pripravljena igrati maksimalno ne glede na težave, v katerih se je znašlo društvo, ali pa bodo igralci brez pravih motivacij? Pozitivno je vsekakor, da se v ekipo vračata Curiale in Allegretti. Zlasti odsotnost slednjega je Triestina še kako občutila. (I.F.)

DANES PO TV

Superveleslalom, ženske, Bad Kleinkirchheim ob 11.45; slalom, moški, Adelboden: ob 10.30 1. vožnja; ob 13.30 2. vožnja; smučarski teki, Val di Fiemme: ob 12.30, 9 km prosti, ženske; ob 14.30, 9 km prosti, moški. **POTV:** Rai sport 1 in 2 ter Slo 2.

ODBOJKA - V deželni moški C-ligi

Čast je rešila le Soča, vsi ostali praznih rok

Skupina B

Soča Zadružna banka Doberdob
Sovodnje - CUS TS 3:0 (25:14, 25:23,
25:22)

Soča: Braini 5, J. Černic 2, M. De-
vetak 6, E. Juren 10, M. Juren 19, Kra-
gelj (L), Testen 10. Trener: Berdon.

Odbojkarji Soče so tri kroge pred koncem prvenstva zasluženo, brez večjih težav premagali tržaški CUS. V prvem setu so gostom »prepustili« le 14 točk. »V preostalih dveh setih so se nam gostje približali zaradi naših napak,« je poudaril trener Andrej Berdon in dodal: »Storili smo nekaj napak, kar pa nam ni bilo usodno. Fantje so tokrat igrali dobro in so se potrudili. Poznalo se je, da smo med prazniki dobro trenirali. Upam, da se bo dobro delo še naprej obrestovalo.« Trener Berdon je pojavil celo ekipo, posebej pa Eriko Jurno, ki je bil tokrat zelo učinkovit.

**Sloga - Volley Club 1:3 (22:25,
23:25, 25:12, 22:25)** Sloga: Devetak 2,
Fermo 9, Kante 13, Romano 13, Rožac
9, Žerjal 4, Fiorelli (L), Antoni, Dussich
15, Sosič. Trener: Peterlin.

V prvi tekmi po božično-novoletnem premoru so slogaši sicer izgubili, kot je razvidno iz izidov v posameznih setih pa je jasno, da bi bil s kančkom sreča lahko izid povsem drugačen.

Glede na to, da je bila prva tekma po skoraj mesecu dni (17. decembra je Sloga počivala), smo z nastopom naših odbojkarjev lahko kar zadovoljni. Napsotnik je imel sicer pet točk prednosti, vendar je bil absolutno na njihovi ravni, zato je bilo srečanje tudi enakovredno in izredno izenačeno. Ekipe sta se večkrat izmenjavalni v vodstvu in v treh setih je bil izid negotov vse do konca. Za slogaši je bilo usodnih nekaj povsem nainih napak ob nepravem trenutku, kar so gostje seveda vedno izkoristili.

Izjemo predstavlja tretji set, v katerem so naši odbojkarji bili stalno v visokem vodstvu, dobro so gradili in z zelo učinkovitim servisom velikokrat pre-

prečili Volley Clubu, da bi razvil svojo igro in gladka zmaga je bila povsem zaslužena, žal pa se za kaj več tokrat ni izšlo.

**FerroAlluminio - Olympia 3:0 (25:14,
25:17, 25:13)**

Olympia: Terčič 11, Komjanc 11, Vogrč 2, M. Persoglia 1, Visin 1, Sanzin 1, F. Hlede 3, Š. Čavdeč (L), S. Persoglia, D. Hlede. Trener: Jerončič.

Odbojkarji Olympia so dobro vedeni, da bo tržaško gostovanje proti močnemu FerroAlluminiju vse prej kot lahko. »Tržaška ekipa je vsaj poldrugo ali dve stopnički boljša od vseh ostalih. Je glavni favorit za napredovanje v višjo ligo. Kljub temu sem računal, da bi mogče sproščeno igro in večjo zbranostjo vseeno iztrgali vsaj en set. Na koncu smo morali priznati premoč nasprotnika, ki nas je povsem nadigral. Tržačani so bili boljši v vseh elementih igre. Povrh tega smo mi še slabo sprememljeni in napadali,« je poraz priznal trener Zoran Jerončič.

Skupina A

Vivil - Val Imsa 3:0 (25:21, 25:23, 25:21)

Val: Ombrato 2, S. Faganel 2, Lavenčič 21, Masi 7, Vidotto 3, Ferfoglia 1, Plesničar (L), Lango 3, Nanut 1, Palmieri 1, Sfiligoj 0, D. Faganel 0. Trener: Berzacola.

Po porazu v Villi Vicentini so

Odbojkarji
Olympie so v Trstu
ostali praznih rok

KROMA

možnosti Vala, da bi se uvrstil v skupino za napredovanje, skoraj nične. Vavoranci trenerja Berzacole so tokrat igrali slabo. Neučinkoviti so bili tako v obrambi kot v napadu. »Poraz je bil za-

služen. Slabo smo igrali v vseh elementih igre,« je priznal Robert Makuc in dodal: »S tem smo si tudi zapravili možnosti za igranje v skupini za napredovanje.«

ODBOJKA - Ženska deželna C-liga

Zalet C po zmagi v boljšem izhodiščnem položaju

**Libertas - Zalet C 2:3 (25:19, 23:25,
25:19, 20:25, 9:15)**

Zalet C: Antognoli 0, Babudri 3, Bukavec 21, Cvelbar 6, Grgič 3, Štoka 8, Kapun (libero), Balzano 8, Colarich 4, Crissani 5, Pertot, Spangaro 12. Trener: Maver.

Po osvojenem mestnem derbiju v zadnji tekmi pred novoletnim premorom je Zalet C dosegel zmago še proti drugemu tržaškemu tekmcu z ena-

kim izidom. Osvojena točka za našo združeno ekipo pomeni ohranitev četrtega mesta, ki bi predstavljala boljše izhodišče v dodatnih srečanjih za uvrstitev v skupino za napredovanje. Prednost pred Sant' Andreo znaša sicer le eno točko, Zaletu manjkajo še tri težke tekme, vendar bo dve igrali na domaćem igrišču, tako da so možnosti za ohranitev tega položaja realne.

Libertas je včeraj zaigral na vse

ali nič, saj bi se v primeru gladke zmagе lahko še vmešal v boj za osvojitev končnega četrtega mesta, nastopal pa je tudi v popolni postavi (na prvi tekmo v Repnu je bil okrnjen). Tudi zaletovke so se seveda zavedale pomembnosti srečanja in so s svojo borbenostjo večkrat nadoknadle pomanjkljivosti, ki izvirajo iz kar dolgega obdobja nedržnih treningov zaradi počitnic. Tokrat lahko resnično zatrdimo, da je za zmago zaslužen celotni kolektiv: trener Maver je stalno spremenjal postavo in menjave so se res obrestovalo, saj so se igralke v bistvu skozi vso tekmo dopolnjevali. Še posebno so se izkazale Sabrina Bukavec, Alice Spangaro in Vera Balzano, ki je v odločilnih trenutkih z neubranljivimi servisi spravila nasprotnikov sprejem na kolena.

Tekma je bila vseskozi zelo izenačena. Zalet je v prvem setu začel sicer nekoliko zadržano, Libertas pa s polno paro, v nadaljevanju so naše igralki »rasle«, medtem ko so Libertasu začenjale pojemati moči, kljub temu, da je že vodil z 2:1 v nizih. Veliko je bilo zelo dolgih in napetih akcij, ko žoga zlepa ni padla na tla, vendar je bil Zalet v zadnjih dveh setih boljši in povsem zasluženo osvojil dve točki.

Klub ekonomski krizi, ki neizbežno pogojuje tudi naše kraje, so se na ulicah prižgale praznične lučke, trge pa krajijo osvetljene jelke. Ljudje se, tako ali drugače, pripravljajo na božični čas in prehod v novo leto. Kaj pa vi? Pošljite nam fotografijo - svoj praznični fotoutrip, da bo tudi naša spletna stran nekoliko bolj praznična.

Posnetke opremi
s komentarjem in pošji
na našo spletne stran
www.primorski.eu
ali na elektronski naslov
tiskarna@primorski.eu.

Vera Balzano je bila
v odločilnih
trenutkih zelo
učinkovita

KROMA

AKŠD Vipava: božično kotalkanje in hip hop

Prejeli smo

Pred prazniki se je v sovodenjski telovadnici zbrala množica ljudi, ki je prisostvovala tradicionalni božični točki AKŠD Vipava. Tokrat je na ploščo stopilo kar veliko število nastopajočih, saj med kotalkarji in plešalci društvo šteje okoli devetdeset članov. Plesne skupine so zelo navdušile publiko; krstni nastop je imela skupina mamic in ljubiteljev hip hopa, ki je navdušila občinstvo do take mere, da je točko ponovila kar dvakrat.

ODBOJKA - D-liga

Zalet D je »igral« samo en niz

Zalet D - Buia 1:3 (21:25, 19:25, 25:15,
21:25)

Zalet D: Spanio 9, Zavadlal 3, A. Zuzič 11, Gantar 4, Verša 19, Starec 4, Vodopivec 12, Rudez 1, Micussi, Spangaro (L), n.v. Cassanelli in Cernich. Trener: Berlot, pomočna trenerka: V. Zužič.

Zalet D je začel leto 2012 s porazom in zdaj lahko samo še upa na uvrstitev na 4. ali 5. mesto na lestvici, kar bi jim omogočalo igranje dodatne tekme za uvrstitev v skupino za napredovanje. V prvih dveh nizih je bil scenarij podoben: v izenačeni končnici so prevladale napake igralk Zaleta nad točkami, tako da je Buia povedla z 2:0. Z nadaljnimi servisom pa je Zalet odreagiral v tretjem nizu, ko je povedel s 6:1. Buia je sicer nato izenačila (15:15), vendar v nadaljevanju z Veršo na servisu in Vodopivecovo v napadu Zalet ni dopustil več niti točke (delni izid 10:1). Take igre pa niso ponovile v zadnjem nizu, ko je bilo spet preveč napak.

**B2-liga: okrnjena Sloga
Tabor danes v Repnu**

Sloga Tabor Televita bo danes ob 18. uri pred domačim občinstvom v Repnu gostila četrtovrščeni Agora iz Benetk. Trener Lucio Battisti bo imel precej težav s postavo, saj so poškodovani Veljak, Nigido, Slavec in Matevž Peterlin.

**JADRANJE - SP
Jana Germani
v osmem plovu
osvojila 3. mesto**

JANA GERMANI

V Napieru v Novi Zelandiji se je včeraj nadaljevalo svetovno prvenstvo v jadranskih razredih optimist, na katerem zastopa barve Slovenije tudi mlada tržaška jadralka Jana Germani. Dvanajstletna dijakinja nižje srednje šole Gregorčič v Dolini je včeraj jadrala prepričljivo in izboljšala svojo skupno uvrstitev za skoraj 50 mest. V prvem plouvju je bila 19., v drugem pa je v modri skupini osvojila včeraj 3. mesto in je pred zadnjima dvema dnevoma na skupnem 99. mestu. Po osmih plouvih vodi Nizozemec Bart Lambierx, Italijanka Maria Vittoria Marchesini (SVBG) je 8., Slovenec Peter Lin Janežič pa je po včerajšnjih slabših uvrstivah zdržal na 26. mesto. Vremenloslovci napovedujejo dež, a ugodne vetrovne razmere, vprašljivo pa je, ali bodo vseeno izvedli načrtovane plove. Prvenstvo, na katerem nastopa 210 tekmovalcev iz 48 držav, se bo zaključilo v pojutišnjem.

KOŠARKA - Državna divizija C

V tržaškem derbiju drugi poraz Jadrana

Servolana boljša po podaljšku in je zdaj druga na lestvici - V končnici »Bocchini šov«

Servolana - Jadran Qubik 72:64 (20:11, 26:27, 42:48, 59:59)

Jadran D. Batisch 6 (1:4, 1:6, 1:4), Ban 13 (5:7, 1:6, 2:7), Slavec (-, 0:1, 0:6), Maresić 14 (2:3, 6:10, -), Franco 3 (-, 0:2, 1:4), Spigaglia 19 (4:4, 6:13, 1:3), Malalan 9 (3:4, 3:7, -), n.v. Škerl, Bernetič, M. Batisch. Skoki v obrambi: 27, skoki v napadu 17; pridobljene žoge: 15, izgubljene žoge 16.

Servolana: prosti meti 23:28 (82 %), 2 točki 17:34 (50 %), 3 točke: 5:20 (25 %). Skoki v obrambi: 34, skoki v napadu 3; pridobljene žoge: 16, izgubljene žoge 14.

Pred približno 300 gledalci je v tržaškem derbiju – ki je postregel z napeto končnico, vendar z manj kakovostno predstavo obeh ekip – šele po podaljšku prevladala domača ekipa in tako zadala Jadranu Qubik drugi prvenstveni poraz. »Seveda želiš tako tekmo zmagati, vendar košarke ne zmagaš, če koša ne dosežeš. Zgodi se lahko, da ne dosegaš košev iz zunanjih položajev, vendar smo tokrat grešili tudi pod košem,« je po tekmi na kratko opisal včerajšnjo zgodbo trener Vatovec, ki pa je iz slabe predstave Jadrana v napadu izluščil tudi nekaj pozitivnih not, obenem pa obrazložil, zakaj je napad odpovedal: »Klub temu, da nismo zadavali niti odprtih metov, smo se enakovredno borili do konca, kar kaže, da nekaj kvalitete res imamo. Imeli smo sicer načrtovano dolgo pavzo, nekateri tudi dva tedna niso trenirali, v zadnjih dneh pa smo bili vsak dan na igrišču in normalno je, da ti peša šut. Z igro v obrambi pa sem zadovoljen,« je zaključil trener Jadrana.

Srečanje se je začelo z monologom Godine in ostalih (6:0), ki so po prvih desetih minutah povedli z 20:11. Predvsem

neuspešni napadi so onemogočili, da bi Jadran držal stik s Tržaščani: v prvi četrtini je metal iz igre le 21 %, edini, ki je izstopal je bil samo Spigaglia, ki je bil z 19 točkami in 14 skokov najbolj koristen igralec tekme. Prvi preobrat se je zgodil v 2. četrtini, ko je napad Servolane popolnoma zastal (v tem delu so dosegli samo 6 točk), Jadran pa je počasi zmanjšal zaoštanek, s trojko Franca 51 sekund pred odmorom tudi prvič povedel (25:26). Klub temu pa še vedno ni zadovoljil v napadu (le 33 %, 1:6 za 3 točke). Z boljšo predstavo v tretji četrtini pa je že kazalo, da se bo tehnika povsem prevesila v korist Jadrana, ki je povedel tudi na devet točk (2 minuti pred koncem je po trojki Batica povedel s 36:45), vendar je »Bocchini šov« prekinil kakršni koli odzih jadranovcev. S sedmimi zaporednimi točkami je boljši kapetan Acegas (na koncu 17 točk) pokazal, kaj velja. Servolana je tako v 34. minutu remizirala (50:50) in boj za zmago se je spet odprl. Tri minute pred koncem je sicer Jadran z uspešnimi obrambami Malalana in njegovimi koši spet prevzel raho prednost (51:57), ki pa ni zadostovala. Bocchini je spet vzel vajeti igre v svoje roke in v zadnjem košem izenačil 59:59. Batica je v zadnjem napadu zgrešil polaganje, tako da sta ekipi morali odigrati še podaljšek. Podatek, da so Ban, ki je tokrat igral pod svojimi sposobnostmi, in ostali v zadnjih petih minutah iz igre metali le 10 % kaže, kdo je upravičeno slavljen na koncu zmage. Servolana je s preciznimi napadi povedla, zmagała in je zdaj druga na lestvici za Jadrantom: »Seveda je občutek res prijeten, ko zmagaš derbi in tudi premagaš prvouvrščeno ekipo. Zelo smo zadovoljni, in še

Daniel Batisch (Jadran) med Bocchinijem in Crevatinom (št. 18)

KROMA

več. Igra res ni bila dopadljiva, vendar moramo upoštevati, da je bil to derbi, kjer nekatera razmerja odpovejo. Bocchini, ki trenira pri nas že od avgusta, je za nas dodana vrednost v igri. V pomembnih tre-

nutkih je dokazal, da je igralec z mnogimi izkušnjami.« (V.S.)

Ostali izidi: Codiroipo - Limena 68:59, Cormons - Montebelluna 64:63, Cittadella - Pordenone 62:57.

AL. SMUČANJE

Naraščajnica Katrin Don na 3. mestu

Katrin Don, Lovrenc Gregorc in Matej Kalc

Včeraj se je na Zoncolanu nadaljevala tekmovalna smučarska sezona dečkov in naraščajnikov. V drugem veleslalomu sezone – prvič so tekmovali v Sappadi decembra meseca – se je spet izkazala smučarka Brdine Katrin Don, ki je med naraščajnicami osvojila odlično 3. mesto. Hitejši sta bili samo leto starejši Liza Sgnaolin in Sara Totto (1. v Sappadi). Prvič je bila Katrin tudi najboljša med smučarkami letnika 1998: za prvouvrščenima je zaoštala sekundo in 33 stotink oziroma sekundo in deset stotink. S predstavo je bil zelo zadovoljen tudi trener Lovrenc Gregorc, saj takega rezultata ni pričakoval. Katrin je med prazniki prebolela tudi gripo in nekaj dni ni trenirala, dan pred tekmo pa je tudi padla. Včeraj se je izkazal tudi Matej Kalc (Brdina), ki se je uvrstil med dečki na 6. mesto (za zmagovalcem Vaničom je zaoštala sekundo in 20 stotink): »To me zelo veseli, končno mu je tudi na tekmahe uspelo pokazati dobro smučanje kot ga kaže na treningih,« je dejal trener Lovrenc Gregorc. Med prvo deseterico se je uvrstila tudi smučarka Devina Andrea Craievich, ki je bila med leto starejšimi 9. in 2. med soletnicami. S smučanjem Craievicheve in Tommasa Pilat, ki je bil med leto starejšimi naraščajnikimi 14., je bil zadovoljen tudi trener Devina Matej Štolfa. Dobro sta odsmučala tudi Matej Udovič in Rudi Škerl, a sta žal odstopila. Ostali: dečki: 22. Blaž Klinec, 25. Enrico Rožič, 33. Sameul Purič (vsi Devin), 36. Jan Sedmak (Mladina); naraščajnice: 27. Patrizia Zrott; ostopila Petra Basezzi.

Domači šport

DANES

Nedelja 8. januarja 2012

ODEBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televita - Mestre

MOŠKA D-LIGA - 11.00 v Gorici, Slovenski športni center: Olympia under 17 - Pippoli

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča - Moraro Torriana

KOŠARKA

UNDER 15 DEŽELNI - 11.00 v Trstu, Oberdan: Azzurra B - Jadran B

ORIENTACIJSKI TEK

5. TEK BREZ MEJA - 10.30 na Padričah, organizator ŠZ Gaja

Obvestila

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 810449 (Erika)

ŠZ GAJA organizira danes 5. orientacijski tek Brez meja. Tek v petih različnih kategorijah se bo na območju Hudo leto začel ob 10.30. Odprt je vsem. Za informacije tel. št. 3496932994

SPDT sklicuje informativni sestank za tečaj smučanja v četrtek, 12. januarja 2012 na Stadionu 1. maja ob 19. uri. Za dodatne informacije www.spdt.org, smucanje@spdt.org in telefonska številka 3395000317 od ponedeljka do petka od 19.00 do 20.00 ure.

AŠD SK BRDINA – nadaljuje se vpisovanje glede tečajev smučanja za sezono 2012. Informacije na sedežu društva, Repentabrska ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20. do 21. ure. Tel. št. 340-5814566 (Valentina).

AŠD MLADINA obvešča, da se bodo tečaji smučanja začeli v nedeljo, 15. januarja 2012. Po potrebi organiziran avtobusni prevoz. Informacije na tel. št. 347-0473606.

KOŠARKA - Zmaga in poraz v deželnem C-ligi

Spodrsljaj Brega

Nerodno so izgubili proti videmskemu UBC-eju - Bor Radenska zmagal na gostovanju

San Vito - Bor Radenska 81:89 (14:26, 32:53, 56:71)

Bor: Bole 5 (1:2, 2:3, 0:1), Madonia 8 (2:3, 3:5, -), Crevatin 3 (-, 0:2, 1:2), Štokelj 5 (-, 1:2, 1:2), Meden 13 (3:5, 2:5, 2:2), Burni 13 (-, 2:2, 3:8), Zannini 10 (4:6, 3:7, -), Sosič 17 (6:7, 4:6, 1:1), Fumarola 9 (-, 3:7, 1:3), Pertot 2 (-, 1:3, 0:1), Devcich 4 (-, 2:3, -). Trener: Popovič. PON: Devcich v 39. min. SON: 25. Skoki: 34 (26 v obrambi).

Popovičevi fantje so prvo tekmo v novem letu začeli zagrizeno in so po prvi četrtini že vodili za 12 točk. Borovci so bili natančni v napadu in zelo zbrani v fazi obrambe. To sicer ni veljalo v drugi četrtini, ko so se gostite-

lji reorganizirali in uspelo jim je celo izenačiti (26:26). Trener Popovič je zdramil svoje varovance, ki so do konca polčasa pritisnili na plin in visoko povedli. Razlika je ob odmoru znašala celih 21 točk prednosti. V zadnjem delu tekme je Borov trener zaupal mlajšim igralcem, ki so do konca srečanja dobro opravili svojo naloge. San Vito se sicer približal Boru na samih osem točk razlike, četudi zmaga gostov ni bila nikoli v dvomu. To pa predvsem po zaslugu samih tržaških košarkarjev, ki so zgrešili precej metov na koš in izgubili nekaj žog. Od posameznikov so tokrat igrali dobro Peter Sosič (najboljši strelec), Matteo Zannini (agresiven in

borben) ter Niko Štokelj (v obrambi).

Breg - UBC 72:82 (18:23, 42:46, 59:60)

Breg: Schillani (-, 0:2, 0:1), Grimaldi 1 (1:4, 0:4, 0:1), K. Ferfoglia 12 (4:5, 4:6, 0:1), Robba 2 (-, 1:2, -), Giacomini 16 (-, 2:4, 4:8), Samec 4 (-, 2:4, 0:1), S. Ferfoglia 13 (3:5, 5:11, -), Semec 7 (3:3, 2:3, -), Nadlišek, Klarica 16 (2:3, 4:6, 2:5), trener Krašovec.

SON: 20. Tehnična napaka: Giacomini (38).

Brežani so v zadnjem krogu prvega dela nepriljubljeno v nerodno izgubili doma proti videmski ekipi UBC, ki je na sredini lestvice, sinoči v Dolini pa je zasluženo slavila, saj je pokazala večjo voljo do zmage. Gostitelji pa so delovali, kot da so še med prazniki: bili so »prelahki« v obrambi, saj so jih gostje dali kar 82 točk, v napadu pa neučinkoviti, kar kažejo tudi odstotki pri metu. Predvsem pa so izgubili veliko žog in zgrešili ogromno podaj, ker niso bili dovolj zbrani.

Vseeno bi Brežani lahko zmagali, le če bi pokazali malo več borbenosti, saj so bili skozi vso tekmo gostom za petami. Nekajkrat so celo povedli, ne več pa kot za tri točke, vselej pa so jih Videmčani dohiteli in prehiteli, v zadnji četrtini pa so si gostje priigrali 10 točk prednosti in zasluženo zmagali.

Pri gostih sta zlasti blestela veterana Silvestri, ki je dal 18 točk, in Rovere (25). Pri domaćem moštvu pa nihče ni zadovoljiv.

Skratka, treba bo čim prej pozbiti na to srečanje, si zavihati rokave in se temeljito pripraviti na prihodnji krog proti Tarcentu. (Iako)

Ostali izidi: Santos - Tarcento 51:75, Ronchi - Ardita 60:76, Romans - Don Bosco 76:62, Venezia Giulia - Cervignano 59:67, Tolmezzo - Liberatas Acli 89:96.

Borov kapetan Niko Štokelj je tokrat igral dobro v obrambi

KROMA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

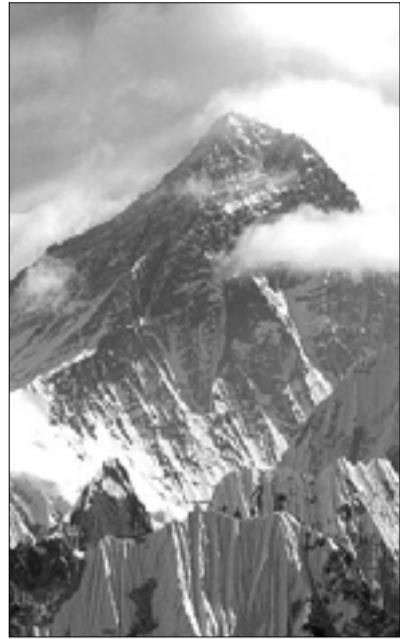
- 20.20** Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Novakovi - Graščakovi
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Dokumentarec: Zasnova in zaplet, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Dok.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: UnoMattina in famiglia **7.00** 8.00, 9.00 Dnevnik **9.30** Dnevnik L.I.S. **9.35** Variete: Easy Driver **10.00** Variete: Linea verde Orizzonti **10.30** Variete: A Sua immagine **10.55** Sv. maša, sledi Angelus **12.20** Variete: Linea verde **13.30** Dnevnik, vremenska napoved in Focus **14.00** Variete: Domenica in... L'Arena **16.30** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Variete: Domenica in... Così è la vita **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik in športne vesti **20.40** Igra: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.30** Nan.: Il restauratore **23.40** Dnevnik - kratke vesti **23.45** Aktualno: Speciale Tg1

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **8.50** Aktualno: Le frontiere dello spirito **9.40** Dnevnik - kratke vesti

10.00 Dok.: Tibet ed Himalaya, Everest **10.30** Film: Innamorati cronici (kom., ZDA, '97, r. G. Dunne) **12.45** 13.40 Resnič. show: Grande Fratello 12 **13.00** Dnevnik **14.00** Film: La vita segreta di mio padre (dram., ZDA, '05, r. D.S. Cass) **15.30** Film: Inga Lindström - Giorni d'estate sul lago Lilja (Nem., '07, r. J. Delbridge) **17.00** Film: Flicka (kom., V.B., '06, r. M. Mayer) **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.20 Show: Paperissima Sprint **21.30** Nan.: Distretto di polizia 11 **23.40** Aktualno: Terra! **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

7.00 Nan.: Cuori rubati **6.30** Variete: Lampe di genio in Tv **7.00** Risanke **9.20** Talent show: Social King 2.0 **10.15** Rubrika: Ragazzi c'è Voyager! **10.50** Aktualno: A come avventura **11.30** Variete: Mezzogiorno in famiglia **13.00** Dnevnik, Tg2 Motori in vremenska napoved **13.45** Talk show: Quelli che aspettano... **15.40** Variete: Quelli che il calcio **17.10** Šport: Rai Sport - Stadio Sprint **18.00** Šport: 90° Minuto **19.35** Nan.: Lasko **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS **21.45** Nan.: Charlie's Angels **22.35** Šport: La Domenica Sportiva

21.30 Aktualno: Presadiretta (v. Riccardo Iacona) **23.35** Dnevnik in deželni dnevnik **23.50** Show: Lilit - In un mondo migliore **0.50** Dnevnik

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Dok.: Italia da scoprire **9.00** Variete: Mukko Pallino **9.30** Nad.: Maria Maria **11.00** 20.20 Rotocalco ADNKronos **11.30** 16.45 Dok.: Piccola grande Italia **12.00** Šport: Ski magazin **12.30** Dok.: Borgo Italia **13.00** Aktualno: Fede, perché no? **13.05** Aktualno: Camper Magazine 2012 **13.25** Dok.: Samoa, l'isola del tesoro **14.10** Talk show: A tambur battente **15.00** Glasba: ...E oggi tutti all'opera! **15.05** Lirika: Cavalleria Rusticana **17.10** Videomotori **17.25** Risanke **19.30** Variete: 80 nostalgie **20.00** Aktualno: Pagine e fotogrammi 2012 **20.40** Aktualno: Musa Tv 2012 **21.00** Dnevnik **21.30** Film: The underground comedy movie (kom., '99, r. V. Offer, i. B. Snellenburg, R. Chaney) **21.00** Dnevnik **23.30** Film: La ribelle del West (western, ZDA, '41, r. F. Lloyd, i.E. Arnold, L. Young) **1.00** Aktualno: Sky Magazine

LA 7 La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **10.00** Rubrika: m.o.d.a. **10.40** Dok.: La7 Doc **11.40** Nan.: Due South - Due poliziotti a Chicago **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: Ma anche no (v. A. Pirosa) **17.10** Film: Point Break (akc., ZDA, '91, r. K. Bigelow, i. P. Swayze, K. Reeves) **20.00** Dnevnik **20.30** Aktualno: In Onda

21.30 Film: La duchessa (biog., V.B., '08, r. S. Dibb, i. Keira Knightley) **23.35** Film: I diari della motocicletta (biog., Arg./ZDA, '04, r. W. Salles, i. G.G. Bernal)

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** 18.40 Risanke **9.20** Igr. nan.: Polna hiša živali **9.55** Nedeljska maša, prenos **10.55** Prisluhnimo tišini **11.20** Obzorja duha **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Na zdrujne! (pon.) **15.10** Prvi in drugi **15.25** 23.30 Alpe-Donava-Jadran, podobe iz Srednje Evrope **16.00** Dok. odd.: Naica - Skravnosti kristalne jame **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Ugani, kdo pride na večerjo? **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Misija Evrovizija **22.00** Intervju: Prof. Bogomil Ferfil **22.50** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.20** Ars 360 **0.00** Dnevnik, Zrcalo tedna, vremenska napoved, športne vesti **0.50** Dnevnik Slovencev v Italiji **1.15** Infokanal

Slovenija 2

7.30 Skozi čas (pon.) **7.40** Globus (pon.) **8.15** Imago Sloveniae - Moški komorni zbor iz Bolgarije: Pravoslavna glasba **9.00** Film: Kino Kekec - Disko crvi **10.20** Alpsko smučanje: SP, slalom (m), 1. vožnja, prenos iz Adelbodna **11.35** Alpsko smučanje: SP, superveleslalom (ž), prenos iz Bad Kleinkirchena **12.45** Nordijsko smučanje: SP, tek 9 km (ž) prosti, vključitev v prenos iz Val di Fiemma **13.20** Alpsko smučanje: SP, slalom (m), 2. vožnja, prenos iz Adelbodna **14.25** Nordijsko smučanje: SP, tek 9 km (m) prosti, prenos iz Val di Fiemma **15.05** Turbolanca (pon.), **16.00** Nordijsko smučanje: SP, skoki (ž), posnetek iz Hinterzartna **16.30** Novoletni koncert z Dunajem, dirigent Mariss Jansons, posnetek iz Zlate dvorane Musikvereina (pon.) **19.10** Slovenci po svetu: 60 let Slovenske izseljenske matice (pon.) **19.50** Žrebanje lota **20.00** Nad.: Mali širni svet **21.25** Dok. odd.: Voda - vir življenja ali dobička? **23.20** Kratka TV-igra: Poročni kurat **23.30** Kratka TV-igra: Kot kakšna žival se počutiš, ko si zaljubljena? **23.50** Zabavni infokanal

Slovenija 3

6.05 8.05, 21.30 Žarišče **7.30** Svet v besedi in sliki **9.30** 16.40 Na tretjem... **11.40** Pogledi Slovenije (pon.) **13.30** Poročila Tvs1 **14.00** Posebna ponudba (pon.) **17.30** Poročila Tvs1 **18.15** 21.45 Satirično oko **19.00** TV Dnevnik Tvs1 **20.00** Slovenija in Evropa **20.30** Tedenski pregled kronike **20.50** Zrcalo tedna (pon.)

Koper

12.10 Dnevni program **12.25** SP v nordijskem smučanju, slalom (M) **15.10** Čezmejna Tv **15.30** »Q« - Trendovska oddaja **17.25** Potopisi **18.00** Ljudje in zemlja **19.00** 22.25, 0.30 Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Vzhod - Zahod **19.45** Kino premiere **20.00** Vesolje je... **20.30** Istra in... **21.05** Dok. odd.:

Pakistan **22.30** Slovenski magazin **23.40** Koncert: Fornaciari, Lambertini **0.30** Čezmejna Tv - TDD

POP Pop TV

6.30 Tv prodaja **7.00** 9.20, 10.10 Risane seje **8.55** Ris. film: Jagodka **9.45** Otr. zab. odd.: Tv Čira čara **10.45** Nan.: Talenti v beli **11.35** Nan.: Razočarane gospodinje **12.25** Nan.: Dobra mačka **12.55** Film: Kniga ljubezni (ZDA) **14.125** Resnič. serija: Kuhajmo po domače **14.55** Resnič. serija: Prenovimo kopališko **15.25** Resnič. serija: Kuharski mojster **16.20** Resnič. serija: Ko spravlja Kim **16.50** Film: Zgodba o Pepeki (ZDA) **18.50** Ljubezen skozi želodec (hrana v pijači) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novecice **20.00** Film: Seks v mestu (ZDA) **22.35** Film: Včernica (ZDA) **0.50** Film: Groza v kleti (ZDA) **2.35** 24UR (pon.) **3.35** Nočna panorama

Kanal A

7.45 TV prodaja **8.00** 14.30 Nan.: Merlinove pustolovščine **8.55** Hum. nan.: 10 razlogov, zakaj te sovažim **9.20** Film: Katastrofa v Londonu **11.00** 19.05 ŠKL, mladiščka odaja **11.55** Hum. nan.: Brata **12.20** Hum. nan.: Dokler naju smrt ne loči **12.50** Film: Fantje za ženitev **15.30** Film: Dan, ko so odšli starši (ZDA) **17.10** Top Gear (avtomobilski serija) **18.00** Naj reklame **20.00** Film: Specialist (ZDA) **21.55** Film: Wall Street (ZDA) **0.05** Nan.: Terminator **0.50** Dok. serija: Šola seksa **1.40** Love Tv **3.40** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; 8.30 Kmetijski teknik; 9.00 Prenos sv. maše; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00 Iz domače zakladnice; 10.35 Otroški kotiček: ANATOMIJA, piše Maja Gal Štrmar; 11.10 Na božna glasba (pripr. Ivan Florjan); 11.40 Večna in čas; 12.00 Pregled dogodkov v letu 2011; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Naš športnik 2011; 17.30 Z našimi prireditvami; Dan emigranta 2012; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.15 Dobro jutro; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Noč in dan; 8.10 Kronika; 8.30 Jutrišnjik; 9.00 Pregled prireditv; 9.15 Veliki glasbeni trenutki; 9.30 Torklja; 10.00 Nedelja z mladimi; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 12.00-14.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Duje; 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 15.30 DIO; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer včenozelenih; 22.30 Easy come, easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; Almanah; 7.15, 8.28, 10.30, 12.28, 13.30, 17.30, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.45 Drobci zgodovine; 6.58 Viaggiano (vsako uro do 19.58); 8.05, 14.45 Pesem tedna; 18.15, 12.00 Kratke vesti; 9.00 Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Il giardino di Euterpe; 10.45 Sigla single; 11.00 Osservatorio; 11.35, 14.30, 17.33 Playlist; 12.05, 20.00 Fegez files (od novembra dalje); 12.30 Dogodki dneva; 13.00, 20.30 La rosa dei venti; 14.00 Classici Italiani; 15.00-17.30 Ferry Sport; 17.45 Sigla single; 18.00 Album Charts; 19.00, 21.30 Scatola musicale; 20.00-21.55 E...state freschi; 22.00 Extra Extra; 22.30 Pic nic elektronične; 0.00 Prenos RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.10 Rekreacija; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pzdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros; 18.15 Violinček; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.25 Vremenska napoved; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jut

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM****Na kanalu 103**

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.20 Čezmejna Tv: Senjam beneške piesmi - Čakam an drugi dan
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

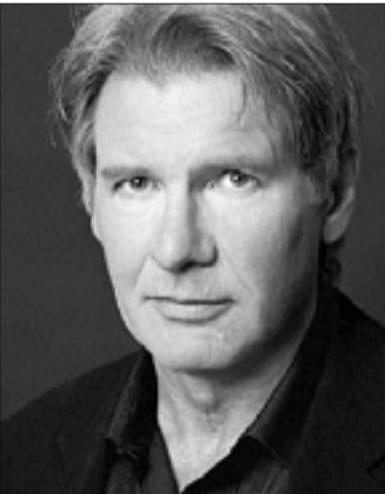
6.10 Aktualno: Unomattina Caffè **6.30**
Dnevnik **6.45** Aktualno: Unomattina **7.00**
Dnevnik in vremenska napoved **7.30** Dnevnik L.I.S. **8.00** 9.00 Dnevnik **9.05** Aktualno: I Tg della Storia **9.30** Dnevnik Flash **11.00**
Dnevnik **11.05** Aktualno: Occhio alla spesa **12.00** Aktualno: La prova del cuoco (v. A. Clerici) **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.05** Dnevnik Focus **14.10** Variete: Verdetto finale **15.15** Aktualno: La vita in diretta **17.00** Dnevnik in Parlament **18.50**
Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** 1.35 Aktualno: Qui Radio Londra **20.35** Kviz: Soliti ignoti (v. F. Frizzi) **21.10** Nan.: La figlia del capitano **23.25** Aktualno: Porta a porta **1.00** Nočni dnevnik, vremenska napoved in Focus **1.40** Aktualno: Sottovoce

6.30 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Desperate Housewives - I segreti di Wisteria Lane **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.20** Dnevnik **21.05** Gledališče: Tutto quello che non vi ho detto (E. Brignano) **23.10** Dnevnik **23.25** Nan.: L'ispettore Coliandro **1.10** Dnevnik Parlament

7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia **7.30**
Aktualno: Tgr Buongiorno Regione **8.00**
Aktualno: Agorà **10.00** Dok.: La Storia siamo noi **11.00** Talk show: Apprescindere **12.00** Dnevnik in športne vesti **12.25** Aktualno: Tg3 Fuori Tg **12.45** Aktualno: Le storie - Diario italiano **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.50** Aktualno: Tgr Leonardo **15.05** Nan.: Lassie **15.55** Dok.: Cose dell'altro Geo **17.40** Dok.: Geo&Geo **19.00** Dnevnik in Deželni dnevnik **20.00** Variete: Blob **20.15** Kratkometraža: Per ridere insieme con Stanlio e Ollio **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Air Force One (akc., ZDA, '97, r. W. Petersen, i. Harrison Ford, G. Oldman) **23.15** Dok.: Correva l'anno **0.00** Nočni in deželni dnevnik **1.05** Rubrika: Fuori orario

7.30 Nan.: Nash Bridges **8.20** Nan.: Hunter **9.40** Nan.: Monk **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska na-

poved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.50** Film: Il commissario Cordier (krim., Fr, '05, r. B. Herbulot) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore **20.30** Nan.: Walker Tewas Ranger **21.10** Film: Programmatto per uccidere (det., ZDA, '91, r. D.H. Little, i. S. Seagal, J. Pacula) **23.20** Film: Nel centro del mirino (triler, ZDA, '93, r. W. Petersen) **1.50** Nočni dnevnik

5 Canale 5

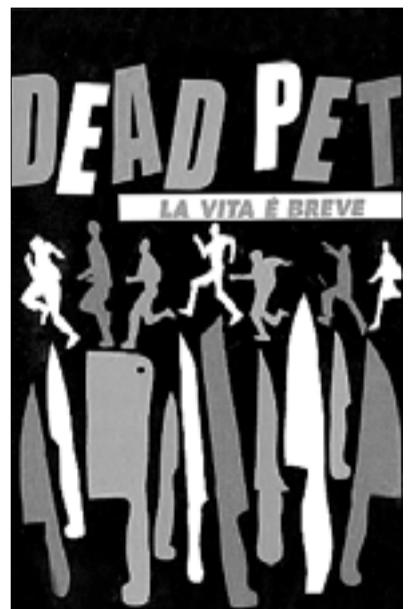
6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.40** Aktualno: Mattino Cinque **9.55** 21.10 Resnič: show: Grande Fratello 12 **10.00** Dnevnik - Ore 10 **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Talk show: Uomini e donne **16.15** Talent show: Amici **16.55** Aktualno: Pomeriggio Cinque **18.05** Dnevnik - kratke vesti **18.50** Igra: The Money Drop (v. G. Scotti) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.30** 1.30 Aktualno: Striscia la notizia (v. E. Greggio, E. Iacchetti) **21.10** Resnič: Grande Fratello 12 (v. A. Marcuzzi) **0.15** Variete: Mai dire Grande Fratello **1.00** Nočni dnevnik in vremenska napoved

1 Italia 1

7.00 Risanke: Cartoon flakes **9.30** Sorgente di vita **10.00** Aktualno: Tg2punto.it **11.00** Variete: I fatti vostri **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Aktualno: L'Italia sul Due **16.15** Nan.: Desperate Housewives - I segreti di Wisteria Lane **17.45** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **18.45** Nan.: Numb3rs **19.35** Nan.: Squadra speciale Cobra **11.20** Dnevnik **21.05** Gledališče: Tutto quello che non vi ho detto (E. Brignano) **23.10** Dnevnik **23.25** Nan.: L'ispettore Coliandro **1.10** Dnevnik Parlament

4 Tele 4

7.00 8.30 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Dok.: Italia da scoprire **9.00** Dok.: Captain Cook Cruises **9.30** Nan.: Maria Maria **10.35** Nan.: The F.B.I. **12.50** Variete: Videomotori **13.05** Aktualno: Dai nostri archivi **13.30** Dnevnik **14.05** Aktualno: ...E se domani **14.35** Aktualno: Mukko Pallino **15.30** Dok.: Luoghi magici della terra **16.00** Šport: Ski magazine **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.10** Variete: Energia e ambiente **19.30** Dnevnik in športne vesti **20.05** Variete: L'ora corta **20.30** Deželni dnevnik

21.00 Film: Dead Pet - La vita è breve (kom., r-i. K. Cotteler, i. G. Doctor) **22.30** Rotocalco ADNKronos **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Koncert: Voci dal Ghetto

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** Aktualno: Coffee Break **11.10** Gospod: L'aria che tira **12.30** Rubrika: I menù di Benedetta **13.30** Dnevnik **14.05** Film: Inganni di sangue (triler, Kan./ZDA, '04, r. D. Jackson, i. L. Purl, P. King) **16.15** Dok.: Atlantide **17.30** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.30** 1.30 Variete: G'Day **20.00** Dnevnik **20.30** 2.05 Aktualno: Otto e mezzo **21.10** Aktualno: L'infedele **23.45** Aktualno: InnovatiON **0.20** Dnevnik **0.30** Aktualno: (ah)iPiros

Slovenija 1

6.10 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.35** Zrcalo tedna (pon.) **7.00** Dobro jutro **10.10** 18.35 Risanke **10.40** Iz popotne torbe (pon.) **11.00** Igr. nan.: Polna hiša živali (pon.) **11.30** Sprehodi v naravo **12.00** 15.00 Poročila **12.05** Ljudje in zemlja **13.00** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.30** Alpe, Donava, Jadran, podobe iz Srednje Evrope (pon.) **13.55** Obzorja Duha (pon.) **15.10** Dober dan, Koroška **15.45** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Intervju (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.25** 1.05 Duhovni utrip **17.40** Pogled na... **17.55** Nad.: Utonio je sonce **18.55** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio city **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved **23.05** Umetni raj

23.35 Koncert Orkestra Slovenske Filharmonije **0.05** Koncert Simfoničnega orkestra RTVSlo **1.20** Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti **2.15** Slovencev v Italiji **2.40** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.30 Zabavni infokanal **11.15** Dobro jutro (pon.) **14.15** Red Five Point Star, posnetek koncerta (pon.) **14.50** Dok. odd.: Zgodbe v štirih jezikih (pon.) **15.40** Sobotno popoldne (pon.) **17.00** Hum. nan.: Pri Pearsonovih **17.25** Ars 360 (pon.) **17.35** Kaj govoristi? = So vakeres? (pon.) **17.50** Dober dan, Koroška (pon.) **18.25** Glasb. oddaja **19.50** Žrebjanje 3x3 plus 6 **20.00** Nad.: Rembrandt in jaz **20.50** Na utrip srca **22.10** Film: Beli trak

Slovenija 3

6.05 21.30 Žarišče **6.30** Evropski premislek **7.30** Tedenski pregled **8.40** Tedenski pregled kronike **11.25** Iz svetovnih agencij **13.30** Prvi dnevnik Tvs1 **15.05** 16.40, 20.40 Na Tretjem **15.50** Svet v besedi in sliki **17.30** Poročila TVS1 **17.50** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 **19.55** Sporočamo

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Vesedane - vzgoja in izobraževanje **15.00** Cik Junior **15.30** Koncert - resna glasba **16.00** Veselje je **16.30** Tednik **17.00** Avtomobilizem **17.15** Istra in... **18.00** 23.15 Športna mreža **18.20** Presek **18.35** Vremenska napoved **18.40** 23.00 Primorska kronika **19.00** 22.00 Vesedane - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Risanka: Malo Nell **20.00** Sredozemlje **20.30** Artevisione - pripravila Martina Gambo **21.00** Meridiani - aktualna tema **22.15** Kino premiere **22.30** Športel **23.35** Čezmejna Tv - TDD

Pop TV

6.50 9.05, 10.15, 11.35 Tv prodaja **7.20** 17.30 Nad.: Zmagoslavlje ljubezni **8.10** 14.40 Nad.: Pola **9.20** Resnič: serija: Prenovimo kopalnico **9.45** Resnič: serija: Ko pospravlja Kim **10.40** Resnič: serija: Kuharski mojster **12.05** Resnič: serija: Čista hiša **13.00** 24UR ob enih **14.00** Jamie - obroki v pol ure (kuharska serija) **14.30** Nad.: Zdravilna moč narave **14.35** Nad.: Moji dve ljubezni **16.25** 17.10 Nad.: Eva Luna **17.00** 24UR popoldne **18.25** Ljubezen skozi želodec (kuharska odd.) **18.55** 24UR vreme, Vremenska napoved **19.00** 24UR, Novice **20.00** Film: Na vrat na nos (ZDA) **22.00** 24UR zvečer **22.30** Nad.: Razočarane gospodinje **23.20** Nan.: Mentalist **0.10** Nad.: Beg iz zapora **1.05** 24UR (pon.) **2.05** Nočna panorama

Kanal A

7.15 Ninja želje (sinh. ris. serija) **7.40** Tom in Jerry (ris. serija) **8.00** Svet, povečava **8.30** Norci na delu (pon.) **8.55** Družina za umret (hum. nan.) **9.20** 13.45 Vsi županovi može (hum. nan.) **9.45** 15.55 Pa me ustrelj! (hum. nan.) **10.10** 16.20 Nan.: Teksaški mož postave (pon.) **11.00** Astro Tv **12.00** 18.55 Nan.: Newyorskni gasilci (pon.) **12.50** Tv prodaja **13.20** Nora Pazi, kamera! **14.10** Film: Dobro dekle, slabo dekle (ZDA) **17.05** Film: Guru ljubezni (ZDA) **18.35** Pazi, kamera! **17.10** Na kraju zločina: New York (nan.) **18.00** 19.45 Svet **20.00** Film: Obligani (ZDA) **21.45** Nan.: Spartak - Kri in pesek (ZDA)

22.45 Film: Posebne sile **0.25** Dok. serija: Šef pod kinko (ZDA) **1.15** Love TV **4.15** Nočna ptica

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; Koledar; **7.25** Dobro jutro: napovednik; **8.00** Poročila in krajnja kronika; **8.10** V novi dan (v studiu Alenka Florenin in Marko Sancin); **10.00** Poročila; **10.10** V novi dan: Glasbene muze; **11.00** Studio D: **11.15** Posameznik in družba; **13.30** Kmetijski teknik; **14.00** Poročila in deželna kronika; **14.10** Pogovor z dr. Kajetonom Gantartem - II. del; **15.00** Mladi va!; **17.00** Poročila in kulturna kronika; **17.30** Odprtka knjiga: Arto Paasilinna: Zajčje leto - 2. nad.; **18.00** Hrvetka - iz sveta znanosti; **18.40** Vera in naš čas; **19.45** Zakljueček oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI

PUSTITE SE PRESENETITI. KAKOR MI.

Sabina Fabbro, Igor Devetak, Aleksija Ambrosi, Danjel Radetič - goriško uredništvo

foto carlo sclauzero

NAROČNIŠKA
AVCIJA 2012

Primorski dnevnik. Iz naših v vaše roke.

Zaupajte nam. Potrdite naročnino za leto 2012.

Naročnina ostaja nespremenjena: **215,00 evrov**, kar pomeni,
da vas bo vsak izvod časopisa stal le **0,70 evra!**
Če še niste naročeni, naročite se čimprej.

Dostava na dom Primorskega dnevnika je za vse naročnike brezplačna!
Brezplačno boste tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki pa bodo prejeli knjigo "**Spomini na leto 1945**"
darilo Zadruge Primorski dnevnik.

Znižano naročnino za leto 2012 se lahko plača do 31.1.2012:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun Št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8	št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670
Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici	št. računa: IT48 E 05484 12401 001570404860
Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst	št. računa: IT80 O 05484 02200 004570422289
Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst	št. računa: IT56 P 03018 02200 010570002197
Zadružna banka Doberdob in Sovodnje	št. računa: IT34 R 08532 64560 000000019102
Zadružna kraška banka	št. računa: IT71 C 08928 02200 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

TRST - Jutri v gledališču Rossetti

Kvartet Bennewitz

Uveljavljeni glasbeniki iz Prage bodo predstavili raznolik spored

Koncertno društvo iz Trsta bo jutri v okviru svoje koncertne sezone gostilo znameniti kvartet Bennewitz. Štirje mladi glasbeniki iz Prage bodo nastopili ob 20.30 v gledališču Rossetti, na sporednu bodo Franz Joseph Haydn, Alfred Schnittke, Antonin Dvorak.

Igrati v kvartetu pomeni komunicirati - to je geslo in tudi iziv, ki ga nekdanji študentje praške glasbene akademije skušajo uresničiti

s svojimi nastopi. Sodeč po laskavih kritikah in bogati koncertni karieri, v sklopu katere so nastopili že v številnih svetovnih mestih, jim to tudi odlično uspeva.

Kvartet, ki nosi ime po znanem češkem violinistu Antoninu Bennewitzu, je dobitnik številnih nagrad, med njimi tudi diplome španske kraljice za najboljši ansambel komorne glasbe, zlatih medalj na tekmovanjih v Osaki, Reggiju Emilii in še marsikje.

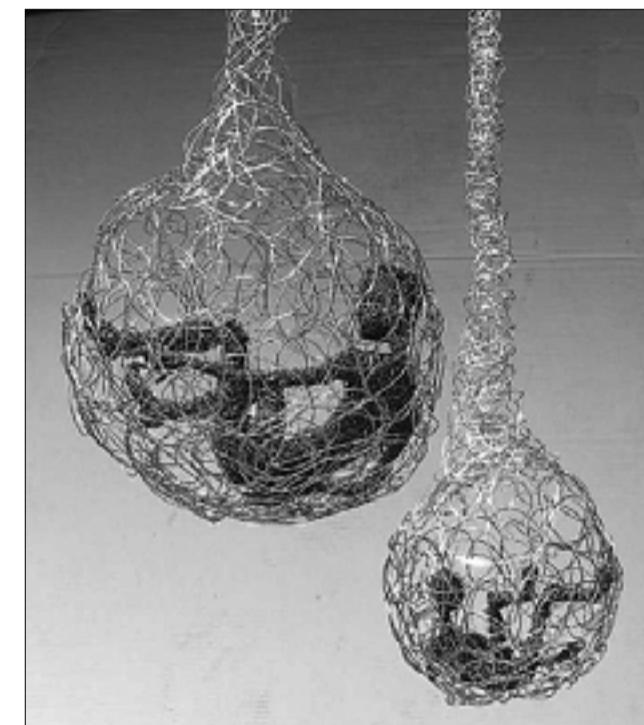
PIRAN - Od 13. januarja v Galeriji H. Pečarič

Razstava Roka in znak mlade likovnice Katje Smerdu

Katja Smerdu je predstavnica mlašje perspektivne generacije slovenskih likovnikov, širša javnost jo spoznava od leta 2005, odkar razstavlja na skupinskih in osebnih razstavah, prejela je že več nagrad. Lani ji je mednarodna strokovna žirija XLVI. mednarodnega slikarskega ex-tempora Piran podelila nagrado za najboljše delo avtorja, starega do 35 let, v obliki samostojne razstave v piranski Galeriji Hermanna Pečariča.

Katja Smerdu, rojena leta 1980 v Kopru, se je leta 2003 vpisala Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani na oddelek za kiparstvo, leta 2004 je delala v Celju v restavtratorski delavnici, leta 2005 je obiskovala delavnico pri ak. kiparki Mojci Smerdu. V okviru programa Erasmus je 2007 obiskovala Akademijo Brera v Milanu. Leta pozneje je diplomirala na ljubljanski akademiji z nalogom Sculptura Scripta pri doc. Alenu Ožboltu. Zaključuje magisterij kiparstva, živi in dela pa v Strunjanu.

Avtorica ima že profiliran osebni slog, ki jo uvršča v tisti krog ustvarjalcev, ki z intimnim spoznavanjem do preteljih obdobjij snuje svežo in sodobno občuteno avtopoetiko. Predstavljena dela v piranskem razstavišču, žični objekti in kaligrafske risbe pa dokazujojo še njeno namero v ambientalno postavitev le-teh, tako da gledalca angažirajo tudi fizično, da se sprehaja med njimi, se zau-

stavi. Posebno pozornost pritegnejo mikro detajli, kot avtoričina sublimirana kodna znamenja ali metafore, pa naj si bo to gracilno elegantna silhueta človekove ali druge figure, pismenka ozioroma premošljeno izbrana beseda in njeno repliciranje, prefinjeno in graciozno izvedeni žični objekt v kombinaciji z drugimi materiali ali minuciozno izrisana kaligrafija, ki v sinergiji z izbranim nežnim koloritom napoljuje belino slikarske podlage v vnaprej domošljeno kompozicijo.

GLEDALIŠČE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Bartoli

V torek, 10. januarja 2012, ob 21.00 / Donna Juanita* od Rosarija Gallija in "Patriottimo orizzontale" od Marije Letizije Compatangelo: »Spie« / Režija: Irene Noli / Ponovitev: od srede, 11. do sobote, 14. ob 21.00 in v nedeljo, 15. januarja, ob 17.00.

V torek, 17. januarja, ob 21.00 / Enrico Gropalli: »Homunculus, il Nerone di Napoli« / Režija: Paolo Castagna / Ponovitev: v sredo, 18. in v četrtek, 19. januarja, ob 21.00.

Gledališče Orazio Bobbio - La Contrada

Danes, 8. januarja, ob 17.30 / Carlo Solaazzi: »Resurrequie«. / Ponovitev: v pondeljek, 9. januarja, ob 17.30.

V petek, 13. januarja, ob 20.30 / Donald Lee Coburn: »Gin game«. / Režija: Francesco Macedonio / Nastopata:

Valeria Valeri, Paolo Ferrari / Ponovitev: v soboto, 14. ob 20.30, v nedeljo, 15. in v torek, 17. ob 16.30, od sreda, 18. do sobote, 21. ob 20.30 ter v nedeljo, 22. januarja, ob 16.30.

Gledališče dei Fabbri

V četrtek, 5. januarja, ob 21.00 / Kabaret »Ridi e lascia ridere« / Nastopata: Flavio Furlan in Maxino Cernecca.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V torek, 10. januarja, ob 20.45 / Tennessee Williams, prevod: Gerardo Guerreri: »Lo zoo di vetro«. / Režija: Jurij Ferrini / Nastopajo: Jurij Ferrini, Alessandra Frabetti, Isabella Macchi. / Ponovitev: v sredo, 11. januarja, ob 20.45.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG Nova Gorica

Veliki oder

V soboto, 14. januarja, ob 10.30 in ob 16.00 / Goriški vrtljak - Andrej Jus: »Žaba Greta«. / Gostovanje Lutkovnega gledališča Maribor.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Štihova dvorana

V soboto, 14. januarja, ob 15.00 in 17.00 / »Mini cirkus Buffeto« / Produkcija: Zavod Bufeto.

SNG Drama

Veliki oder

Jutri, 9. januaja, ob 19.30 / Dušan Jovanović, Mitja Čander, Eva Mahkovic: »Bobby in Boris«. / Ponovitev: do četrtek, 12. januarja, ob 19.30.

Jutri, 9. januarja, ob 20.00 / William Shakespeare: »Beneški trgovec«.

V petek, 13. januarja, ob 17.00 / Milan Jesih: »Cesarjeva nova oblačila«.

Mala dvorana

Jutri, 9. januarja, ob 20.00. / Via Negativa, Via Nova 2011 »MandičStroj« / Ponovitev: v torek, 10. januarja ob 20.00.

V sredo, 11. januarja, ob 20.00 / Kolektiv Narobov: »FM«.

Slovensko mladinsko gledališče

Zgornja dvorana

V petek, 13. januarja ob 19.30 / Borut Šeparović: »Razredni sovražnik« / Nastopa gledališka skupina: »Re-de-konstrukcija«.

V soboto, 14. januarja, ob 17.00 / Charles Dickens - Blažka Müller Pograjc: »Oliver Twist« / Režija: Matjaž Pograjc / Producija: Slovensko mladinsko gledališče.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Stalno gledališče FJK II Rossetti

Dvorana Generali

V sredo, 11. januarja, ob 20.30 / Koncert / »Memorie di adriano« / Nastopajo: Peppe Servillo vokal, Fabrizio Bosso - tromba, Javeri Girotto - sax, Fu-

rio di Castri - kontrabas, Rita Marcotulli - klavir in Mattia Barbieri bobni.

V soboto, 14. januarja, ob 20.30 / Mu-

zikal / Enrico Botta e Annalisa Benedetti: »Alice nel paese delle meraviglie«. / Režija: Christian Ginepro / Ponovitev: v nedeljo, 15. januarja, ob 16.00.

Gledališče Verdi

V torek, 17. januarja, ob 20.30 / Gaetano Donizetti: »Anna Bolena« / Dirigent: Boris Brott / Orkester in zbor gledališča Verdi / Nastopajo: Mariella Devia, Cinzia Forte, Luiz Ottavio Faria, Laura Polverelli, Rossana Rinaldi, Celso Albelo Deniz Leone, Elena Travassi in Alla Gorobchenko. / Ponovitev: od srede, 18. do petka, 27. ob 20.30 ter v soboto, 28. januarja, ob 17.00.

OPČINE

Prosvetnem domu

Danes, 8. januarja, ob 18.00 / Openska Glasbena Srečanja / novoletni koncert. Nastopila bo Mladinska filharmonija NOVA / Dirigent: Simon Perčič.

TRŽIČ

Občinsko gledališče

V petek, 13. januarja, ob 20.45 / Koncert / Nastopa Giuseppe Guarerra - klavir.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Bazilika Marijinega vnebovzetja

(Sveti gora)

Danes, 8. januarja, ob 17.00 / Koncert / Orgle: Tone Potočnik; Violina: Jernej Srebernjak.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Linhartova dvorana

V četrtek, 12. januarja, ob 20.00 / Ples / Nastja Bremec, Michal Rynia : »Mit« / Nastopajo: M&N Dance Company, CD in De Gouvernestaat Rotterdam.

Štihova dvorana

Jutri, 9. januaja, ob 17.00 / Koncert / »El-classic.com«. Nova glasbena kulturnozgojna učna ura. / Zasnova: Aleksander Arsov / Nastopajo: Janja Hvala - sopran; Blaž Trček - saksofon, klarinet; Aleksander Arsov - avtor, elektronsko ozadje. / Ponovitev: od torka, 10., do petka, 13., ob 10.00 ter v sredo, 11. januaria ob 10.00 in 12.45.

Klub CD

Cankarjevi torki

V torek, 10. januarja, ob 20.30 / Koncert / »Narati«, Slovenija / Boštjan Narat - glas, kitara; Matevž Kolenc - kitara, bas, aranžmaji; Polona Janežič - klavir, klavijature; Jelena Ždralje - violina in Blaž Celarec - tolkala.

V torek, 17. januarja, ob 20.30 / Koncert / »FIRE!« Švedska / Mats Gustafsson - pihala, fender rhodes, elek-

tronika; Johan Berthling - bas, orgle in Andreas Werliin, bobni, tolkala.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1):

na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjeveških časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nastično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografksa razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost. / Na ogled je razstava Giovannija Tallerija: »Orizzonti limpidi di libertà«.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železniške postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.: 040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

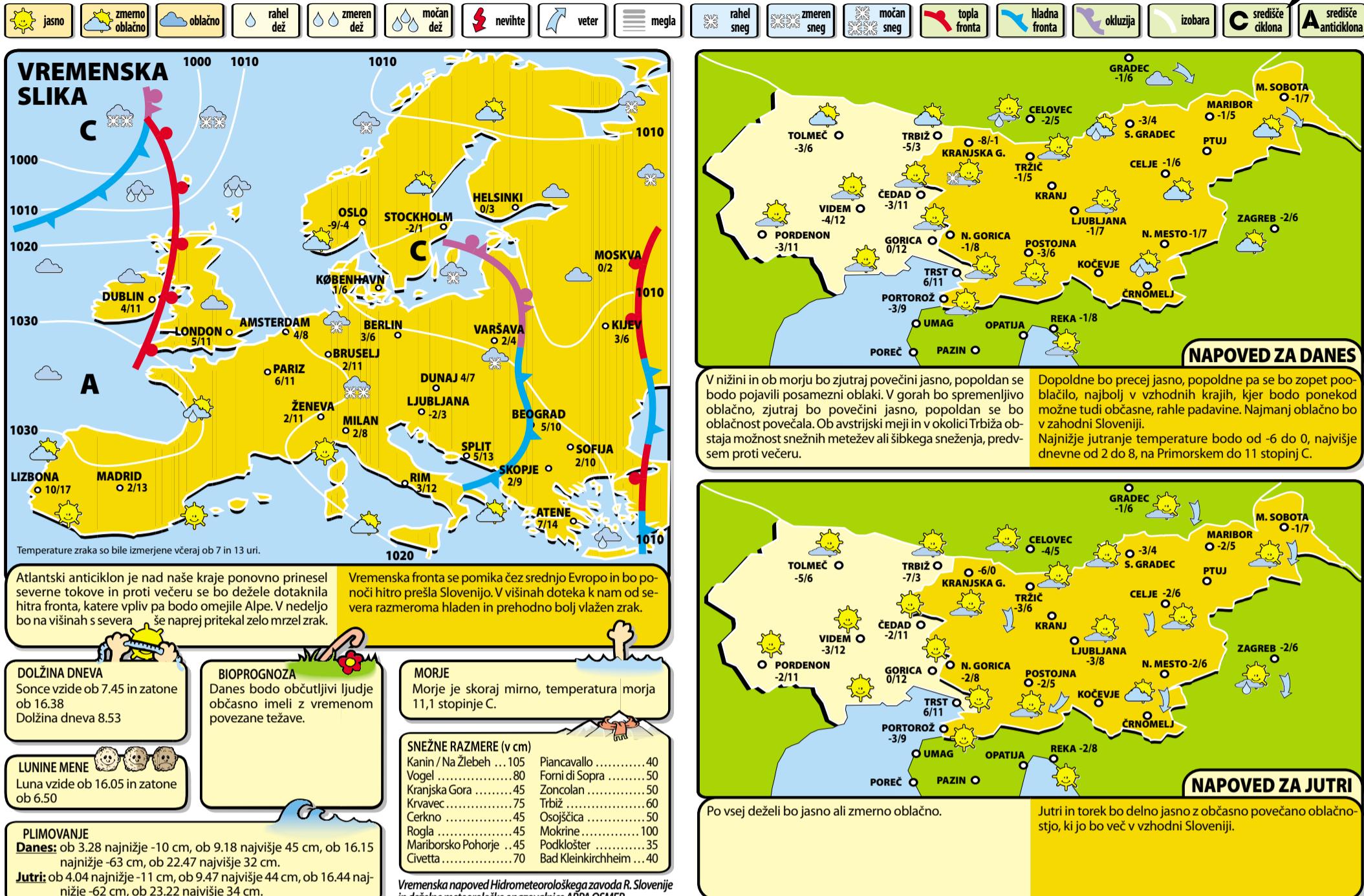
Etnografski muzej (Ulica pane bianco

52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

GORICA

Galeriji A. Kosič (Raštel 5-7/Travniku 62 - vhod skozi trgovino obutev Košič): ob danes, ob 11.00 je odprtje razstave iz načrta v programu UTE (Univerze za tretje starostno obdobje) iz Gorice. Razstava bo na ogled do 31. decembra: od torka do sobote med 9.00 in 12.30 in med 15.30 in 19.30.

Kulturni dom(Ul. Brass, 20): je na ogled samostojna razstava priznane slike Jožeta Ceja iz naslovom: »Poklon umetniku ob njegovem življenjskem jubileju«. Razstava prijedjeta Kulturni dom Gorica in Slovenska kulturno gospodarska zveza, v sodelovanju s Kulturno zadrugom Mačja iz Gorice. / Razstava bo odprta vse do 10. januarja 2012 po sledenjem urniku: od pon

DOPIS IZ PARIZA - Tradicionalna dejavnost danes v polnem razcvetu

Čar kitajskega cirkusa

Čas praznikov je tudi čas predstav in drugih kulturnih razvedril: ljudje imamo več časa ali enostavno si želimo sprostitev. Letos doživlja pravi vzpon cirkus. Prav tako, cirkus: kjer letijo akrobati in klovni zabavajo. Od domačih do tujih skupin, od tradicionalnih do bolj inovativnih predstav. Med vrhunske lahko štejemo gotovo Cirkus iz Pekingha ali kot mu pravijo na kitajskem »Zaji« (izbrani talenti).

Pekinski Cirkus sestavlja skupina Liao Ning, ki prihaja iz istoimenske province na severu Kitajske in je bila ustanovljena leta 1949. Skupino sestavljajo umetniki stari od 15. do 40. let, vsi imajo vsaj 10 let kariere in vsi so začeli z vadbo, ko so bili stari 5 let. Skupina Liao Ning je tudi med najbolj poznanimi na mednarodnem nivoju, saj druži tradicijo s sodobnim: trenutno gostujejo v Franciji s predstavo Mulan. Vsi poznamo to zgodbo kot Disneyjevo risanko (1998), v resnici pa gre za staro kitajsko legendu Hua Mulan, dekleta, ki se je kot general 12 let borila proti Mongolcem (5. stol. po n.s.). Predstava je z magičnimi kostumi in izrednimi akrobatskimi točkami edinstvena. Človek skoraj pozabi, da gre za ljudi, saj imaš včasih občutek, da letijo.

Kitajci so v tem med najboljšimi na svetu, saj gre na Dalnjem Vzhodu za staro tradicijo, ki se je rodila pred 3000 leti. Akrobatika se je razvila predvsem pod dinastijo Han (206 pred n.s. - 220 po n.s.), še posebno s cesarjem Wujem, ki je imel rad svečanosti, v katerih so akrobati med pojedino izvajali sto različnih točk. Daže je dinastija Sui (581-618) dala zgraditi ogromno arenou, kjer je za novo leto 10.000 akrobatov v krasnih kostumih izvajalo 15 dnevnih predstav. To je bil izreden dogodek, za katerega so prihajali iz različnih koncov cesarstva in za katerega so ljudje potovali tudi po več tednov. Umetnost akrobatike je bila tako priljubljena, da so jo opevali celo pesniki.

S padcem dinastije Ming se je spremenila usoda akrobatike, saj ce-

star Manču je ni maral in tako so umetniki zapustili dvor in se spremenili v poulične umetnike. Na trgih in cestah se je akrobatika srčala s ljudsko folkloro in se tako obogatila še z drugimi elementi. Akrobati so dosegli izredne nivoje, toda izvedba tegega repertoarja je terjala dolga leta vadbe. Zaradi tega so težko spremenili repertoar in ljudje so se ga kaj kmalu naveličali. V tem času se je začela razvijati tudi opera, nova umetniška zvrst, ki je združevala igranje, petje, glasbo ples in akrobatiko in je tudi po-

stala pri publiku najbolj priljubljena. Potem je kar za 300 let akrobatika padla skoraj v pozabo in to vse do 20. stol. Danes je ta umetnost v polnem razcvetu in kitajski umetniki - 160 profesionalnih skupin, ki vključujejo 2000 akrobatov - nastopajo po vsem svetu.

Ko gledamo predstavo teh umetnikov, se lahko prepustimo občutkom in uživanju, poleg tega nam le-ta odpre vrata v magijo in tradicijo daljnega vzhoda.

Jana Radovič

RUSIJA - Ob pravoslavnem božiču

Putin spregovoril o svojem skrivnem krstu

MOSKVA - Ruski premier Vladimir Putin se je včeraj, ko so pravoslavni kristjani praznovali božič, udeležil božične liturgije v rojstnem mestu Sankt Peterburg. Novinarjem je po prihodu iz katedrale zaupal, da je ta zanj posebnega pomena, saj je bil v njej na skrivljeni krščen, poroča francoska tiskovna agencija AFP.

Putin je v času obreda stal v prvi vrsti vernikov, kar je zabeležila tudi televizija. Še več pozornosti pa je pritegnil po obredu, ko je novinarjem zaupal zgodbo o svojem skrivnem krstu. Dejal je namreč, da sta ga v omenjeni katedrali h krstu prinesli njegova mama in sosed, na skrivljeni. Bali sta se namreč neodobravanja njegovega očeta, člena komunistične stranke, ki je kot uradno državno ideologijo razglasila ateizem. Putin je bil rojen leta 1952, leta pred smrtjo nekdanjega diktatorja Josifa Stalina.

"Moj oče je bil član komunistične partije Sovjetske unije. Bil je dosleden, natančen človek. Krst so skrili pred njim - ali pa so vsaj misili, da so ga skrili," je Putin pojasnil v sicer zanj neobičajnem komentarju svojega zasebnega življenja. Dodal je še, da sta v isti katedrali potekala tudi pogreba obeh njegovih staršev. Putin je sicer služil v ruski tajni službi KGB, ki prav tako ni odobravala verovanja, odkar je stopil v politiko, pa odprtov govoril o svojih verskih nazorih. Včeraj objavljenem prazničnem nagovoru je Cerkev pozval, naj še naprej "razvija konstruktivno sodelovanje z državo in javnimi ustanovami" v različnih sferah, tudi pri nasprotovanju ekstremizmu.

Slovesnosti ob prazniku se je skupaj s svojo ženo Svetlano udeležil tudi ruski predsednik Dmitrij Medvedjev, in sicer v cerkvi Kristusa Odrešenika v Moskvi. Slovesnost je vodil ruski pravoslavni patriarh Kiril.

Vladimir Putin

ANSA

Iranski ajatola svari pred grešnim Facebookom

TEHERAN - Priljubljeno socialno omrežje Facebook je v nasprotju z islamom in njegova uporaba je greh, je včeraj opozoril iranski ajatola Lotfola Safi-Golpajani. Kot pojasnjuje vidni verski voditelj, priljubljena spletarna stran namreč spodbuja nemoralnost in slab religiozna preprica uporabnikov.

Ayatola je ob vprašanju glede uporabe Facebooka poudaril, da je "obisk katere koli spletne strani, ki razširja nemoralnost in bi lahko oslabila verska čustva, v nasprotju z islamom in do nivojem". Članstvo oz. sodelovanje na takšnih spletnih straneh je zato greh, je poudaril. "Le uporaba spletnih strani, ki razširjajo verska preprica in ne zavajajo v kakršne koli etične nemoralnosti, ni sporna," je dodal.

V Iranu je sicer običajno, da se na verske vodje naslavljajo vprašanja glede določenih družbenih pojmov in odnosu islama do njih. Njihovi odgovori veljajo kot neke vrste odlok. Oktobra objavljeni uradni podatki kažejo, da Facebook uporablja 17 milijonov Irancev, in to kljub strogiom omejitvam in preprečevanjem s strani vlade. Socialno omrežje je priljubljeno predvsem med mladimi, opazovalci pa verjamejo, da je dejansko število tistih s Facebook računi še veliko večje.

V Iranu živi 70 milijonov ljudi, več kot 60 odstotkov pa jih je mlajših od 30 let. Uradno je v državi blokiranih več kot pet milijonov spletnih strani, a se je blokadam s primernim znanjem mogoče izogniti. Iranske oblasti sicer svoje ravnanje označujejo kot "boj proti invaziji zahodne kulture". V okviru tega boja so ustanovite celo spletne policije, že dalj čas pa napovedujejo tudi ustanovite lastnega nacionalnega interneta. (STA)